

EDITORIAL BOARD

2018-19



President & Editor

Dr. P. Raja Sekhar, M.A., M.Phil., Ph.D.
PRINCIPAL

Members

Sri K.S. Appa Rao, M.S.W.
Secretary & Correspondent
A.N.R. College Managing Committee

Dr. K. Janakee Devi, M.A., Ph.D.
Lecturer, In-Charge, Dept. of Hindi

Smt. B. Subhashini, M.A., M.Phil.
Lecturer, In-Charge, Dept. of English

Convener : **Dr. G. Venkata Ramana**, M.A., M.Phil., Ph.D.
Lecturer in Telugu

Contents

Editoril - Autonomy to be seen as an Opportunity - Dr. S. Sankar	5
Principals's Report - Dr. P. Raja Sekhar	6
Director's Annual Academic Report - 2017-18- Sri P.J.S. Kumar	10
Adnl. Director's Annual Academic Report - 2017-18- Dr. M. Sivanadh	14
Women Development Cell Annual Report - Smt. B.S.S. Padmaja	16
P.G. Library Annual Academic Report - 2017-18- Smt. B.S.S. Padmaja	17
N.C.C. Report 2017-18 - Capt. R. Venkaiah	18
Physical Education Annual Report - 2017-18 - Sri Y. Udaya Bhaskar	19
Akkineni Kalapeetam Report - 2017-18	22
Soft SKills : A Key to Professional Excellence - Dept. of MBA	23
Goods and Service Tax - Dr. C. Lakshmi Nath, HOD	26
Customer perception towards Banking Services - Smt. M.B. Suvarchala	30
On Dedicating of the truth - Sri Ch. Prakash	33
Winners Vs Losers - P. Jayasri	34
Save Tree - A. Keerthi, Jr. Inter	34
National Integration and Communal Harmony - P.L.S. Bhavani, III BSc	35
Uses and abuses of Whatsup, Facebook & Twitter - B. Divya, II M.Sc.	36
Save a Girl Child -	
P. Bindu Madhave, K. Haritha, K. Rajendra Kumar, II MBA	38
Corporate and Environmental Auditing - Dr. K. Pradeep Reddy	39
Emerging Tech. for Human Resources Effectiveness - V. Nagendra Kumar	41
Business Innovation - A cenceptual approach - Naziya Sultana	44

FORM IV
(See Rule IV)

1. Place of Publication : Gudivada
2. Periodity of its Publication : Yearly
3. Printer's Name :
Nationality :
Address :
4. Publisher's Name : Dr. P. Raja Sekhar
Nationality : Indian
A.N.R. College, Gudivada
(Andhra Pradesh)
5. Editor's Name : Dr. G. Venkata Ramana
Nationality : Indian
Address : A.N.R. College, Gudivada.
6. Name of the address of Individulas : Akkineni Nageswara Rao College
who own the newspaper and : Gudivada
Partners of Shareholders holding
more than one percent of the total
capital.

I D.r P. Raja Sekhar, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

Gudivada

U. Surya Kumar
Signature of the Publisher

Editorial

**AKKINENI NAGESWARA RAO COLLEGE:: GUDIVADA
PRINCIPAL'S ANNUAL ACADEMIC REPORT 2018-19**

As the Principal of this illustrious College, I welcome you all to this 69th College Day Function. I will be presenting my annual report for the academic year 2018-19 in a short while but I have to introduce the Guests to all of you.

The Chief Guest of today's Function is Dr. P. Uday Bhaskar, Chairman A.P.P.S.C.

My hearty welcome to our Guests of Honor Sri Parvathaneni Nageswara Rao President, Sri K. S. Appa Rao, Secretary & Correspondent,

My hearty welcome to all these members seated on the dais, other members of the Management, Guests, Alumni & Media. I also welcome all my Teaching and Non-Teaching friends and my dear students

All together we have **612** students in the aided wing. The total no. of students in various aided courses are as follows:

M.Com.	:	44
B.Sc.	:	164
B.Com.	:	165
B.A.	:	133
Intermediate	:	106

Results for the year 2018-19

M.Com.	:	98%
B.Sc.	:	43%
B.Com.	:	62%
B.A.	:	83%
Intermediate	:	65%

STUDENTS' PARTICIPATION AND ACHIEVEMENTS:

- ◆ Ms. K. Ranjani, III B.Sc. and G. Pushpa Kanaka Nagini are selected for Best Utilization of Library Services Award for the year 2018-19
- ◆ Three students in I B.Sc., Eight students in II B.Sc., one student in III B.Sc. secured 100 marks out of 100 in Mathematics
- ◆ 14 students from physics department participated in the work shop on Global competitiveness Jnanabheri (Knowledge summit) organized by Andhra Pradesh council of higher education on 20th September 2018.
- ◆ 10 students from physics department visited world space week programme organized by SHRA with the space unites the world at Gudlavalleru Engineering College during 4th October 2018.
- ◆ Students from Commerce department participated and got three prizes in the Talent 2k19 program conducted by AG & SGS College, Vuyyuru on 5th Feb-2019.

Faculty Participation in Seminars/FDP/Workshops and Submission of Papers:

- ◆ Dr. P. Raja Sekhar attended 2 Work shop
- ◆ Smt. B. Subhashini attended & presented a paper in three-day International Conference and also attended & presented a paper in two-day national seminar
- ◆ CH. Prakash attended five-day work shop
- ◆ Smt. A. Sujatha participated in UGC sponsored refresh course and participated in one National Seminar and also in one workshop
- ◆ Dr. G.V. Ramana attended & presented a papers in various International Conference and also attended & presented a papers in national seminars and conferences
- ◆ Dr. K. Janakee Devi attended & presented a papers in various International Conference
- ◆ Sri U. Surya Kumar attended & presented a papers in a National Workshop/ International Conferences
- ◆ Dr. A. Satyanarayana attended & presented a papers in a National Workshop/ International Conferences
- ◆ Dr. N. Krishna Mohan attended & presented a papers in a National Workshop/ International Conferences
- ◆ Sri A. Kiran Kumar, attended and got first class in online exam conducted by ZOHO & INSTA EMI Course by Andhra Pradesh State Skill Development Corporation program and also, he attended FDP program
- ◆ K. Sravya latha attended FDP program
- ◆ Smt. B.S.S. Padmaja Presented Papers in 2 National Seminars and attended 2 National Workshops.
- ◆ Our faculty members Dr. P. Raja Sekhar, Dr. K. Janakee Devi, Sri U.Surya Kumar, Dr.A. Satynarayana, Dr. N. Krishna Mohan, Dr. K.Venu Madhava Rao, Sri R. Venkaiah served as Members of Boards of Studies of Krishna University & various Autonomous colleges.

Research Paper Publications:

- ◆ Dr. A. Satyanarayana published a paper in International Journal
- ◆ Dr. N. krishna Mohan published 10 papers in various international journals
- ◆ Smt. B. Subhashini published a paper in JOELL
- ◆ Dr. G.V. Ramana Published four articles
- ◆ Dr. K. Janakee Devi receives Dr APJ Abdul Kalam Life time achievement national award from International Institute for Social and Economic Reforms – Bangaluru

EXTENSION LECTURES

- ◆ Dr. B. Syam kumar delivered Dr. Velaga Venkatappaiah Endowment Lecturer on Importance of Libraries to the students.

SPECIAL EVENTS

- ◆ Organized Dental camp by Dr syam on 30-08-2018
- ◆ Our Students visits Udyoga Radhamon 10-9-2018
- ◆ Our students participate in Jnana Bheri on 20-9-2018
- ◆ Organized Voters awareness programme on 25-09-2018 Chief Guest Smt. Satyavani, RDO, Gudivada

Autonomous

- ◆ Conferment of autonomous status 13-10-2018

IQAC

- ◆ Organized one Seminars in the Departments of Chemistry

NCC & NSS:

- ◆ Our NCC cadets CQM BV Prasad CPL D Ashok JUO SA Rahul attended the all India trekking camp held at Tirupathi from 12.12.2018 to 19.12.2018
- ◆ 45 NCC cadets attended various NCC camps held at different places like, Puligadda, Nuzividu, Kethanakonda and Hyderabad Tenali
- ◆ 28 NCC cadets attended various NCC B Certificated examinations held at Noble college, Machilipatnam
- ◆ Our NSS volunteers participated internal national Yoga day, First Aid training programme, AIDS awareness rally, Usage of Toilets rally etc.

Women Development Cell:

- ◆ WDC organized Orientation programme to newly joined girls students.
- ◆ WDC organized health awareness programs, preparing paper toys workshops in this academic year

UG LIBRARY

- ◆ Conduct Library orientation programme for freshers
- ◆ Organized librarian's day celebrations
- ◆ Conducting book exhibition, book reading competition and essay writing competition for the occasion of national library week
- ◆ Total Number of Volume available in library 31,451
- ◆ Purchased books during the Academic year 2018-19 400
- ◆ Total Journals Subscribed - (National 57 & International 7) 64
- ◆ Total Expenditure on Journals 24,000
- ◆ Total budget 83,000
- ◆ Unique features: DELNET, N-List, Member of National Digital Library (NDL)

CAREER GUIDANCE & PLACEMENT

- ◆ Employability Skill Training
- ◆ Career Awareness Sessions
- ◆ Entrance Examinations Coaching

JKC Classes

Teaching Staff retired: Sri M. Ragavendra Rao

Non-Teaching Staff retired: Sri D. Victor due to sudden death and
Smt. R. Nageswaramma

DIRECTOR'S ANNUAL ACADEMIC REPORT 2018-19

AICTE & UG (Self-Financing) COURSES

(16-02-2018 to 01-03-2019)

Student strength: (700)

MBA	: 158
MCA	: 37
M.Sc. (Computer Science)	: 20
B.Sc. (Computer Science) & B.Com. (Computer Applications)	: 485

Results:

M.B.A. (2016-18 batch)	: 100%
M.C.A. (III & V Semesters)	: 100%
M.Sc. (Computer Science) (2016-18 batch)	: 100%
B.Sc. (Computer Science) (2015-18 batch)	: 81%
B.Com. (Comp. Applns.) (2015-18 batch)	: 97%

This year in Lateral Entry admission system in MCA course 14 students were admitted. In this system, B.Sc. (Computer Science) / BCA students are eligible to join directly into 2nd year MCA course.

Students' Participation and Achievements:

It is the regular practice of our students to participate in the events organized by various colleges to improve competitive spirit and continuously bagging prizes.

Dept. of MBA :

- ◆ 14 students participated in VKR FEST 2018 – A Management Meet conducted by VKR, VNB & AGK College of Engineering, Gudivada on 23rd & 24th February 2018.
- ◆ Ms. P. Bindhu Madhavi, P. Jayasree & P. Gopi Nath won the II Prize in Business Quiz.
- ◆ Mr.Ch.Phani Kumar, K.Girisai Kumar won the II Prize in Paper Presentation contest
- ◆ Ms.Sk.haseena, Md Rahamatulla, Ms.P.Asha latha, A.L.Seshamma & B.K.S. Krishna Veni won the I Prize in AD Making
- ◆ Ms.Y.V.Revathi Sruthi won II Prize in Young manager.
- ◆ 18 students participated in MEDHA MILAN 2K18 -An MBA State Level Management Meet organized by Sri Vishnu college of Engineering for Women on 11th & 12th March 2018.
- ◆ Ms.D.Saradha Hima Bindu won the I Prize in Young manager contest.
- ◆ Ms.Y.V.R. Revathi Sruthi & Ms.M.Sravani won I Prize in AD Making Event.
- ◆ Ms. Y.V.R. Revathi Sruthi & Ms.P.mahalakshmi won the I Prize in Business Quiz
- ◆ Ms.Ch.Neelima, Ms.V.S.Priyanka & Ms.A.Padmaja won the II Prize in Business Plan

- ◆ Ms. K. Haritha, Ms. P. Bindu Madhavi & Ms. P. Jayasree won the II Prize in Business Quiz.
- ◆ 18 students participated in VKR FEST 2019- A state level Management Meet conducted by VKR,VNB & AGK College of Engineering, Gudivada on 25rd & 26th February 2019.
- ◆ Ms. K. Lakshmi Chowdary, Ms. D. Mounika, Ms. R.N. Vanitha won the I Prize in Business quiz.
- ◆ Ms. A. Shahana Begum, Ms. M. Sri Vyshanavi, & Ms. A. Ramya won the II Prize in Business Quiz.
- ◆ Mr. Ch. Phani Kumar & K. Giri Sai Kumar won the III prize in Paper Presentation contest.
- ◆ 30 students participated in MAGNOLITE 2019– An MBA State Level Meet organized by Andhra Loyola College, Vijayawada on 1-2-2019.
- ◆ 15 students participated in KURUKSHETRA 2019– A National Level B-Schools Management Meet organized by P.B.Siddhartha College of Arts & science, Vijayawada on 15-02-2019.
- ◆ Ms.P.Bindu Madhavi won the I Prize in Young manager Event.
- ◆ 6 Students participated in GEC FEST 2019-A National level Management students Meet organized by Gudlavalleru Engineering College, Gudlavalleru on 22-02-2019.
- ◆ Ms.A.Shahana Begum, Ms.M.Sri Vyshnavi & Ms.T.Sai saroja won the I Prize in paper presentation contest.
- ◆ 8 students participated in ESOTERIC 2K19 – A State level mangement Students meet organized by TJPS College, Guntur on 22-02-2019.
- ◆ Ms. P. Bindhu Madhavi & Ms. P. Jayasree & Ms. K. Haritha won the III Prize in Business quiz
- ◆ Mr. P. Gopi Nath & Mr. R. Prasanth won the II Prize in finance event.

P.G. Dept. of Computer Science:

- ◆ Mr. T.Rama Krishna and Ms. T.Lilly Durga of III M.C.A. got 1st prize & Mr. M. Durga Rao and Ms. A.Hemantha Lakshmi of II M.Sc. Computer Science got 2nd prize in Poster Presentation at VIBHAAVA2K18 conducted by P.B.Siddhartha College, Vijayawada.
- ◆ Mr. K.Hemanth Kumar, I M.C.A and Mr. M. Durga Rao, II M.Sc. Computer Science got 2nd prize in Poster presentation at SAMIKSHA-2K18 conducted Andhra Loyola College, Vijayawada.

B.Sc. (MPCS) & B.Sc. (MSCS) courses:

- ◆ Ms.K. Ramya, III B.Sc. (MSCS) secured 2nd prize in Power point Presentation & Ms. P. Naga Lakshmi, III B.Sc. (MSCS) secured 2nd prize in Poster presentation at Maris Stella College, Vijayawada on 01-09-2018.
- ◆ Ms. K. Ramya, Ms. K. Tanuja, III B.Sc. (MSCS) & Mr. M. Nagendra, II B.Sc.(MSCS) participated in Quiz competition at Maris Stella College, Vijayawada on 01-09-2018.
- ◆ Mr. Pavan Teja, III B.Sc.(MSCS) got 3rd prize in Paper Presentation at AFOSEC2K18 conducted by V.R.Siddharatha College, Vijayawada.
- ◆ Mr. A.Roshan, Mr. Ch.Srikanth, Mr. M.Soma Sekhar, Ms. M.Satya Anusha, Mr. Prabhu Kumar, Ms. S.Poojitha & Ms. Swathi Sree of III B.Sc. (MPCS) participated in the Workshop on Global Competitiveness JNANABHERI (Knowledge Summit) organized by APSICHE on 20-09-2018.
- ◆ Mr. A.Roshan & Mr. Ch.Srikanth of III B.Sc.(MPCS) visited the World Space Week programme Organised by SHAR with the theme "Space Unites the World" at Gudlavalleru Engineering College during 4th -10th October, 2018.

Faculty Achievements

- ◆ Sri P.J.S. Kumar, Dept. of Computer Science completed NPTEL online course on "Introduction to R Programming".
- ◆ Dr. K. Pradeep Reddy, Dept. of MBA Received Doctoral Degree from Sunrise University, Alwar, Rajasthan.
- ◆ Smt. M.B. Suvarchala, Dept. of MBA completed Level I & Level II MOOC course on "Life skills for Engineers" offered by University of Hyderabad Osmania University in 2018.
- ◆ Dr. K. Pradeep Reddy & Smt. K.Karthika Sudha of Dept. of MBA qualified in A.P. State Eligibility Test (APSET) in Management in July 2018, conducted by Andhra University

Faculty Participation in Seminars / FDPs / Workshops etc. :

Dept. of MBA

- 1 Dr. C. Lakshmi Nath, Head, Dept. of MBA attended a workshop on "Skill Development Courses for the management Students" sponsored by APSICHE & APSSDC and Organised by Dept. of Commerce & Business Admn., Acharya Nagarjuna University on 03-12-2018.
- 2 Dr. C. Lakshminath & Smt. M.B. Suvarchala, participated in UGC-SAP Sponsored Two day national Seminar on "Business Skill Development" and submitted a paper titled "Business Skills for today's Mangers" Organised by Dept. of Commerce & Business Administration, Acharya Nagarjuna University on 3rd & 4th January 2019.

- 3 Smt. M.B. Suvarchala & Sri Md. Saleem participated in a Two day national Seminar on "Consumer Protection in Changing Business Environment" conducted by Consumer Law chair, Nalsar University & Dept. of Commerce & Business Administration, Acharya Nagarjuna University on 9th & 10th August 2018.
- 4 Smt. M.B.Suvarchala, Ms. Naziya Sulthana, Ms.ANVD Padmaja, & Ms. B. P. Rajya Lakshmi participated in UGC sponsored National Seminar on "Empowerment of Women: Recent Trends & Challenges" and presented a paper on "Women Empowerment – Recent trends and challenges in India", Organised by Women development cell, Sir CR Reddy College Eluru on 08-02-2019.
- 5 Smt. M.B.Suvarchala, Dr. K. Pradeep Reddy, Sri V. Nagendra Kumar, Ms. Naziya Sulthana, Ms. ANVD Padmaja, Ms. B.P. Rajya Lakshmi & Smt. K. Karthika Sudha participated in UGC Sponsored National workshop on "Intellectual Property Rights-Issues & Challenges" Organised by P.G.Department of Commerce and Business Administration, KBN College, Vijayawada, on 23rd November 2018.
- 6 Sri Md. Saleem & Sri V. Nagendra Kumar attended One-Week FDP on "Research Methodology" at Marwadi University, Rajkot from 21-27 June 2018
- 7 Sri V. Nagendra Kumar & Smt. K.Karthika Sudha attended a 2-day FDP on "Paradigms of education-Role of a teacher and reflective teaching organised by School of management studies, Lakireddy Balireddy College of Engineering on 17th & 18th July 2018.
- 8 Sri Md. Saleem & Sri V. Nagendra Kumar attended a 2-day National Seminar on "Consumer Protection in Changing Business Environment" conducted by Consumer Law chair, Nalsar University & Dept. of Commerce & Business Administration, Acharya Nagarjuna University on 9th & 10th August 2018.
- 9 Smt. B.Tarmila Devi & Smt. A.Kalyani attended a 3-day Faculty Development Programme on "Block Chain Technology" at V.R.Siddhartha Engineering College, Vijayawada
- 10 Sri P.J.S. Kumar & Smt. Ch. Mallika attended UGC sponsored National Seminar on "Cyber Security" organized by Dept. of Computer Science & Applications, KBN College, Vijayawada on 28th & 29th November 2018.
- 11 Sri K.Anil Kumar and Sri R.N.A. Prasad, Dept. of Physics attended a two-day "Awareness-Cum-Training Programme on Plasma Science & Technology and Energy from Nuclear Fusion" organized as a joint initiative of Institute of Plasma Research (IPR), Gandhinagar, Gujarat and the National Council for Science and Technology Communication (NCSTC), DST, New Delhi at IISC Bengaluru during 12-13, July 2018.
- 12 Sri K. Anil Kumar, participated in the Workshop on Global Competitiveness JNANABHERI (Knowledge Summit) organized by APSCHE on 20-09-2018.

- 13 Our faculty members Sri P.J.S. Kumar, Sri K.Anil Kumar, Sri S. Ramesh, Smt. P.Sreedevi are serving as members of Board of Studies of Krishna University & Autonomous Colleges.

Research Papers Published in Journals

1. Dr. C. Lakshminath published a research article on "An Innovative Performance through Entrepreneurial Marketing- A case study of SME manufacturing in Guntur & Krishna Districts, Andhra Pradesh" in International Organization of Scientific Research, journal of Business management, Volume 20 issue 12, December 2018, ISSN No.2319-7668.Pg.No.52-57 with Impact factor 3.52.
2. Smt. M.B. Suvarchala published a research articles
 - a. "Customer Experience management in banking sector- A brief review" in International Journal of Research-Granthalayah volume 6, Issue 7 July 2018 with impact factor 3.136.
 - b. "An empirical study of customer experience management in SBI & HDFC" in International Organization of Scientific Research, Journal of Business Management, Volume 20 issue 9, September 2018, ISSN No.2319-7668. Pg.No.52-57 with Impact factor 3.52.
3. Dr. K. Pradeep Reddy published research articles
 - a. "An Innovative Performance through Entrepreneurial Marketing- A case study of SME manufacturing in Guntur & Krishna Districts, Andhra Pradesh" in International Organization of Scientific Research, journal of Business Management, Volume 20 issue 12, December 2018, ISSN No.2319-7668. Pg.No.52-57 with Impact factor 3.52.
 - b. "Customer experience Management in Indian Retailing Sector-An Empirical Study of Select retail formats in Andhra Pradesh, India" in International journal for research in Engineering Applications & Management, Volume 4, Issue 4, July 2018.
 - c. "Study on Customer Experience Management (cem) practices in Organised Retail Stores at Vijayawada city, Andhra Pradesh" in International journal of Economic and Business Review, Volume - 6, Issue- 7, July 2018 | e-ISSN : 2347 - 9671| p-ISSN : 2349 – 0187 SJIF Impact Factor (2018) : 8.003
4. Sri K. Himagiridhara Rao published a research article in International journal of Economic and Business Review. Entitled "CustomerRelationship Management at More Super Market", Volume - 6, Issue- 7, November 2018 | e-ISSN : 2347 - 9671| p- ISSN : 2349 – 0187 SJIF Impact Factor (2018) : 8.003
5. Smt. B.Tarmila Devi, Dept. of Computer Science published a paper "Discussion of "Big Data Applications & Analysis" in International Journal of Research in Electronics and Computer Science Engineering, Vol. 6, Issue 4, Oct-Dec 2018.

6. Sr. R.N.A. Prasad, Dept. of Physics presented a paper on "Optical And Infrared Luminescence Properties Of Neodymium Doped Magnesium Based Phosphate Glasses." in International Conference on Science, Technology and applications of Rare Earths(ICSTAR- 2018) organized by Rare Earths Association of India (REAI) & Indian Institute of Mineral Engineers Tamil Nadu Chapter held at Tirupati on 23- 25, September 2018

Our faculty & students are participating in the Conferences & Seminars with encouragement and financial support from the Management of the College. I thank the Management on this occasion on behalf of the faculty & students and I congratulate the staff & students for their achievements.

Industrial study visits:

MBA Dept.:

1. KCP Sugars & Industries Corporation Limited, Vuyyuru on 18-02-2018
2. Uma Spintex Pvt. Ltd., Tamirisa on 20-03-2018
3. JOCIL Ltd., Guntur on 25-7-2018 to MBA IV Sem (A) and MBA IV Sem(B) on 28-7-2018.
4. The Hindustan Coca –Cola Beverages Pvt. Ltd. on 19-09-2018.
5. Vijaya dairy, Vijayawada on 19-09-2018.
6. Polavaram Project on 06-02-2019.

B.Sc. (Computer Science)

1. Narla Tatarao Thermal Power Station (N.T.P.S.) , Ibrahimpatnam on 01-03-2019.
2. Polavaram Project on 28-01-2019

Extension lectures & special events

MBA Dept.:

- ◆ Personality Development Workshop to MBA III Semester students from 27-08-2018 to 01-09-2018 by Sri D. Madhusudhana Rao.
- ◆ An Extension Lecture on "Goal setting" to MBA I year & II Year students by Prof. K. Sambasiva Rao, Dept of Commerce & management Studies, Andhra University, Visakhapatnam on 05-09-2018.
- ◆ Sri K.Hari Prasad, State Project Director, RUSA addressed the students on "Communication & Soft Skills" on 06-10-2018.
- ◆ A Guest Lecture on "Application of Accounting and Financial Packages for Managerial Decision making and Career Opportunities" by Sri G.Vijay Kumar, Director, Murali Technologies, Hyderabad.
- ◆ Career Guidance & Placement
- ◆ Employability Skill Training
- ◆ Career Awareness Sessions
- ◆ Entrance Examinations Coaching

JKC Classes

On-Campus and Off-Campus Recruitment:

- ◆ 2 students of MBA selected for Manuppuram Finance Ltd.
- ◆ 8 students of MBA selected for NEXA Electricals Pvt. Ltd.
- ◆ 2 students of MBA selected for Quality Feeds India Pvt. Ltd.
- ◆ 1 student of MBA selected for Growel Feeds Pvt. Ltd.
- ◆ 12 students of B.Sc. Computer Science & B.Com. Computer Applications were shortlisted in the campus interviews conducted by Vee-Technologies, Bangalore

Faculty left and joined the college

Left:

Mrs. S. Swarna Latha, Dept. of Mathematics

Ms. T. Naga Durga Devi, Dept. of Statistics

Joined:

Mrs. T. Veena, Dept. of Computer Science

Mrs. A. Durga Bhavani, Dept. of Computer Science

Mrs. K. Sitha Maha Lakshmi, Dept. of Statistics

POST GRADUATE DEPARTMENT OF LIBRARY SCIENCES
ANNUAL ACADEMIC RECORD: 2018-19

The College has Specialized P.G. Library Established in November,1975. At present it has on its shelves an exhaustive collection of books, encyclopedias and latest national and international magazines. Every year several new editions are added in all functional subjects.

The entire information of the P.G. Library is computerized and neatly segregated Subject-Wise and Field wise. The library remains open from 9.00am to 6.00pm on all working days. In the holidays it will be open from 9.00 am to 1.00 pm

Average transactions per day : 50-100

At present total number of volume available in library : 32,116

Number of titles available in library : 11,751

Purchased books during the Academic year 2018-19 : 423

(N-07809 to N-08232)

Gift books during the Academic year 2018-19 : 238

(D-1073 to D-1311)

CDs during the Academic year 2018-19 : 18

(1735 to 1753)

Total number of journals during the Academic year 2018-19 : 52

The library has been subscribing to more than 46 National and 06 International Periodicals and Journals.

Expenditure during the Academic year 2018-19

Total Expenditure of books : Rs.1,54,334.00/-

Total expenditure of journals : Rs.34,114/-

DELNET also provided more than 1000 online journals and NLIST provides E-Journals (Full text) more than 2,000, E-Books more than 70,000, Bibliographic Database, E-Resources for Universities, and E-Resources for Technical Institutions (IITs, IISc, IISERs and NITs)

Nearly 10 leading English (4) and Telugu (6) dailies are also made available to the students.

EXTENSION LECTURES & SPECIAL EVENTS

- ◆ On 20th November 2019 Smt. P. Ramadevi delivered a lecture on Importance of Libraries on the occasion of National Library Week.
- ◆ On 29th December 2019, Dr. Velaga Venkatappaiah Endowment Lecture on "Importance of libraries to the Students" by Dr. Bandaru Syam Kumar.

ADDITIONAL DIRECTOR'S ANNUAL ACADEMIC REPORT 2018-19

I take great pleasure in presenting the Annual Report of the University PG Courses of our College and the developments and achievements for the year 2018-19. This year is marked with many events and success stories. This can be attributed to the dedication and team spirit of the members of the management, staff and students.

Students Enrollment

Students enrollment for the academic year 2018-19 is as follows:

- ◆ 30 students in PG Department of chemistry,
- ◆ 20 students in PG Department of mathematics
- ◆ 15 students in PG Department of Physics

University results

Our students performed well in the University Examinations. In the even semester exams held in April 2018:

- ◆ 33 students passed out of 35 (88%) in MSc., Chemistry,
- ◆ 19 students passed out of 19(100%)in MSc., mathematics and
- ◆ 24 students passed out of 25 (96%) in MSc., Physics.
- ◆ I SEM Autonomous Result 30% in MSc Chemistry ,64.29% in MSc physics and 100% in MSc mathematics

STUDENTS' PARTICIPATION AND ACHIEVEMENTS:

- ◆ P. Pavani Koteswari Devi from MSc Physics qualified CSIR- JRF
- ◆ M.Madhu from MSc chemistry qualified CSIR NET, AP SET,TS SET
- ◆ M.S.D . Prasanna from MSc mathematics got Prathibha Puraskar Award from Govt of AP
- ◆ Mounika, Ribka, Kondabau, Siva Kumar from MSc chemistry got first prize in poster presentation in the TWO DAY WORKSHOP On "RADIO CHEMISTRY" on 4th & 5th January, 2019 at PB siddardha college vijayavada.
- ◆ All the M.Sc., Chemistry previous students participated in Pre Event lecture series and Exhibition on NANO technology organised by Department Of Chemistry KBN College Vijayavada in association with KSTePS Bangaluru

- ◆ and also participated in UGC SPONSORED ONE DAY INTERNATIONAL SEMINAR On "NANO TECHNOLOGY FOR THE FUTURE ENERGY CHALLENGES on 18th December 2018 organised by Department of chemistry PBS College.
- ◆ All the M.Sc., Chemistry Final year students participated in a UGC SPONSORED ONE DAY INTERNATIONAL SEMINAR On "Technologies and innovations for societal advancement TISA-2018 on 20^h December 2018 organised by Department of chemistry AG &SGS College in association with APAS.
- ◆ Govardana, Bhavani, Navya, Sowjanya from MSc chemistry got third prize in poster presentation in the APPCB sponsored seminar on Novel chemical strategies for sustainable environment on 2nd march 2018 at PBS College vijayavada
- ◆ MSc Chemistry, MSc physics ,MSc mathematics students Visited to Pattisema Power Irrigation project and Polavaram Project on February 6th, 2019
- ◆ MSc Physics students Visited Orientation Programme On Astronomical equipments in space physics held in Gudlavalleru Engineering College, in association with Satish Dhawan Space Centre (SHAR)
- ◆ Submission of research papers and Participation of faculty members in seminar FDPs/Workshops etc:
- ◆ Two faculty members from M.sc mathematics M.Anusha & G.Anjani attended A FOUR – DAY WORKSHOP ON '*Numerical methods with matlab*' (Theory & Hands On Experience) Organised by the Department of Basic Sciences & Humanities, Gudlavalleru Engineering College from 25th to 28th June, 2018.
- ◆ Dr M. Sivanadh acts as resource person in one day workshop on spectroscopic techniques on 12th February 2019 organized by Department of Chemistry Government college for women ,Guntur
- ◆ Dr. M. Sivanadh, K. Subhashini, D. Vimala Kumari, B. Sambasiva Rao presented a paper in UGC SPONSORED ONE DAY INTERNATIONAL SEMINAR On "NANO TECHNOLOGY FOR THE FUTURE ENERGY CHALLENGES on 18th December 2018 organised by Department of chemistry PBS College.
- ◆ B Samabasiva Rao from PG Department of Chemistry Qualified in CSIR- JRF and GATE Examination during this Acedamic year.
- ◆ Dr.M.Sivanadh ,K Subhashini, D Vimala Kumari, B Samba siva Rao presented a paper in ONE DAY INTERNATIONAL SEMINAR On "Technologies and innovations for societal advancement TISA-2018 on 20^h December 2018 organised by Department of chemistry AG &SGS College association with APAS.

- ◆ Dr. M. Sivanadh, B. Sambasiva Rao participated in a UGC SPONSORED two-day national symposium on emerging trends in organic chemistry on 28th and 29th September 2018 organized by department of chemistry KBN College Vijayavada
- ◆ Dr. M. Sivanadh and K. Subhashini from PG Department of Chemistry present a paper in Andhra Pradesh science congress-2018 held at Yogi Vemana university, Kadapa.
- ◆ Dr. M.S ivanadh appointed as Associate fellow of AP Acadami of Sciences from November 2018
- ◆ Dr M.Sivanadh , B Sambasiva Rao participated in Pre Event lecture series and Exhibition on NANO technology in association with KSTePS Bangaluru.
- ◆ Research Papers Published in National & International Peer reviewed journals
- ◆ Dr Sivanadh. M, Published 1 research paper in International peer reviewed Journals

Department Activities: -

- ◆ Essay Writing Competition on Universal Health everyone – everywhere by Indian Medical Association, Gudivada conducted on 4th April, 2018 World Health Day (MBA Students participated).
- ◆ Celebrated World Book Day on 23rd April, 2018.
- ◆ Library Orientation Programme conducted on July, 2018.
- ◆ Librarians Day conducted on 12th August, 2018.
- ◆ Conducted National Unity Day On 31st October, 2018 & exhibited Sardar Vallabhai Patel's Life History & important incidents.
- ◆ Celebrating National Library Week from 14-11-2018 to 20-11-2018.
- ◆ Conducted Book Reviews and General Reviews programme
- ◆ Conducted Group Discussions on usage of Cell Phones.
- ◆ Conducted Elocution on importance of libraries in the student life.

CENTRAL LIBRARY

- ◆ Conducted "**Library Orientation Programme**" for the fresher's 28th and 29th June, 2018
- ◆ Organized Librarian's day celebrations on the eve of Birth Anniversary of Dr. S.R. Ranganathan on 12th August 2018
- ◆ Total Budget allots Rs. 83, 000-00 and purchased no. of books approximately 400
- ◆ To conduct Book Exhibition, Book Reading Competition and Essay Writing Competition and prizes distributed by Smt. K.Rama Devi, Librarian SGJ Grade-1 library, Gudivada in connection with 3 days National Library Week Celebrations on 14th – 20th November 2018
- ◆ Dr. Velaga Venkatappaiah Endowment Lecture was delivered Dr. B. Syam Kumar " Importance of libraries for the students" on 29th December 2018
- ◆ No. of books issued and consulted 12000
- ◆ **K. Ranjani**, III B.Sc. and **G. Pushpa Kanaka Nagini**, III B.Sc. are selected for BULS (Best Utilization of Library Services) Award for the year 2018-2019.

**INNOVATIVE PERFORMANCE THROUGH ENTRAPRENEURIAL
MARKETING - A CASE STUDY OF SME MANUFACTURING IN GUNTUR
AND KRISHNA DISTRICTS, ANDHRA PRADESH.**

Dr. C. Lakshmi Nath

HOD, P. G. Department of Business Administration

1. INTRODUCTION

Merging two formerly distinct, the term entrepreneurial marketing is used to describe the marketing processes of firms pursuing opportunities in uncertain market circumstances often under constrained resources conditions (Becherer et al., 2006). Morris et al (2002:5) defines the term "entrepreneurial marketing" as "the proactive identification and exploitation of opportunities for acquiring and retaining profitable customers through innovative approaches to risk management, resource leveraging and value creation". Entrepreneurial marketing is characterized as an organizational orientation having seven underlying dimensions, namely, pro-activeness, customer intensity, resource leveraging, and value creation (Morris et al., 2002).

Based on the idea that entrepreneurs, marketing is appropriate for small scale enterprises, the aim of this study is to explore the relationship between entrepreneurial marketing and innovative performance of the small and medium sized enterprises (SMEs) in Guntur and Krishna Districts.

The article proceeds in the following manner. First, we briefly review the literature regarding entrepreneurial marketing and innovativeness. We develop hypotheses concerning the effects of dimensions of entrepreneurial marketing on SMEs innovative performance. Next, we test our hypotheses using data collected from a sample of 560 manufacturing SMEs using a convenience sampling technique via a structured questionnaire derived from the literature. We explain in detail the data collection method and analytical procedures.

2. LITERATURE REVIEW:

2.1 Entrepreneurial Marketing

Firms operating in an entrepreneurial context are not well served by the theories, and tools of "mainstream" marketing (Hills et al., 2008) and the SMEs approach to marketing may not fit established theories, successful SMEs are able to capitalize on their unique benefits of "smallness" (Jones and Rowley, 2011). Entrepreneurial marketing is defined as effectual action or adaption of marketing theory to the particular needs of the small business (Becherer et al., 2006). While some authors argue that it can be described as marketing activities with an entrepreneurial mindset, irrespective of firm size or age (Kraus et al., 2010), it is widely accepted that the concept is particularly appropriate to the small business

context (Jones and Rowley , 2011; Gilmore and Carson , 1991). According to Bjerke and Hultman (2002), entrepreneurial marketing is the marketing of small firms growing through entrepreneurial. As SMEs face some limitations such as having few major customers, limited resource in business and marketing; the influence of the entrepreneurial , the lack of formal organizational structures or formal systems of small and medium size enterprises. Kraus et al., (2010) identify two perspectives in definition of entrepreneurial marketing. The first one defines entrepreneurial marketing as marketing for small or new ventures by emphasizing the quantitative aspect of the company, and the second one defines entrepreneurial marketing as marketing with an entrepreneurial spirit (marketing by entrepreneurs) by highlighting the qualitative aspect of entrepreneurial marketing. Then it is argued that both attempts of defining entrepreneurial marketing might be two sides of the same coin, as the qualitative characteristics (smallness and newness) seems to be a context which favours marketing activities which are driven by an entrepreneurial, i.e. innovative, risk – oriented and proactive spirit (Kraus et al ., 2010).

Carson and Cromie (1989) contended that an entrepreneurial oriented firm that seeks opportunity is likely to exhibit a market development orientation and that both are related to the overall organizational culture , the personality of the owner/ manager/ entrepreneur and the small itself in (Kurgan et al ., 2011). Combining the American Marketing Association (AMA) definition of marketing and the definitions of entrepreneurship marketing : “entrepreneurial marketing is an organizational function and a set of processes for creating communicating and delivering value to customers and for managing customer relationships in ways that benefit the organization and its stakeholders , and that is characterized by innovativeness risk-taking , pro-activeness, and may be performed without resources currently controlled” Morris et al. (2002) developed seven core dimensions of entrepreneurial marketing pro-activeness, calculated risk-taking , innovativeness , opportunity focus , resource leveraging , customer intensity , and value creation. These dimensions distinguish entrepreneurial marketing from traditional marketing (Hills et al., 2008). First five dimensions (are entrepreneurial orientation dimensions and last two are marketing orientation dimensions.

The pro-activeness dimension reflects top management orientation in pursuing enhanced competitiveness and includes initiative and risk taking and competitive aggressiveness and boldness. (Antoncic and Hisrich, 2001:499). Pro-activeness involves the attitude and capabilities that allow implementation and control of the new products, service or processes ahead of the competitors in the market (Liu et al., 2002:370) Pro-activeness is an opportunity-seeking, forward-looking perspective

involving introducing new products or services a head of the competition and acting in anticipation of future demand to create change and shape the environment (Lumpkin and Dess, 2001 : 431). Pro-activeness shows a strong positive relationship with firm performance (Lumpkin and Dess, 2001:445).

Opportunities represent unnoticed market positions that are sources of sustainable profit. They derive from market imperfections, where knowledge about these imperfections and how to exploit them distinguish entrepreneurial marketing. The availability of opportunities tends to correlate with rates of environmental change, indicating a need for markets to engage in heightened levels of both active search and discovery. Further, exploitation of opportunity entails learning and ongoing adaptation by marketers before, during and after the actual implementation of an innovative concept (Morris et al., 2002:6).

Company operations can be characterized in terms of a risk profile. Risks are reflected in the various resource allocation decisions made by an organization, as well as in the choice of products, services and markets to be factors, and then to mitigate or share those factors. Entrepreneurial, marketing defines an exploit role for marketing in managing the firm's risk profile (Srivastava et al., 2002).

Innovativeness has become a pre-requisite for a firm's competitive advantage and survival. It seems particularly vital to small entrepreneurial firms with limited resources (Van de Vrande et al., 2009). Innovativeness is a critical determinant of business performance (Cooper, 2000). With entrepreneurial marketing, the marketing function plays an integral part in sustainable innovation. Its roles from opportunity identification and concept generation to technical support and creative augmentation of them firm's resource base to support innovation. Marketing provides leadership in managing an innovation portfolio. Further, entrepreneurial marketing seeks discontinuous and dynamically continuous initiatives that lead the customer, as well as the more conventional marketing emphasis on incremental improvements and line extensions that follow customers. Within marketing operations process innovation is ongoing. Managers continually champion new approaches to segmentation, pricing brand management, packaging, customer communication and relationship management, credit, logistics, and services levels, among there operational activities (Morris et al., 2002:7).

Entrepreneurial marketing incorporates the need for creative approaches to customer acquisition, retention, and development. Moving estimates of lifetime's value and customer equity guide decisions regarding customer investment and customization levels (Morris et al., 2002:7)

Entrepreneurial markets develop a creative capacity for resource leveraging. The ability to recognize a resource not being used optimally, see how the resource could be used in a non-conventional way, and convince those that control the resource to let the marketer use it involves insight, experience, and skill. The same can be said for the ability to get team members to work extra hours, convince departments to perform activities they normally do not perform, or put together unique sets of resources that, when blended, are synergistic (Morris et al., 2002:8).

The focal point of marketing has historically value creation, on the assumption that value creation is a prerequisite for transactions and relationships. The task of the marketer is to discover untapped sources of customer value and to create unique combinations of resources to produce value. In dynamic markets, the value equation is continually redefined. The ongoing responsibility of the marketer is to explore each marketing mix element in a search for new sources of customer value. Moreover, the amount of new value being created is the benchmark for judging marketing initiatives (Morris et al., 2002:8).

2.2 Innovativeness

The entrepreneurial marketing concept is focused on innovations and the development of ideas in line with an intuitive understanding of market needs (Stokes, 2000) and it can create a substantial competitive advantage for firms who proactively seek innovative options for their customers (Becgherer et al., 2006). Innovativeness "Implies a firm being proactive by exploring new opportunities rather than merely exploiting current strengths" and therefore, it is regarded as essential to an innovative effort capable of exceeding the customer's expectations (Santos – Vijande and Alvarez – Gonzales, 2007). The very concept of entrepreneurship requires some autonomy and freedom paving the way for action taken free of structural constraints that stifle risk taking, exploration, and out of the box thinking to foster creativity and the discovery of new ideas (Merlo and Auh, 2009). Besides market orientation enhances an organization's innovativeness and new product performance because it drives a continuous and proactive disposition onward, meeting customer needs and it emphasizes greater information use (Kirca et al., 2005) also Baker and Sinkula suggest that EO complements MO by instilling an opportunities culture that impacts the quality and quantity of innovations in small firms (Baker and Sinkula, 2009).

3. RESEARCH GOAL:

In this survey, we aim to identify the effect of entrepreneurial marketing on firms' innovative performance. To test the propositions, a field survey using questionnaires was conducted.

4. HYPOTHESIS:

The present Research Article is concentrating on its goal, which was defined in the above part and Based on the discussion the following hypothesis were developed

H1: Pro-activeness will be positively related to innovative performance.

H2: Opportunity focus will be positively related to innovative performance.

H3: Calculated risk taking will be positively related to innovative performance.

H4: Innovativeness will be positively related to innovative performance.

H5: Customer intensity will be positively related to innovative performance.

H6: Resource leveraging will be positively related to innovative performance.

H7: Value creation will be positively related to innovative performance.

5. METHODOLOGY

5.1. Sample and Data Collection

The hypothesized relationships will be tested with data collected through structured questionnaires administered face-to-face to managers of firms located in data were collected through face-to-face interviews with executives of the SMEs in the manufacturing industry. Sample size of the study is 560.

5.2. Measures

The constructs in our study are developed by using measurement scales adopted from prior studies. All constructs are measured using five-point Likert scales ranging from 1=strongly disagree to 5=strongly agree. Items for measuring Entrepreneurial Marketing are adopted from Becherer et al. (2008). This scale consists of seven dimensions, namely Proactiveness (3 items), Opportunity Focus (3 items), Calculated Risk Taking (3 items), Innovativeness (3 items), Customer Intensity (3 items), Resource Leveraging (4 items), Value Creation (7 items). To measure a firm's innovative performance, its position compared to competitors in terms of the items adopted from Bulut et al. (2009) was measured using a five-point Likert scale ranging from 1= much worse to 5= much better.

5.3. Analysis and Results

To examine the suitability of the data for factor analysis, the Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy was used, which was 0.794, indicating that the data are suitable for factor analysis. The lower limit for factor loadings, which show the correlation between individual variables and relevant factors, was set as 0.50 because factor loadings over 0.50 provide better results (Hair et al. 2006). Eigenvalue was used to determine the number of factors, and only factors with Eigenvalues over 1 were selected.

6. CONCLUSION

Entrepreneurial marketing is seen appropriate for small scale enterprises. Beside, innovativeness can be seen as a crucial tool to gain competitive advantage for small and medium sized firms. Thus the survey examines the relationship between entrepreneurial marketing and innovative performance, data collected through structured questionnaires administered face-to -face to the managers of 560 SMEs in the manufacturing industry. Analysis results revealed that pro-actively, innovativeness, customer intensity, resource leveraging dimensions of entrepreneurial marketing are positively related with innovative performance.

It can be thus argued that small and medium sized firms do attach a great importance to consumers to reach higher innovative performance. Besides, they tend to be proactive and emphasize the importance of innovativeness. Also, they are aware of resource leveraging as a tool to compensate for resource scarcity they suffer in reaching higher innovative performance. The survey also revealed that SMEs are quite risk averse and they don't regard risk taking as a way of reaching innovative performance.

However, this survey is conducted on small and medium sized firm's findings might not be transferable to all types of organizations. Thus, it is recommended that further researches can be conducted by large-scale organizations and also in different countries for the generalizability of findings. Also further surveys can be designed to explore the relationship between entrepreneurial marketing and other performance indicators such as financial performance, customer performance.

Business Innovation-A conceptual Approach

Naziya sultana, Asst.prof, Dept. of MBA

Innovation is the specific instrument of entrepreneurship. The act that endows resources with a new capacity to create wealth.

Introduction: Innovation can be defined simply as a "new idea, device or method". However, innovation is often also viewed as the application of better solutions that meet new requirements, unarticulated needs, or existing market needs. This is accomplished through more-effective products, processes, services, technologies, or business models that are readily available to markets, governments and society. The term "innovation" can be defined as something original and more effective and, as a consequence, new, that "breaks into" the market or society. It is related to, but not the same as, invention, as innovation is more apt to involve the practical implementation of an invention (i.e. new/improved ability) to make a meaningful impact in the market or society and not all innovations require an invention.

Objectives of business innovation: Time: Making things faster, or potentially slower if that has value. For example, a manufacturer of high speed trains with a goal to make trains faster than flying for major domestic routes including the time to get to an airport.

Productivity: Getting more output for an hour worked. For example, a team of 5 software developers who want to optimize their architecture, designs, work processes and toolset to out-code a competitor with 1000+ developers.

Efficiency: Getting more output for a unit of input. For example, an architect with an objective to use passive design to produce buildings that consume 80% less energy for heating, cooling and ventilation.

Convenience: Making things easier for customers. For example, a nation aims to produce a simplified tax code that is fair, progressive and stimulative that requires less than 2 hours a year of administrative work from the average small business owner.

Quality: Transforming quality such as inline skate wheels that last 30x longer than current products on the market.

Customer Needs: Solving an unsolved problem such as curing a disease.

Customer Experience: Customer experiences that represent a leap forward such as an amusement park attraction that provides a new level of realism.

Risk: Dramatically reducing a risk. For example, a mode of transport that is an order of magnitude safer than alternatives.

Performance: Performance targets such as the speed of an algorithm.

Competitive: A competitive advantage such as an automation that reduces the cycle time of an order fulfillment process by 90%.

Knowledge: Developing superior know-how and valuable intellectual property.

Sustainability: Transforming a process that isn't likely to end well to one that has a bright future. For example, an energy source that has a very small environmental footprint that can be scaled to meet global needs.

Quality of Life: Innovation objectives that aim to make life better such as an urban design that transforms a neighborhood.

Benefits of innovation in business:

- ◆ Profit/Margins increase.
- ◆ Product diversification.
- ◆ Product differentiation.
- ◆ Satisfying consumer needs.
- ◆ Customer fidelization.
- ◆ Keeping or increasing market quota.
- ◆ Securing a market strategic position.
- ◆ Use of new business opportunities.
- ◆ Markets development.
- ◆ Personalized services.
- ◆ Increase of competitive advantage.
- ◆ Use of economies of scale.

Risks overcoming in business through innovation: The product is not accepted by the market.

To innovate it might imply high investments that are not paid back during the product life cycle. Excessive concentration of resources and attention on the new product at the expense of quality and marketing of the existing products. The company was overtaken by partners when the innovation is done in partnership / risk of transfer of know-how. The company has become dependent on the new product.

Steps to Build Innovation into Business without Creating Chaos: Business leaders know that innovation is critical to the growth and success of a company. But implementing a company-wide system for even *identifying* innovative ideas often triggers a strong protest against any initiative that might cause disruptions to the operation of the business.

Identify innovation team members: Select a group of six to eight people who have shown an interest in innovation for your first team. Choose people who enjoy creative activities, who are strong leaders likely to be interested in piloting the new innovation team. Some companies select people from the same department or group within an organization, such as the design or development group. However, a diverse

team with members from different parts of the business will be more successful in big picture innovation.

Set the ground rules: In any group of people developing creative ideas, ground rules are required to keep them from running amok. These rules include a prohibition against criticizing ideas or dismissing them as “impossible.” Although a particular idea may not be commercially feasible (e.g., too expensive or too time-consuming to develop), it may be a seed or “trigger” to another idea. Therefore, every idea has value and must be presented without criticism to support the progression of ideas.

I have facilitated many innovation meetings where one idea leads to another, which triggers additional ideas and, eventually, a valuable and commercially feasible idea is developed that can significantly impact the business. If any of the initial ideas had been criticized or disregarded, the group would not have reached the idea with the potential to create growth and wealth.

Generate seeds: A productive way to start a team meeting is with a set of seed ideas. Start with customer complaints, new feature requests, unmet needs of products in the market, industry trends, and product trends. All of these seeds represent problems to solve or opportunities to create new products or services.

Schedule group idea sessions: Occasional team meetings to generate ideas often generate valuable ideas in a short period of time. Using seed ideas with a group of people creates a progression of thoughts that can solve a variety of problems or identify new opportunities for the business.

I have been part of team sessions that start with a single problem and ended up solving the original problem as well as creating new product enhancements that provided a competitive edge to the company. Record the innovative ideas generated in these group sessions for future meetings. Some of the ideas from one meeting may become seed ideas for the next meeting or individual brainstorming sessions.

Encourage individual sessions: Individual team members should be encouraged to spend time by themselves developing ideas. These ideas can be expansions of ideas discussed in the group sessions or new topics not previously discussed. Some of these individual ideas are useful as seed ideas for later team meetings. The practice of individual brainstorming sessions can also cultivate innovative thinking that becomes a daily habit for the individual team members.

Cultivating Innovation Is a Direct Path to Profit: But don’t buy into this idea, because *everyone* is capable of developing innovative ideas, even those who say they are not “creative.” In my work with clients, I am frequently asked how to generate innovative ideas. And what I reply is that to identify seeds of innovation you can cultivate, you should examine the problems to be solved, and the unmet needs in your company or industry.

1. An approach to sales department: Your sales team members should be able to identify seeds of innovation during their daily interactions with customers and potential customers. The salespeople can identify missing product features that customers request and that may already be provided by a competitor.

2. Facilitator of customer service: Your customer service department is also capable of discovering a variety of problems through customer complaints and other customer feedback. Problems reported by one customer are likely to be experienced by many customers.

Solving these problems can improve customer satisfaction and reduce product returns. Customer service representatives can identify common problems customers experience. These common problems provide valuable opportunities to improve the product, instructions for the product and product packaging to provide an overwhelmingly positive customer experience.

3. An aid to marketing department: Your marketing team maintains a close watch on the markets for your organization's products or services. By monitoring industry trends, as well as larger worldwide trends, the marketing group can identify potential problems (more innovation seeds!) these trends inspire. Early identification of these problems gives your company an opportunity to be first-to-market with a solution.

4. An input to product development group: The team involved with product development is commonly tasked with developing creative ideas. As a product is developed and tested, team members identify potential problems or inefficiencies in the product design. Some of these problems or inefficiencies are handled during initial product development, while others become innovation seeds that grow into subsequent innovations incorporated into future versions of the product. The product development team is also instrumental in helping develop solutions to problems other groups identify in the organization.

The 4 Traps of Internal Innovation: In response, companies that have reached the top of their industries because of their ability to execute are searching the dusty attics of their past accomplishments to reintroduce the discovery skills that sparked their businesses in the first place.

After years of focusing on execution, companies trying to recapture their original spark will find that goal difficult, but not impossible. In our research, we have explored how the world's most innovative companies retain and regain that spark (see *The Innovator's Method*). Our focus has been largely on the people, processes and priorities that have allowed entrepreneurs both inside and outside corporations to discover new opportunities and create new growth businesses. Innovators inside an established business, however, face a unique set of challenges that we summarize as the "four traps" which can arise. With care, innovators will overcome these challenges.

Trap 1: Be prepared to fight two battles : Independent entrepreneurs face the challenge of discovering a problem worth solving, iteratively matching a solution to that problem and then finding the business model that supports the innovation. Corporate entrepreneurs face the same challenges but also have to fight a second battle: keeping their innovation alive inside a corporate environment that already has a business model tuned for execution.

Trap 2: Innovators innovate; customers validate : Every company we have ever studied asks customers what they want. But asking customers to innovate for you usually produces only the most incremental and easily imitated innovations. If you want to create significant new innovation, you have to watch your customers first, understand the tasks they are trying to accomplish and then propose innovative solutions. The point is to get customers to validate that those solutions meet their needs. For example, when customers told Kimberly-Clark they didn't want their toilet-trained children to wear diapers but also didn't want them to wet the bed, those same customers couldn't imagine the solution. The innovation team had to first understand the need, then propose a solution which customers could then validate.

Trap 3: Incremental, urgent problems squeeze out non-customers: We all face a personal challenge in allocating our time between urgent versus important activities. Companies face the same challenge. There are always customers asking them to solve defects, lower their prices or improve their services; and these requests are always urgent.

It's not that the urgent problems of existing customers aren't important, but solving these concerns usually gives you less bang for your buck than bringing a new solution to new customers (or even a new solution to existing customers). New growth-innovation projects must be a part of the innovation project portfolio — and that means trying to solve the problems of non-customers. Unfortunately, it's hard for prospective customers to tell you that *their* problem is urgent, too.

Trap 4: Your capabilities can become your core rigidity: Large companies develop core competencies that are key to their success. And executives are often encouraged to apply those competencies that got the company to where it is now.

Conclusion: There are always going to be those that copy and duplicate what you have done, because you've done okay for yourself doing it. Get over it. Life goes on. The big difference between those business owners that continue to crush it, and those that merely taste 'the crush' (is there such a term?! well, there is now!), is how you conduct yourself in business. How you promote, market, sell and look after your customers.

Emerging technologies for Human Resource Effectiveness

V.Nagendra Kumar ,Asst. Professor

'Innovation is the ability to see change as an opportunity, not a threat' - Steve Jobs

Web-based technology has been an important development in enabling HR to reduce transactional activities and increase customer and strategic services. In today's environment multinational organizations have to manage a global workforce to achieve sustainable growth. The people in the organization are the most important component to sustain business results. 2014 was the year that cloud went mainstream, especially in HR. As the economic downturn leveled out, and some regions saw signs of growth or at least a form of stabilization, HR departments everywhere came to realize that technology support has fundamentally changed and it's time to act. What's different this time is that new HR technology is not meant to make the HR department more efficient, but focuses beyond HR, to increase the user experience, to add value across the business, and to improve competitiveness. The role of the HR professional has changed fundamentally as a result of technology. The core competencies that have developed are mastery of HR technology, strategic contribution, personal credibility, HR delivery, and business knowledge.

Objectives of the Study

- Create and maintain employee records
- Ensure legal compliance
- Enable managers to forecast and plan future HR requirements
- Provide information to managers and HR so they can manage knowledge and manage talent (career and succession planning)
- Provide information to enable HR plans and activities to align more effectively with the organization's strategic plan

Assist managers with decision making by providing relevant data so they can make more effective and informed decisions

The Role of Hr in An IT-Enabled Organization

The impact of technology has fundamentally changed the HR role. It has enabled HR to

- Decrease its involvement in transactional activities
- Increase its focus on the customer
- Increase its delivery of strategic services.

As a result, several core competencies have emerged that are critical to the development of the HR professional.

Technology and HRM have a broad range of influences upon each other, and HR professionals should be able to adopt technologies that allow the reengineering of

the HR function, be prepared to support organizational and workdesign changes caused by technology, and be able to support a proper managerial climate for innovative and knowledge-based organizations. In addition, the effective use of technology can enable organizations to track employees and reach out when required. Today the social networking sites viz. facebook, twitter, LinkedIn etc. are used as an innovative tool to recruit the capable and efficient human resources in any organization. Technology is moving beyond its role as a business enabler and become further ingrained in the life and work styles of the future workforce, while also changing employee and business expectations and interactions with one another and the world around them.

Application Areas Of Technology In Hrm-Few Examples

- Application tracking system
- ASM- a web based employee assessment tool (application server model).
- CPM- computerized performance monitoring
- E- Recruitment software.
- Executive & key people management software
- Internal mobility software
- Performance management software
- Vendor management system
- Virtual office system
- Workflow technology

Changing Hr Approaches: The impact of computers and the Internet is seen in nearly all areas of business, including human resources, where technology continues to have a significant impact on HR practices. "We are drowning in information but starved for knowledge. This level of information is clearly impossible to be handled by present means. Uncontrolled and unorganized information is no longer a resource in an information society, instead it becomes the enemy." -John Naisbitt, author of 1982 bestseller Megatrends. Extrapolating trends mobile devices will play a major role in HR in future from recruitment to retirement.

In today s workplace recruiting; selection; talent management and development; employee loyalty and engagement; as well as secure HR data maintenance; all go hand-in-hand with the best in HR technology. In current era of highly volatile business environment organizations are facing emerging challenges in form of acquisition and optimization of human resource. The success of an organization depends upon several factors but the most crucial factor that affects the organization performance is its employee. Human resources play an integral role in achieving an innovative and high-quality product/ service.. In any organization HRM practices focuses on optimal utilization

Human Resources-Latest Technology Trends: There are a wide variety of technology trends that have begun to give shape and substance to the world of human resources. Some of them include;

1. The Use Of Talent Websites: With the rise of globalism, more and more business owners are realizing that real talent is not confined to a specific geographical region. In recognizing this principle, many of these business owners are requiring human resources representatives to make use of international talent sites and forums to find qualified job candidates.

2. Video Job Interviews: As Alison Doyle points out in her important article "Video Job Interviews: Video Interviewing for Employment," more and more employers are utilizing web-based video interviews during their hiring process. The video job interview can be employed in numerous ways, such as to conduct a screening interview. In other events, the majority of the interview process can take place through the use of video. With this technological trend, human resources representatives can easily interview candidates from all over the world.

3. Mobile Optimization: As many technological experts know, sales for mobile devices currently exceed those of personal computers. With this idea in mind, human resources representatives are recognizing the value (and perhaps necessity) of being able to communicate with prospective employees through their iPhones. To accomplish this objective, HR representatives can optimize the mobile experiences of job candidates by making it easy for them to do things such as apply for a job via mobile device as they eat their lunches or ride on the train.

4. Cloud-based Systems: In the past, HR departments have relied on legacy HR software to complete tasks and/or store information. Yet these days, many HR representatives are expressing interest in cloud-based systems, a manifestation that marks the move from "systems of record" to "systems of engagement." The shift may make software easier to learn and navigate while also enabling employees to make use of the systems. When this happens, many HR staffers will likely gain extra time to complete administrative tasks and management of their human resource effectively in order to achieve maximum output.

If you are thinking about pursuing a career in human resources or are simply interested in learning about the recent technological shifts that have transpired within this sector, you should note that the world of modern technology plays a profound role in shaping this field. Now that you have an answer to the question "What are the latest HR technology trends?," you can gain a deeper understanding of how the realms of technology and human resources interface.

Technology In Hr Management : Human resource technology an integrated computer system designed to provide data and information used in HR planning and decision making. Some organizations are close to a paperless HRM system – saves time, money, frees staff. Technology is a key driver of organizational change. The world has never before seen technological changes occur as rapidly as they are today. There is a fast-growing interest in another way of working which combines changes, in technical and organisational systems of choice.

This is virtual working and by extension virtual teams. Traditional HR to e-HR significantly affected every area of human resource management. Understanding how to grow requires an indepth understanding and clarification of the external environment in which the organization exists. Today s organizations must keep themselves open to continuous innovation to survive.

As quoted by McKinsey Global Institute s The Social Economy report "... twice as much potential value in using social tools to enhance communications, knowledge sharing, and collaboration within and across enterprises" SMAC-Social, Media, Analytics and Cloud or SMAC in short is fast becoming a priority among the HR functions in organizations.

The convergence of HR and social technology over the last couple of years has resulted in several social technology companies being spawned providing a range of services in HR management such as recruitment, talent management, analytics, social recruiting etc. There are many new digital recruitment companies mushrooming around the globe and they seem to be focused on passive candidates (i.e.) mining social networks for such candidates who are not actively thinking about a new job and engaging with talent communities. Most of the new HR applications are developed to be in compatible with Smartphone and Tablets taking the usability to a whole new level.

In today s workplace recruiting; selection; talent management and development; employee loyalty and engagement; as well as secure HR data maintenance; all go hand-in-hand with the best in HR technology. In current era of highly volatile business environment organizations are facing emerging challenges in form of acquisition and optimization of human resource. Being valuable and scarce capabilities, human resources are considered as a source of sustainable competitive advantage. The success of an organization depends upon several factors but the most crucial factor that affects the organization performance is its employee.

Human resources play an integral role in achieving an innovative and high-quality product/ service. If the employees of an organization are satisfied with their

jobs, the organization can achieve its goals very straightforwardly. In any organization HRM practices focuses on optimal utilization and management of their human resource effectively in order to achieve maximum output. Managing people is concerned with deciding approaches and strategies to find alternatives of how to achieve organization goals.

“The ability to learn faster than your competitors may be the only sustainable advantage” – Arie De Geus, former head of planning at Royal Dutch Shell Innovations and technology has also grappled the HR recruitment practices. HR has adopted a new, varied and dynamic recruitment processes by using social media and mobile applications as a tool of recruitment. This has not only helped in absorbing the right candidate at right position in an organization but have also benefited in employees growth by mobilizing the talents.

WOMEN EMPOWERMENT

Dr. K. Janakee Devi

Women Empowerment can be well defined as the creation of an environment that is quite safe for women. Where they can make their own decisions without fear or barrier of any kind preventing them to lead a life on their own.

This could be achieved by

- ◆ Empowering Women by making them feel an equal part of Society.
- ◆ By Educating them.
- ◆ Giving them equal roles in Managing the Society. Making them Self Sufficient.
- ◆ Respecting them for their contribution.

The only moto of women empowerment is to ensure equality in society between males & females. Its main target is to allow women to enjoy all privileges of living a Happy & Self dependent life.

While we today have women leading the best financial institutions, some ruling countries, while others conquering the space there are also a lot of women who still deprived of basic human rights.

Examples of women who have become the leading part of the Society are Sania Mirza (Sports), Suneetha Williams (Astronaut), Sonia Gandhi, Jaya Lalitha (Politics), & Many Such Women who have played the leading roles in their own fields & have Succeeded.

Cases like dowry System, Sexual harassment, gender base are some of the issues two days women have to deal with. This is high time for us to act & educate women. Women Empowerment can only be achieved by making each women feel empowered and that is where we now have laws & NGO's helping women stand on their own feet.

Women empowerment is taking the Society to a next level of farce & Open thought, Women Empowerment has benefited us & our Society in Many Ways the declaration provides that all the rights & fundamental freedoms are available equally to both men & women without any exception. Therefore, the universal Declaration of Human Rights (UDNR) also played a very important role in protecting the rights of women.

The principles of gender equality, protecting equal rights are enshrined in the Indian constitution in its preamble, fundamental rights, fundamental duties & directive principles.

The constitution not only grants equality to women but also empowered the State to adopt a positive attitude in favor of women.

Women Empowerment allows or encourages a girl or women to raise her voice on shameful acts like domestic violence, unemployment of women, depriving girls from education, disrespect or harassment in workplace, etc...

When women contribute along with men for the benefit of society, the world grows advanced in a faster pace. In these days, Women are equal competent to men in all aspects.

Hence women empowerment is most essential to allow girls to live a life totally competitive to lives of men. The importance of women empowerment is that it will help us maintain a harmony in the Society, giving everyone the right to live a peaceful, ambitious & respectful life. When the day women are empowered, the nation will automatically empower.

We as Responsible Indian Citizens, should take some steps to empower our women. We can be the Major Contributors of Women Empowerment in our Society, for this to happen we should consider.

- ◆ Women empowerment by Educating Girl Children.
- ◆ Women empowerment by creating safe workplaces.
- ◆ Self-help groups.
- ◆ Some slogans relating women empowerment.
- ◆ Teach a girl child, the whole nation will be taught.
- ◆ Respect women, help develop the nation.
- ◆ Empower women, advance the nation.

It is time for us to really forget gender inequality & think about a growing advanced nation & a safer environment for all of us. It is we that can remove the myth & differences between boys & girls. In no ways a girl is less competent to boys.

EDUCATION SYSTEM IN INDIA

M. VASUDHA, II B.A

In the Beginning In ancient times, India had the Gurukula system of education in which anyone who wished to study went to a teacher's (Guru) house and requested to be taught. If accepted as a student by the guru, he would then stay at the guru's place and help in all activities at home. This not only created a strong tie between the teacher and the student, but also taught the student everything about running a house. The guru taught everything the child wanted to learn, from Sanskrit to the holy scriptures and from Mathematics to Metaphysics. The student stayed as long as she wished or until the guru felt that he had taught everything he could teach. All learning was closely linked to nature and to life, and not confined to memorizing some information.

The modern school system was brought to India, including the English language, originally by Lord Thomas Babington Macaulay in the 1830s. The curriculum was confined to "modern" subjects such as science and mathematics, and subjects like metaphysics and philosophy were considered unnecessary. Teaching was confined to classrooms and the link with nature was broken, as also the close relationship between the teacher and the student.

The Uttar Pradesh (a state in India) Board of High School and Intermediate Education was the first Board set up in India in the year 1921 with jurisdiction over Rajputana, Central India and Gwalior. In 1929, the Board of High School and Intermediate Education, Rajputana, was established. Later, boards were established in some of the states. But eventually, in 1952, the constitution of the board was amended and it was renamed Central Board of Secondary Education (CBSE). All schools in Delhi and some other regions came under the Board. It was the function of the Board to decide on things like curriculum, textbooks and examination system for all schools affiliated to it. Today there are thousands of schools affiliated to the Board, both within India and in many other countries from Afghanistan to Zimbabwe.

Universal and compulsory education for all children in the age group of 6-14 was a cherished dream of the new government of the Republic of India. This is evident from the fact that it is incorporated as a directive policy in article 45 of the constitution. But this objective remains far away even more than half a century later. However, in the recent past, the government appears to have taken a serious note of

this lapse and has made primary education a Fundamental Right of every Indian citizen. The pressures of economic growth and the acute scarcity of skilled and trained manpower must certainly have played a role to make the government take such a step. The expenditure by the Government of India on school education in recent years comes to around 3% of the GDP, which is recognized to be very low.

In recent times, several major announcements were made for developing the poor state of affairs in education sector in India, the most notable ones being the National Common Minimum Programme (NCMP) of the United Progressive Alliance (UPA) government. The announcements are;

(a) To progressively increase expenditure on the poor state of affairs in education sector in India, the most notable ones being the National Common Minimum Programme (NCMP) of the United Progressive Alliance (UPA) government. The announcements are;

- i) To progressively increase expenditure on education to around 6 percent of GDP
- ii) (To support this increase in expenditure on education, and to increase the quality of education, there would be an imposition of an education cess over all central government taxes.
- iii) To ensure that no one is denied of education due to economic backwardness and poverty.
- iv) To make right to education a fundamental right for all children in the age group 6-14 years.
- v) To universalize education through its flagship programmes such as "Sarva Siksha Abhiyan and Mid Day Meal."

The School System: India is divided into 28 states and 7 so-called "Union Territories". The states have their own elected governments while the Union Territories are ruled directly by the Government of India, with the President of India appointing an administrator for each Union Territory. As per the constitution of India, school education was originally a state subject that is, the states had complete authority on deciding policies and implementing them. The role of the Government of India (GOI) was limited to coordination and deciding on the standards of higher education.

This was changed with a constitutional amendment in 1976 so that education now comes in the so-called concurrent list. That is, school education policies and

programmes are suggested at the national level by the GoI though the state governments have a lot of freedom in implementing programmes. Policies are announced at the national level periodically. The Central Advisory Board of Education (CABE), set up in 1935, continues to play a lead role in the evolution and monitoring of educational policies and programmes.

There is a national organization that plays a key role in developing policies and programmes, called the National Council for Educational Research and Training (NCERT) that prepares a National Curriculum Framework. Each state has its counterpart called the State Council for Educational Research and Training (SCERT). These are the bodies that essentially propose educational strategies, curricula, pedagogical schemes and evaluation methodologies to the states' departments of education. The SCERTs generally follow guidelines established by the NCERT. But the states have considerable freedom in implementing the education system.

The National Policy on Education, 1986 and the Programme of Action (P OA) 1992 envisaged free and compulsory education of satisfactory quality for all children below 14 years before the 21st Century. The Government committed to earmark 6% of the Gross Domestic Product (GDP) for education, half of which would be spent on primary education. The expenditure on Education as a percentage of GDP also rose from 0.7 per cent in 1951-52 to about 3.6 per cent in 1997-98.

The school system in India has four levels: lower primary (age 6 to 10), upper primary (11 and 12), high (13 to 15) and higher secondary (17 and 18). The lower primary school is divided into five "standards", upper primary school into two, high school into three and higher secondary into two. Students have to learn a common curriculum largely (except for regional changes in mother tongue) till the end of high school.

There is some amount of specialization possible at the higher secondary level. Students throughout the country have to learn three languages (namely, English, Hindi and their mother tongue) except in regions where Hindi is the mother tongue and, in some streams, as discussed below. Kerala was also the first state in the Country to introduce Information Technology as a subject of study at the High School level. It was started in class 8 with the textbook introducing Microsoft Windows and Microsoft Office. But within one year the government was forced to include Free Software also in the curriculum by protests from Free Software enthusiasts and a

favourable stance taken by a school teachers association that had the majority of government teachers as its members.

Eventually, from the year 2007, only GNU/Linux was taught in the schools, and all computers in schools had only GNU/Linux installed. At that time, perhaps even today, this was the largest installation of GNU/Linux in schools, and made headlines even in other countries. Every year, from 2007 onwards, about 500,000 children pass out of the schools learning the concepts behind Free Software and the GNU/Linux operating system and applications. The state is now moving towards IT Enabled Education. Eventually, IT will not be taught as a separate subject. Instead, all subjects will be taught with the help of IT so that the initiative taken by Kerala is now influencing other states and even the Policies of the Government of India.

States like Karnataka and Gujarat are now planning to introduce Free Software in their schools, and some other states like Maharashtra are examining the option. The new education policy of the Government of India speaks about constructivism; IT enabled education, Free Software and sharing educational resources. Once a few of the larger states successfully migrate to Free Software, it is hoped that the entire country would follow suit in a relatively short time. When that happens, India could have the largest user base of GNU/Linux and Free Software in general.



www.ugc.ac.in

डॉ. मंजू सिंह
संयुक्त सचिव

Dr. Manju Singh
Joint Secretary



सत्यमेव जयते

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग

University Grants Commission

(मानव संसाधन विकास विभाग, भारत सरकार)
(Ministry of Human Resource Development, Govt. of India)

बहादुरशाह ज़फ़र मार्ग, नई दिल्ली-110002
Bahadur Shah Zafar Marg, New Delhi-110002

दूरभाष Phone : कार्यालय Off : 011-23238876
Fax : 011-23232297 E-mail : manjusingh.ugc@nic.in

BY SPEED POST

No.F. 22-1/2017(AC)

October, 2017

The Registrar,
Krishna University
Andhra Jateeya Kalasala Campus
Rajupeta, Machilipatnam-521 001
Krishna Dist., (AP)

13 OCT 2017

Sub:- Conferment of Autonomous Status to Akkineni Nageswara Rao College, P.O. Box No. 20, Gudivada, Krishna Dist. Andhra Pradesh-521 301 affiliated to Krishna University, Machilipatnam

Sir/Madam,

This is with reference to the proposal submitted by Akkineni Nageswara Rao College, P.O. Box No. 20, Gudivada, Krishna Dist. Andhra Pradesh-521 301 affiliated to Krishna University, Machilipatnam under the UGC Scheme for Autonomous Colleges.

On the basis of the report of the UGC Expert Committee and on the basis of the recommendations of the Standing Committee, the Commission at its meeting held on 29.09.2017 has decided to grant autonomous status to Akkineni Nageswara Rao College, P.O. Box No. 20, Gudivada, Krishna Dist. Andhra Pradesh-521 301 for a period of ten years w.e.f. 2018-2019 to 2027-2028.

Krishna University, Machilipatnam may issue necessary notification/order regarding the grant of autonomous status to the college as per the UGC Guidelines for Autonomous Colleges. The college, if eligible, shall apply for autonomy grant as per the norms laid down in the Guidelines.

The autonomous college shall be guided by the provisions of the UGC Guidelines for Autonomous Colleges. The Guidelines are available on the UGC website, www.ugc.ac.in. However, the college may take special note of the following:

- The college will constitute the Internal Quality Assurance Cell (IQAC) under intimation to UGC. The Cell will have an external Peer Team comprising of academicians of repute and will send report to UGC regarding the performance of the college. The report will also be put on public domain on the website of the College. The external peer review shall be conducted atleast once in a year.


Cont...

(b) If the college is currently accredited by NBA only, it must undergo NAAC accreditation within two years of conferment of the autonomous status.

(c) The college will apply to University Grants Commission for extension of autonomous status six months prior to expiry of the autonomy cycle. If the college does not apply within the stipulated time, University Grants Commission will be at liberty to withdraw the autonomous status of such college.

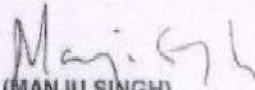
A copy of the UGC Expert Committee report is enclosed herewith for information of the college.

Yours faithfully,


(MANJU SINGH)

Copy to:-

1. The Principal,
Akkineni Nageswara Rao College,
P.O. Box No. 20, Gudivada,
Krishna Dist. Andhra Pradesh-521 301
2. The Principal Secretary,
Higher Education Department,
Govt. of Andhra Pradesh,
J-Block, 4th Floor, A.P. Secretariat,
Hyderabad - 500 022 (Andhra Pradesh)
3. The Joint Secretary,
UGC South Eastern Regional Office,
PB No. 152, APSFC Building, 4th Floor, 5-9-194,
Chirag Ali Lane, Hyderabad - 500 001
4. Meeting Cell.
5. Concerned file
6. Guard File.


(MANJU SINGH)



Prathibha Award Winners for the AY 2017-18 by Govt. of A.P.



Rtd. D.G.P. T.S. Rao visited our college on the occasion of College Day Celebrations



Former Supreme Court Chief Justice Jasti Chelameswar plantaion in our college in Vanam-Manam programme



Former Krishna University VC Prof. S. Rama Krishna Rao plantaion in our college in Vanam-Manam programme



Our college NSS Volunteers plantaion in our college in Vanam-Manam programme



Yoga practise by our college girl students



No Plastic usage pledge by Our college staff members



Pledge by Our college students to build 'Belt shops free A.P.'



భూగర్భ జల సమృద్ధి, సుందరక్షణ కొరకు ఇంకుడు గుంతల నిర్మాణం మన కళాశాల ప్రీన్సిపాల్



Awareness campaign on Drugs by Prohibition & Exice SI with our students



Sri T. Kiran, Advocate, High Court of A.P. delivered the speech on College Day



Felicitiation to Our college old student Mr.M.YesuBabu, ASO, Archeology Dept., Chennai.



Our college old student Mr.Srinivas, Folk singer deliver the speech on College Day celebrations



Our college old student Dr. V. Subrahmanyewara Rao, Cardiologist deliver the speech on College Day celebrations



Famous Telugu movie singer Sri Nagur Babu (Mano) deliver the speech on College Day celebrations



Dance performance by our college students



Principal and Staff in Jnanabheri Program held at IGMS Vijayawada



Mukyamantrhi Yuvanestham



Our College Prize Winners in DYF held at KTR College, Gudivada



Prize winners of Krishna Tarang 2017 held at ALC Vijayawada



KUIC SHUTTLE BADMINTON WINNERS TEAM



KUIC VOLLEYBALL RUNNERS TEAM



VOLLEY BALL ACTION PHOTO



FELICITATION TO Dr S SANKAR DURING KUIC MEN VOLLYBALL TOURNAMENT



KUIC KHO KHO WINNERS TEAM



DVSS Chaitanya,
I B.A., All India
I U Power Lifter



K. Joel, UG &
PG Boys
Champion



J. Ratna Babu,
Sr.Inter, Boys
Champion



M Soma Sekhar,
II B.Sc., Represented
to KU in Cricket



A. Ajay Babu,
III B.A., S Z
Volleyball



B. Pradeep Kumar,
I B.A., S Z
Volleyball



Sk Shammi Sohail,
II BA, Representd
Volleyball SZ



P. Yesu Babu,
I B.Sc. S Z
Kho-Kho



M. Pratap,
II B.Com., S Z
Shuttle



G. Sai Eswar,
I B.Sc., S Z
Shuttle



P. Shameer,
II B.Com. S Z
Shuttle



D. Raj Kumar,
II B.A., S Z
Kho-Kho



B. Priyanka,
II MCA, S Z
Kabaddi



KUIC MEN VOLLEYBALL TOURNAMENT

అక్కినేని నాగేశ్వరరావు కళాశాల గుడివాడ



మాగజైన్
(తెలుగు విభాగం)

యువకల్పన

2018 - 2019

విషయ సూచిక

తొలి పలుకులు - శ్రీ పర్వతనేని నాగేశ్వర రావు	3
శ్రీమైక జీవన సౌందర్యానికి సమానమైనది లేనేలేదు-డా. జి. వెంకటరమణ	4
రైతు బాంధవులు - తెల్లదొర కాదు - తెలుగు దేవర - చెరుకూరి వీరయ్య	5
సత్యరాజా పూర్వదేశ యాత్రలు-కందుకూరి సంస్కరణ- డా. జి. వెంకటరమణ	8
సూక్తి - వి. రామారావు	13
మీ జ్ఞాపక శక్తిని పెంచుకోవడం ఎలా? - కె. శ్రీనివాస్	13
అమ్మ, నాన్న, ఆచార్య దేవోభవ	16
గురు సందేశం	17
దేశభక్తి	18
ఉత్తమ మిత్రుడు ఎంచుకో - జీవితాన్ని ఉన్నతంగా మలుచుకో, ఏడుపు	19
తెలుగందం - తెలుగే అందాం, ఒదిన అమ్మ	20
స్వచ్ఛ భారత్, గురువులు	21
నిత్య సత్యాలు, జీవితం, జోక్స్	22
జీవన విలువలు, నీరు చెట్టు మనిషి, తేనెటీగ	23
తెలుగంటే, ఒంటరితనమంటే, సమయపాలన, విజయశంఖారావం	24
వ్యవహారిక భాష - పరభాష	25
సామాజిక మాధ్యమాలు వాట్సాప్, ఫేస్ బుక్, ట్విట్టర్ వలన లాభాలు, నష్టాలు	26
సారనాథ్	28
స్నేహం	29
సర్దుకుపోవడం	30
ఒక రాజు గారి కూతురు కథ	31
కాలయాపన	32
సోమలి స్నేహితులు, స్నేహ బంధం	33
అమ్మ నాన్న, ఆకలి	34
ఒబామా	35
వివేకానంద	37
అవయవదానం	39
స్త్రీ హక్కుల ఉద్యమ నేతలు	40

తాలి పలుకులు

ఈ కళాశాల 1950 జూలై 6వ తారీఖున, అప్పటి మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ ఆర్థిక శాఖ మంత్రి శ్రీ బెజవాడగోపాల రెడ్డి గారిచే, ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయ వైస్ చాన్సలర్ వి.ఎస్. కృష్ణ గారి ఆధ్వర్యంలో ప్రారంభించబడినది.

ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయ పరిధిలో శ్రీకాకుళం నుండి నెల్లూరు దాకా ఉన్న అతి కొద్ది కళాశాలల్లో ఇది 13వ కళాశాల. అప్పట్లో శ్రీ పర్వతనేని వెంకట రత్నం గారు, శ్రీ ఖాజా వెంకట్రామయ్య గారు, శ్రీ వడ్డే శోభనాద్రి గారు, శ్రీ ఉపద్రష్ట పాపన్న శాస్త్రి గారు, లింగం వెంకట కృష్ణయ్య గారు ప్రమోటర్స్ గా ఏర్పడి ఈ కళాశాల ఏర్పాటుకు కృషి చేశారు.

శ్రీ పర్వతనేని వెంకట రత్నం గారు అధ్యక్షులుగా, శ్రీ ఖాజా వెంకట్రామయ్య గారు సెక్రటరీగా కార్యవర్గాన్ని ఏర్పాటు చేసి 25 సంవత్సరాలు కళాశాల అభివృద్ధికి కృషి చేశారు.

ధాన్యం బస్తా ధర 10 రూపాయలగా ఉండి, ఎకరానికి 10 లేదా 15 బస్తాల అతి తక్కువ దిగుబడి ఉన్న రోజుల్లో, చిన్న సన్నకారు రైతులు కలిసి 250, 500, 1000 రూపాయల చందాదారులుగా ఏర్పడి, ఈ కళాశాల నిర్మాణానికి ముఖ్య దాతలయ్యారు. ఆనాడు వాళ్ళు చెమటోడ్డి సంపాదించిన డబ్బులే ఈనాడు వారి పిల్లల విద్యాభివృద్ధికి, కళాశాల అభివృద్ధికి కారణమయ్యాయి.

అందువల్లే ఈ కళాశాలను మేము ఈ కళాశాలను రైతుల కళాశాల అని పిలుచుకుంటాం.

ఇది రైతుల కళాశాల కాబట్టి, రైతుల అస్థిత్వానికి ఎంతో తపనపడి బెజవాడ ఆనకట్ట కట్టిన సర్ ఆర్థర్ కాటన్ మహాశయుడి విగ్రహాన్ని ఈనాడు శ్రీ చెరుకూరి వీరయ్య గారిచే మన ఆవరణలో ఏర్పాటు చేయడానికి గల ప్రధాన కారణం.

ఈనాటి కళాశాల వార్షిక దినోత్సవ కార్యక్రమానికి విచ్చేసిన గౌరవనీయులైన పెద్దలందరికీ కళాశాల పాలకవర్గం తరపున నమస్కారాలు తెలుపుతున్నాను.

పర్వతనేని నాగేశ్వరరావు

కళాశాల పాలకవర్గ అధ్యక్షులు

“యెల్లలోకమువొక్క యిల్లై వర్ణభేదములెల్ల కల్లై ” - గురజాడ

సంపాదకీయం

శ్రీమైక జీవన సాందర్యానికి సమానమైనది లేనేలేదు - శ్రీశ్రీ

ఈ మాటను బట్టి కలిసి పని చేయడంలో ఉండే సాందర్యం ఎందులోనూ లేదంటాడు శ్రీశ్రీ. మన కళాశాల ప్రతిష్ఠాత్మకమైన చారిత్రాత్మకమైన సాంస్కృతికపరమైన ఉన్నత శిఖరాలనెన్నో అధిరోహించిన గొప్ప విద్యాలయం. ప్రతి సంవత్సరం కళాశాల వెలువరించే మాగజైన్ కు సంపాదకీయ బాధ్యతలను అప్పగించిన ప్రిన్సిపాల్ మరియు యాజమాన్యం వారికి హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను.

ఈ పని బరువైంది, భారమైంది కూడా. దీని కోసం అడిగిన వెంటనే తమ వ్యాసాల్ని, కవితల్ని, జోక్స్ ని, కథల్ని అందించిన అధ్యాపకులకు, విద్యార్థిని విద్యార్థులందరికీ శుభాభినందనలు. కొంత మంది ఇష్టంగా , ఇంకొంత మంది చాలా కష్టంగా, మరి కొంతమంది 'రాయాలి కదా' అని భారంగా రాసిచ్చారు. ఎలాగైతేనేం ఇలా అందరి రాతలతో పూర్ణైతే పుస్తకాన్ని మీ ముందుంచుతున్నాం.

ఒక కొత్త రచన చదవడం వల్ల మనలో కొత్త కొత్త ఆలోచనలు పుడతాయి. ఆ ఆలోచనల్ని ఆచరణలో పెట్టాలనే ప్రేరణ కూడా కలుగుతుంది. ఈ ప్రేరణే మనల్ని కార్యోన్ముఖుల్ని చేసి ముందుకు నడిపిస్తుంది. మా నాన్న ఎప్పడూ ఒక మాట చెప్పేవారు ఆదేంటంటే పని చేసే వాడు మాట్లాడడు, మాట్లాడే వాడు పనిచేయడు అని. మాట్లాడ వలసింది మనం కాదు, మనం చేసే పని మన గురించి మాట్లాడుతుంది. ఈ మాట నేటికీ అనుభవంతో కూడిన అక్షర సత్యం.

విద్యార్థులలో సాహిత్యం, సాహిత్య సృజన పట్ల ప్రాథమిక అవగాహన కల్పించటం, సాహిత్యాన్ని చదివితే జీవితంలోని అనేక సంఘర్షణలకు సమాధానాలు దొరుకుతాయని తెల్లడం, ఉత్తమ విలువలు, సంస్కార భావాలు సాహిత్యం వల్లనే అలవడుతాయని చెప్పడమే ఈ యువ కల్పన రచన ముఖ్యోద్దేశ్యం.

సంపాదకులు - డా. జి. వెంకట రమణ, తెలుగు అధ్యాపకులు

“అవమానమేలరా, అనుమానమేల భారతీయుడనను భక్తితో పాడు” - రాయప్రోలు

రైతు బాంధవులు - తెల్లదొర కాదు - తెలుగు దేవర

“ఒక గడ్డిపోచ పెరిగే చోట, రెండు గడ్డిపోచలను పెంచగలవాడు తన జాతికే మహిషాపకారి” అనికదా సూక్తి. ఆకలి మంటలతో అలమటిస్తున్న జనానికి ఆహారాన్ని సమకూర్చటం కంటే మహిషాపకారమేముంటుంది? గోదావరి, కృష్ణ, తుంగభద్ర నదులపై ఆనకట్టలను నిర్మించి, ఆ డెల్టాలను సాగునీటి సౌకర్యంతో ధాన్యాగారాలుగా మార్చేసిన కాటన్ దొరను మానవజాతి ఉద్ధారకుడిగా గౌరవించడం నూటికి నూరుపాళ్లు సముచితం. ఇంగ్లాండులో జన్మించిన కాటన్ భారతదేశానికి విశేష సేవలందించి చరితార్థులయ్యారు. ఆయన మరణించి రేపటికి సరిగ్గా వందేళ్లు. సరిహద్దులెరగని సేవాభావానికి, జాతీయతను మించిన మానవతకు నిలువెత్తు దర్పణం సర్ ఆర్థర్ కాటన్ ధన్యజీవి.

సర్ ఆర్థర్ కాటన్ యుద్ధ తంత్రంలో శిక్షణ పొందిన ఒక మిలటరీ ఇంజనీరు. ఆయన కేవలం ఒక్కసారి 1824లో జరిగిన మొదటి బర్మా యుద్ధంలో మాత్రమే పాల్గొన్నారు. శేషజీవితాన్నంతటినీ ప్రజాశ్రేయస్సు కోసమే వెచ్చించారు. నదులతో అవిశ్రాంతంగా పోరాడి, ప్రతి పోరాటంలోనూ విజయం సాధించారు. కాటన్ జన్మించిన ఇంగ్లాండులో నీటి పారుదల రంగానికి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యం లేదు. అక్కడ భారీ నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులూ లేవు. భారతదేశానికి వచ్చే వరకు ఇలాంటి పథకాల వివరాలు కాటన్ కు ఏ మాత్రం తెలియవు. అలాంటి వ్యక్తి తన మేధాసంపత్తితో, అకుంఠిత దీక్షతో శ్రమించి దక్షిణ భారతదేశంలోని పెద్ద నదులపై అద్భుతమైన ఆనకట్టలను, అక్విడక్టులను నిర్మించగలగడం సామాన్య విషయం కాదు. అంతటి కృషివలుడు, నిగర్వి కూడా.

‘ప్రాచీన భారతీయులు నిర్మించిన ‘గ్రాండ్ ఆనకట్ట’ తదితర కట్టడాల నుంచే తాను ఆనకట్టల నిర్మాణ ప్రక్రియను నేర్చుకున్నానని వినవుంగా చేష్టేవారు. నిజానికి కాటన్ నిర్మించిన నీటిపారుదల కట్టడాలు ఆయన మస్తిష్కంలోని ఆలోచనల వాస్తవరూపాలే. అదివరకు భారత్ లో అంత పెద్ద పరిమాణంలో కట్టడాలేవీలేవు. అంతటి వినూత్న ప్రక్రియలో ఎటువంటి క్లిప్త సమస్యలేదురయినా తానొక్కడే ఆలోచించుకుని పరిష్కరించుకోవాల్సిందే! మరో మార్గంలేదు. అందుకు ఎంతటి మనోనిబ్బరం, ఆత్మవిశ్వాసం కావాలి!

సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, యంత్ర పరికరాలు అరకొరగా ఉన్న ఆ రోజుల్లోనే గోదావరి ఆనకట్టను కేవలం అయిదేళ్లలో, కృష్ణా ఆనకట్టను మూడేళ్లలో, గన్నవరం అక్విడక్టును ఏడాదిలోనే నిర్మించడం కాటన్ కెలా సాధ్యమయింది? మనకు ఇప్పుడు ఆధునిక సాంకేతిక విజ్ఞానం, యంత్ర పరికరాలు ఎంతగానో అందుబాటులో ఉన్నప్పటికీ ఏ ప్రాజెక్టు చేపట్టినా దశాబ్దాల కాలం గడుస్తోంది కదా! ఎందుకని? కాటన్ దొరకు ఉన్నవి - మనకు లేనివి ఏమిటి? కర్తవ్యదీక్ష, సేవానిరతి, చిత్తశుద్ధి, పట్టుదల కొరవడాయనే అనుకోవాలి కదా! కాటన్ పరదేశమైన ఇండియాలో ఉద్యోగిగా ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం ఏ మాత్రం లభించకున్నా

“ ఏను మరణించుచున్నాను. ఇటు సోమింను నో శిరసు చెమ్మగల సయనమ్ములేదు” - దేవులపల్లి

రకరకాల ఆటంకాలనెదుర్కొని ముందుకు సాగారు. లక్ష్యాలను సాధించారు. మరి మన సంగతేమిటి? దేశంకోసం విద్యుక్త ధర్మాన్ని ఏ మేరకు సక్రమంగా నెరవేరుస్తున్నట్టి ఎవరికి వారు ఆత్మావలోకనం చేసుకోవాలి.

గోదావరి డెల్టా అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన నివేదికలో కాటన్ నిర్దిష్ట సూచనలు చేశారు. తన ప్రతిపాదనలపై ఎలాంటి సందేహాలు, ఆక్షేపణలున్నా రాతపూర్వకంగా తెలియజేసి, తనకు సమాధానాలిచ్చే అవకాశాన్ని కల్పించాలని కోరారు. తన ప్రమేయం లేకుండా ప్రతిపాదనల్లో ఎలాంటి మార్పులు చేయరాదని సూచించారు. ఆనకట్ట నిర్మాణాన్ని ఇంజనీర్లకే అప్పగించాలని, అనుభవం లేని స్థానిక రెవిన్యూ అధికారులకు పెత్తనమిస్తే ఏడాదితో తూము కూడా పూర్తికాదని ప్రభుత్వానికి నిష్కర్షగా తెలియజేశారు. కాటన్ వంటి ఒక సామాన్య మేజరు హెబాదాలో ఉన్న అధికారి ప్రభుత్వానికి అలా సూచించడం సామాన్య విషయం కాదు. అది మేజర్ కాటన్ నిర్ణీతికి, ఆత్మవిశ్వాసికి తార్కాణం.

కృష్ణానదిపై ఆనకట్ట నిర్మాణం అసాధ్యమని, నిష్ప్రయోజనమని భావించిన మద్రాసు ప్రభుత్వం తొలత ఆ ప్రతిపాదనలను పక్కనబెట్టింది. బెజవాడ వద్ద కృష్ణానదిపై 3900 అడుగుల వెడల్పుగల ఇరుకైన లోయలో ఉవ్వెత్తున 40 అడుగులలో ఎగసిపడే ప్రవాహంలో ఇసుక పునాదులపై ప్రాజెక్టు నిర్మాణ యోచన అర్థ రహితమని అభిప్రాయపడింది. అప్పడు చీఫ్ ఇంజనీరుగా ఉన్న కల్నల్ కాటన్ “నదీ ప్రవాహ ప్రభావానికి ఇసుక పునాది కదలిపోకుండా ఆనకట్టకు ఎగువ దిగువల రాతి చప్పా కట్టి జాగ్రత్తపడితే, ఇసుక పునాదికంటే పటిష్ఠమైన, మేలైన పునాది మరొకటి ఉండదని ప్రభుత్వానికి నచ్చజెప్పి ఆనకట్ట నిర్మాణానికి ఆమోదముద్ర వేయించారు.

కాటన్ దొర మన దేశానికి రాకపోయినట్లయితే కృష్ణపై ఆనకట్ట నిర్మాణమయ్యేది కాదని అప్పట్లో చాలామంది అభిప్రాయపడ్డారు. ఆనాడు ఎటువంటి సౌకనిర్మాలు లేక నిస్తేజమై, ఒక కుగ్రామంగా పడి ఉన్న “బెజవాడ” ఈ నాడు ఆధునిక సౌకర్యాలతో సర్వతో ముఖాభివృద్ధి చెంది “విజయవాడ”గా వలసిల్లుతోందంటే, కృష్ణా డెల్టా ప్రజలు పాడి పంటలతో తులతూగి ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా, సాంస్కృతికంగా అగ్రస్థానంలో ఉన్నారంటే అంతా కాటన్ దొర చలవే కదా!

అర్ధర్ కాటన్ తక్కిన దొరల్లాగా వేసవిలో ఊటీ, నీలగిరి వంటి శీతల ప్రదేశాలకు వెళ్లవారు కాదు. పని జరిగే సమయంలో ఇంట్లో కూర్చునేవారూ కాదు. ఎండ ఎంత మండిపోతున్నా నిరంతరం పని జరిగే ప్రదేశంలోనే ఉండి సిబ్బందికి తగు ఆదేశాలిస్తుండేవారు, ఆయన ఎక్కడో సకల సౌకర్యాలన్న పట్టణ ప్రాంతంలోగాక, ప్రాజెక్టు స్థలానికి దగ్గరలోనే కుటుంంతో సహా ఉండేవారు. భారీ ఆర్బాటాలు, హంగులు ఆయనకు నచ్చేవికావు.

“గుండ్రాంతకల”న జిల్లాడుతాది కాకుండ్సోదురొ కాపింత్రోపు - ప్రండూరి సుబ్బారావు ఎంకూటలు

పదవీ విరమణ అనంతరం భారతదేశాన్ని వదిలి వెళ్లిన కాటన్ తన 96వ ఏట 1899 జూలై 24వ మరణించారు. చివరి వరకూ ఆయన భారతదేశంలో దారిద్ర్య నిర్మూలనకు నదీ జలాలను ఏవిధంగా వినియోగించవచ్చనే ఆలోచించారు. తన దేశం కాని భారత్‌లో నదీ జలాల సద్వినియోగం గురించి ఆయన పడిన తపన అంతా ఇంతా కాదు. ఆ అంశంపై ఆయన పలు సభలలో ప్రసంగించారు. వార్తా పత్రికల్లో వ్యాసాలు వ్రాసారు.

ప్రభుత్వాధికారులతో, అనధికారులతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపేవారు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా గాంధీ మహాత్ముడు 1930లో ఉప్పు సత్యాగ్రహం ప్రారంభించడానికి సుమారు 50 ఏళ్ల ముందుగానే 'ఇండియాలో పేదలకు పెనుభారంగా ఉప్పు పన్ను విధించడం మహాదారుణం'మని సొంత ప్రభుత్వ తీరునే నిశితంగా విమర్శించిన బ్రిటిష్ జాతీయుడు కాటన్.

సాగునీటి సౌకర్యం కల్పించే బదులు నల్లమందు వ్యాపారం ద్వారా ఆదాయాన్ని సమకూర్చుకోవడం హేయమని వ్యాఖ్యానించారు. భారత్‌లో జమీందారీ వ్యవస్థ వల్ల దుష్ప్రతిభలు సంభవిస్తున్నాయని, ప్రజాశ్రేయం దృష్ట్యా దానిని రద్దుచేయాలని ఆనాడే సూచించారాయన. నూరేళ్ల తరువాత స్వాతంత్ర్యానంతరంగానీ ఆ సూచన కార్యరూపం దాల్చలేదు. "పేదరికం, అజ్ఞానం, నిరక్షరాస్యత భారతీయులను పట్టిపీడిస్తున్న మహమ్మారులు. వాటిని నిర్మూలించడానికి ఏ బ్రిటిష్ అధికారయినా ప్రయత్నిస్తున్నాడా?"

బ్రిటిషర్లు పన్నులు వసూలు చేసుకునే బిల్లు కలెక్టర్లగాని, ప్రజాక్షేమం కోరే రాజనీతిజ్ఞులు కారు" అని కాటన్ ఆవేదన చెందేవారు. తన ఇంట్లో ఏ గదిలోకి వెళ్లినా ఇండియా, అక్కడి నదులు గుర్తుకు రావాలని ప్రతి గదిలోనూ అలాంటి మ్యూపులను తగిలించారు. "స్వదేశమైన ఇంగ్లాండుకంటే పరదేశమైన భారత్‌నే అధికంగా ప్రేమించాడా" అన్న భావాన్ని ఆ రోజుల్లోనే అందరిలో కలుగజేశారు కాటన్. నిజానికి భారతదేశం భారతీయులు ఎలాపోతే ఆయనకేమిటి? ప్రకృతి ప్రసాదించిన నదీ జలాలు భారతీయుల సుఖ సౌభాగ్యాల కోసం వినియోగమయ్యేలా ఎందుకంతగా ఆరాటపడాలి? జాతీయతకంటే మానవతయే గొప్పదని ప్రపంచానికి నిరూపించి చూపిన ఆదర్శమూర్తి కాటన్.

అనువుగాని చోట అధికులమనరాదు
కొంచెముండుటిల్ల కొదవగాదు
కొండ అద్దమందు కొంచెమై ఉండదా?
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ

ఊలు దారాలతో గొంతుకురి బిగించి
గుండెలో సూదులు గుచ్చి కూర్చి
ముడుచుకొందురు ముచ్చట ముడులమమ్ము
దయలేని వారు మీ ఆడవారు

-- వేమన

-- కరుణశ్రీ

"తెలుగదేలయన్న దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స"- శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

సత్యరాజా పూర్వదేశ యాత్రలు-కందుకూరి సంస్కరణ

డా॥ గుండూరు వెంకట రమణ, తెలుగు ఉపన్యాసకులు

బాల్యం విద్యాభ్యాసం : వీరేశలింగం పంతులు రాజమండ్రిలో 1848 ఏప్రిల్ 16 వ తేదీన పున్నమ్మ, సుబ్బారాయుడు దంపతులకు జన్మించారు. వీరి పూర్వీకులు ప్రస్తుత ప్రకాశం జిల్లాలోని కందుకూరి గ్రామం నుండి రాజమండ్రికి వలస వెళ్ళడం వల్ల వారికి ఈ ఇంటి పేరు స్థిరపడిపోయింది.

వివేకవర్ధని & హాస్య సంజీవిని : 1874లో వివేకవర్ధని అనే పత్రికను స్థాపించి, సమాజంలోని దురాచారాలపై తన భావాలను వ్యాప్తి చేసాడు. ఆనాటి “సంఘం లోని అవకతవకలను ఎత్తి చూపడం, దురాచారాల నిర్మూలన, ప్రభుత్వ వ్యవస్థలో ప్రబలంగా ఉన్న అవినీతిని ఎత్తిచూపి, అవినీతిపరులను సంఘం ముందు పెట్టడం” వివేకవర్ధని లక్ష్యాలని ఆయన మొదటి సంచికలోనే ఆ పత్రిక యొక్క ఉద్దేశ్యాన్ని తెలియజేశాడు. చెప్పడమే కాదు, అలాగే నడిపించాడు కూడా. ఆ దినాల్లోనే వివేకవర్ధని అవినీతిపరుల పాలిట సింహస్వప్నమయింది. అనుసరించాలనుకుంటే నేటి దినపత్రికలకు ఒక మాదిరి అని చెప్పవచ్చు.

కందుకూరికి సమకాలిక ప్రముఖుడైన కొక్కొండ వెంకటరత్నం పంతులుతో స్వర్ణ ఉండేది. కందుకూరి వివేకవర్ధని స్థాపించిన తరువాత కొక్కొండ ‘హాస్యవర్ధని’ అనే పత్రికను ప్రారంభించాడు. ఆ పత్రికకు పోటీగా కందుకూరి ‘హాస్య సంజీవిని’ అనే హాస్య పత్రికను ప్రారంభించాడు. తెలుగులో మొట్టమొదటి ప్రహసనాన్ని కందుకూరి ఈ పత్రికలోనే ప్రచురించాడు. ఎన్నో ప్రహసనాలు, వ్యంగ్య రూపకాలు ఈ పత్రికలో ప్రచురించాడు.

వివిధ సంఘాల స్థాపన : ఆంధ్ర దేశంలో బ్రహ్మ సమాజం, యువజన సంఘాల స్థాపన, వీరేశలింగం తోనే మొదలయింది. సమాజ సేవ కొరకు హితకారణి (హితకారణి సమాజం 1905) అనే ధర్మ సంస్థను స్థాపించి, తన యావదాస్తిని దానికి ఇచ్చేసాడు. 25 సంవత్సరాల పాటు రాజమండ్రిలో తెలుగు పండితుడిగా పనిచేసి, తర్వాత మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలలో తెలుగు పండితుడిగా ఐదేళ్ళు పనిచేశాడు. తాను నమ్మిన సత్యాన్ని, సిద్ధాంతాన్ని తూచ తప్పకుండా పాటించిన వ్యక్తి ఆయన. యుగకర్త గా ప్రసిద్ధి పొందిన ఆయనకు గద్దె తిక్కన అనే బిరుదు ఉంది. వీరేశలింగం స్వీయ చరిత్ర రచించి ఆ ప్రక్రియకు నాంది పలికారు. వీరేశలింగం సాహిత్యం ద్వారా జాతి చైతన్యం తీసుకురావాలని నమ్మిన మహనీయుడు. అందుకు నిరంతర కృషి సల్పిన వైతాళికుడు. తెలుగు జాతి ఆయనకు ఎంతో రుణపడి ఉందని ఖచ్చితంగా చెప్పవచ్చు.

పుస్తక రచన : వీరేశలింగం పగలు సంస్కరణ పనిచేసి, రాత్రులు పుస్తకాలను రాసే వాడు. నీరస రోగ పీడితులవడం వల్ల రాత్రులలో వీరికి నిద్రపట్టేది కాదు. అదే సమయంలో ఈయన రచనలపై సాంప్రదాయకులు అభియోగాలు, అపనిందలను మోపేవారు. పరువు నష్టం కేసులో ఓడిపోయాడు. తన చైతన్యవంతమైన రచనలతో ఆంధ్ర సమాజాన్ని సంస్కరణల బాట పట్టించిన సంస్కర్త, వీరేశలింగం 1919 మే 27న మరణించారు.

పలువురు అభిప్రాయాలు : ఆరుద్ర “అదేం చిత్రమో గాని తాము శారీరకంగా దుర్బలులైనా జాతిని బలిష్ఠం చేసి దేశాభివృద్ధిని, భాషాభివృద్ధిని సాధించిన మనోబల భీములలో పంతులుగారు ప్రథములు. రెండోవారు గురజాడవారు. అటుంటి ఉజ్వల చారిత్రకుని ఏ బిరుదుతో వర్ణించినా అది

“మాటలచేత మాట్లాడించి రక్తంచేత రొగొలాపన చేయిస్తాను” - శ్రీశ్రీ

అసమగ్రమే. అయినా నవ్యాంధ్ర నిర్మాతలనే నిర్మించినవారిగా నేను పంతులుగారిని భావిస్తున్నాను. అభినవాంధ్రకు ఆయన ఆద్య బ్రహ్మ” అన్నాడు (సమగ్ర ఆంధ్ర సాహిత్యం-తెలుగు అకాడమి-నాలుగో

అక్కిరాజు రమావతిరావు “వీరేశలింగం పంతులుగారు బహుయోజన శాఖా సంయుతమైన వటవృక్షము వంటి వారు. నేడీ దేశీయుల యొక్క సాంఘిక చైతన్యమునకు, సారస్వత వైవిధ్యమునకు పంతులుగారు తమ కాలమందు కావించిన కృషియే మూలాధారం.వారితో ఆధునిక యుగం ప్రారంభమయ్యెనని చెప్పవచ్చును.” అని ఆయనను కీర్తించాడు.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం వీరేశలింగం గురించి

“తన దేహము తన గేహము

తన కాలము తన ధనంబు తన విద్య జగ

జ్ఞనులకే వినియోగించిన

ఘనుడీ వీరేశలింగం కవి జనులార!” అని అన్నాడు. ఇది వీరేశలింగం సమాధిపై ఈనాటికీ

కనిపిస్తుంది.

అటువంటి మహానుభావుడు రాసిన నవలనే ‘సత్యరాజా పూర్వదేశ యాత్రలు’. ఈ నవలలో 20వ శతాబ్దం ఆరంభ కాలం నాటి ఆంధ్ర దేశ భౌగోళిక, చారిత్రిక, సాంస్కృతిక, సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ అంశాలను చిత్రించడం జరిగింది. వాటిని అధ్యయనం చేయడమే యీ వ్యాసం ఉద్దేశ్యం.

సత్యరాజా పూర్వదేశ యాత్రలు-రచనా నేపథ్యం : ఈ నవలను ఊనాథన్ స్విస్ట్ వ్రాసిన ‘గలివర్ ట్రావెల్స్’ అనే సాహస యాత్రల యొక్క ప్రేరణతో వ్రాసారని ఆయనే చెప్పుకొన్నారు. ఈ నవలలో వీరేశలింగం జీవనం మరియు ఆలోచనలను ప్రతిబింబించే విధంగా వ్రాసారు. ఒక దశాబ్ద కాలం పాటు తెలుగు నవలలు వ్రాసిన ఏకైక వ్యక్తి వీరేశలింగం గారేనని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి లేదు. ఇది ఇంగ్లీషు, కన్నడ భాషలలోకి అనువదించబడింది. ఈ నవల రెండు భాగాలుగా ఉంటుంది. మొదటి భాగం “అడమళయాళం”, రెండవ భాగం “లంకాద్వీపం”.

సత్యరాజా పూర్వదేశ యాత్రలు-ఇతివృత్తం : సత్యరాజా పూర్వదేశ యాత్రలు’ రెండు భాగాల రచన. మొదటి భాగం ‘అడ మళయాళం’, రెండో భాగం ‘లంకా ద్వీపం’.ఇందులోని ప్రధాన పాత్ర సత్యరాజాచార్వులు. ఇతని తండ్రికి వైదిక విద్యలంటే ఇష్టం. తల్లికి ఇంగ్లీషు చదువంటే ఇష్టం. సత్యరాజుకు మాత్రం ఏ విద్యా వంటబట్టదు. తను నాలుగోక్లాసు చదువుతుండగా, తల్లిదండ్రులు వెయ్యి రూపాయల కన్యాశుల్కంతో మూడేళ్ళ పిల్లను తెచ్చి పెళ్ళి చేస్తారు. స్ట్రోటకం వల్ల ఆ పిల్ల కన్ను పోతుంది. యుక్త వయస్సులోనే ఈ పిల్ల మరణిస్తుంది. పెళ్ళికి చేసిన అప్పులు మాత్రం మిగులుతాయి. ఉన్న పాలం కాస్త అప్పలవాళ్ళు జమకట్టుకుంటారు. సత్యరాజాచార్వుల చదువు కొండెక్కుతుంది. చదువుని మద్దలో ఆపేసి పొట్ట పోసుకోడానికి విశాఖపట్నం చేరుతాడు. విశాఖపట్నంలో బతకడం కష్టమనిపించి సన్యాసుల్లో కలసిపోవాలనుకుంటాడు. అక్కడ బ్రాహ్మణ చేత మోసగింపబడి, చివరకు నానా కష్టాలు పడి ఆడమళయాళం చేరుకుంటాడు. అక్కడ అందరూ ఆడవాళ్ళే. మగవాళ్ళు ఉన్నా రన్న మాటేగానీ, అన్ని పనులు ఆడవాళ్ళే నిర్వహిస్తుంటారు. అక్కడి స్త్రీలు సంపూర్ణ స్వతంత్రులు. పురుషులు పుట్టు బానిసలు. మూడు వందల అరవై ఐదు రోజులూ పురుషులు పూజలు, వ్రతాలతోనే కాలం గుడుపుతుంటారు. అక్కడ పురుషుడు ఉదయాన్నే నిద్రలేవాలి. నదికెల్లాలి. స్నానం చేయాలి. పవిత్రంగా నీళ్ళు తీసుకొచ్చి

“దేవుడొ, రక్షించు నొ దేశ్చి, పవిత్రులనుండి పతివ్రతల నుండి” - బాలగంగాధర తిలక్

భార్య కాళ్ళు కడగాలి. ఆ నీళ్ళును తల మీద చల్లుకోవాలి. వంటకూడా పురుషుడే చేయాలి. భార్యకు వడ్డించాలి. భార్య తిన్న తర్వాత ఆమె విస్తరిలో వదలిన ఎంగిలి మెతుకులే భర్త తినాలి.

భార్య కుంటిదైనా, గుడ్డిదైనా, మూగదైనా, చెవిటిదైనా భర్త భార్యనే ప్రపంచంగా జీవించాలి. అక్కడ భార్య వ్యభిచరించినా తప్పలేదు. భర్త మాత్రం సచ్చీలుడుగా ఉండాలి. భార్య మరణిస్తే భర్త సహగమనం చేయాలి. అలా చేస్తే అతనికి మోక్షం లభిస్తుందని ఆదేశపు ధర్మ శాస్త్రాలు ఘోషిస్తున్నాయి. ఇవన్నీ విని, చూసి సత్యరాజా చార్మలు హడలి పోతాడు. అలంకరించుకుని దారింట పోయే స్త్రీలకేగాని పురుషులకు కాదంట. ఇదంతా విని సత్యరాజాచార్మలు ఆశ్చర్యపోతాడు. అంతేకాదు రంధా దేశంలోని పురుషులకు విద్య నేర్వాలని, పురుషులకు స్వేచ్ఛ ఉండాలని, పత్నీ సహగమనం వంటి దురాచారాలు ప్రతిఘటించాలని బోధనలు చేస్తాడు. అందుకు ప్రతిఫలంగా రంధా దేశంలోని స్త్రీలు సత్యరాజా చార్మల్ని తన్ని తగలేస్తారు. దాంతో ఆడమకయాశం అనే నవల మొదటి భాగం పూర్తవుతుంది.

ఈ నవలలో రెండవ భాగం లంకా ద్వీపం. ఇందులో ఎనిమిది ప్రకరణాలున్నాయి.

సత్యరాజాచార్మలు సిద్ధుడనే వ్యక్తి ఇచ్చిన పసరు చేత వాయువేగంతో ఆకాశమార్గంలో లంకా ద్వీపాన్ని చేరుకున్నాడు. పసరు వల్ల ఆకాశంలో మనుషులు ఎగురుతారా అనేది వ్యగ్రంగా చెప్పడమే తప్ప వాస్తవానికి ఇది విరుద్ధం. లంకా నగరంలో జ్యోతిశ్శాస్త్ర విద్వాంసులు అనేకులు ఉండేవారు.

లంకా ద్వీపంలో సత్యరాజాచార్మలు మర్రిచెట్టు నీడను కూర్చుంటాడు. అది చాలా విశాలమైన మహావృక్షం. లంక అంటే సింహళ ద్వీపం కాదనీ, ఈ రెండింటికీ బేధం ఉందనీ చెప్పారు. ఇలా మర్రిచెట్టు దగ్గరున్న అతనికి పురాణాల్లో ఉండే రాక్షస రూప విగ్రహాలంటి ఒక ఎత్తయిన ముస్తా అడుగుల విగ్రహం ఎదురు పడుతుంది. అంటే ఆ దేశంలో ఉండే మనుషులు ఉన్నత దేవతలు. అతని వయస్సు నాలుగేళ్ళ. ఈ తర్వాత ఇతని కంటే మూడింతలు పెద్దగా ఉండే ఇంకొక విగ్రహం అతనికి కనబడుతుంది. వీదిద్దరూ సత్యరాజాచార్మల్ని పట్టుకొని తీక్షణంగా పరిశీలిస్తారు. ఇతన్ని మరొక రాక్షసుని ఇంటికి తీసుకొని వెళతారు.

జ్యోతిష్యులు-పరిశీలన : లంకా ద్వీపం జ్యోతిష్యుదేశం కాబట్టి ముహూర్త గ్రంథాలను శాతక గ్రంథాల్ని, సాముద్రక గ్రంథాలను చేత పట్టుకొని 'నలుగురు' సిద్ధాంతాలు అక్కడికొస్తారు. వారు సత్యరాజాచార్మల్ని పరిశీలించి కలియుగములో నేల ములగ చెట్లకు నిచ్చినలు వేయునంతటి పూస్వాంగులు పుట్టుదురని, అట్టివారిలో నేను ప్రథముడనని¹ చెబుతారు. ఇంకొక పురాణవేత్త వేలితో కొలిచి వాలఖిల్వాదులనే ఒక తెగవారు అంగుష్ఠమాత్ర శరీరమునే కలిగి ఉంటారని పురాణాల్లో చెప్పబడిన మాటను బట్టి సత్యరాజాచార్మలు వాలఖిల్వాదుల వంశం వాడని అంటారు.. అలా అతన్ని పరిశోధించి రకరకాల అభిప్రాయాల్ని వెలిబుచ్చుతారు. సత్యరాజాచార్మలు వారి భాషను కొన్ని పద చిత్రాలు, వస్తువుల సహాయంతో నేర్చుకుంటాడు. వారి భాష సంస్కృత భాషను పోలి ఉంటుంది.

ఈ భాగంలో వీరేశలింగం జ్యోతిష్యాన్ని పురాణతత్వ శాస్త్రాలను ' ఎద్దేవా చేయడానికే ఇవన్నీ రాశాడనిపిస్తుంది.

మంత్రాలు-మాయలు-మహిమలు :

రెండవ ప్రకరణంలో సత్యరాజాచార్మలు రాక్షసుల బాలిన పడకుండా తాను ఆడమకయాశంలో నేర్చుకున్న మంత్ర మహిమ వల్ల బతికి పోయానంటాడు. వీరేశలింగానికి వీటి మీద కూడా నమ్మకంలేదు. అందుకే వీటిని వ్యంగ్యంగా తెలుసుకొంటాడు. వీరు ఇలా మానడానికి కారణం లంకా ద్వీపాన్ని సజ్జనుడైన విభీషణుడు పరిపాలించడమే. లంకాద్వీపం, సంహారం రెండూ వేరు వేరు ద్వీపాలనీ, రెండూ ఒకటి కాదనే సంగతి ఈ రెండవ ప్రకరణంలో ధృవీకరిస్తాడు.

ఎదురుగ జ్ఞానముద్రలున్నై వ్యావయానికి చొహం, కలిగే తొలకలి మేఘాలున్నై గగనానికి చొహం- ౨౨౦

పూజలు-ధనార్జన : గొప్ప గొప్ప వాళ్ళంతా ఇతని వద్దకు వస్తారు. పూజారులుకూడా, “నా ప్రసాదము సర్వాభీష్ట ప్రధమని ప్రశ్నలడుగ వచ్చిన వారితో చెప్పి (అరటిపండ్లు మొదలైనవి విద్య చేత చెడిపోని యా భక్తుల చేతులలో బెట్టి ధూకర్షణ చేయసాగిల” పు-317. పూజార్లు ప్రజల్ని మోసంచేసి ధనం సంపాదించడం ఆరంభించారు.

ఒకరోజు ఉదయమే ఒక పల్లెనుండి చాకలి వాడొకడొచ్చి నమస్కారం చేసి “తప్పిపోయిన కొత్తగా కొన్న తన గాడిద కనబడునట్లు అనుగ్రహించుమ”ని అడుగుతాడు. కొంత దక్షిణ, పండ్లను పూజారులకిస్తాడు. పూజార్లు పండని అరటిపండ్లొకటి వాని చేతిలో బెట్టి, దేవతకు మొక్కి వెళ్లి పామ్మని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. వాడు ఆ అరటిపండుతిని వెళ్లిపోతూ ఉండగా, దారిలో విరోచనానికి వెళ్తాడు. అక్కడే చెట్టుకింద అతని గాడిద కనపబడుతుంది. వాడు సంతోషంగా వెళ్లి అందరికీ గొప్పగా చెప్పుకుంటాడు. ఇంక అలా తప్పిపోయిన వారంతా ఇతని వద్దకు వచ్చేవారు.

ఆ దినాల్లో కాలాలు, గడియలు, రాహుకాలం, ఇలాంటి పట్టెంపులన్నీ బలంగా ఉండేవి.

మహాకాయుడు సత్యరాజాచార్యుల్ని ‘సన్మార్గమున జనులను నడిపించుటకు మీ దేశంలో మతగురువులు లేరా? పీఠాభిషేకులు లేదా? ఎవ్వరూ లేకపోయిననూ మతాభిమానులందరూ చేరి పొగ బండలను ప్రతి స్థలమునుండియు, రాహు కాలములను వర్ణములను, వారశూలలను, గ్రహవేదలను నక్షత్ర దోషములను, తారా బలములను చంద్ర బలములను విచారించి మఱి బలయుదేఱ బీయునట్లు శాసన యేర్పఱుప వలసినదని ప్రభుత్వము వారికి సంఘ విజ్ఞాపనములు బంపుకొనరాదా!” 1. వీరేశలింగం రచనలు-మూడవ సంపుటం. సత్యరాజాచార్యులు-పుట-306 అని ప్రశ్నించగా అలాగే చేయిస్తానని బప్పకుంటాడు సత్యరాజాచార్యులు. మీ దేశంలో శాస్త్ర విశ్వాసం లేదా అని ప్రశ్నిస్తాడు.

సత్యరాజాచార్యులు వారి యజమాని పేరు ‘మహాకాయుడు’ అతడు రాజు బంధువుడు. ఆదేశంలో పిల్లలు, ఎలుకలనేవి కుక్కలూ, ఆవులంత పరిమాణంలో ఉంటాయి. ఒకసారి ఒక మేక సత్యరాజాచార్యుల్ని తొక్క చూసినప్పుడు దాని మొడనుబట్టి గట్టిగా వేలాడతాడు. ఒక పెద్ద ప్రాణాపాయం తప్పిందని ఆశ్చర్యపోతాడు. సత్యరాజాచార్యుల్ని కాపాడటానికి అతని కూతురు మంతోదరిని నియమిస్తాడు. ఆమె అతనికి ఈత నేర్పుతుంది. పంజరంలో పెట్టి జాగ్రత్తగా చూసుకుంటుంది. ‘మహాకాయుడు మీకేమి కావలెనని’ సత్యరాజాచార్యుల్ని అడిగినప్పుడు అతడు తమ మూల పురుషుడని చెబుతారు. తమ పూర్వీకులు చాలా బలమైనవారనీ, చాల గొప్పవారనీ చెప్పకుంటాడు. అయితే ఇప్పుడు బలహీనులైపోయారనీ అల్పాయుష్కులైపోయారనీ బాధ పడతాడు.

జాతకాలు : మూడో ప్రకరణంలో శాస్త్ర విశ్వాసం లేని నాస్తిక వాదులు ఎక్కువైపోతారు. దివ్య జ్ఞానమేమీ ఉండదు సత్యరాజాచార్యుల వారు లంకలో ప్రవేశించిన నాలుగోనాడు ఒక వృద్ధురాలొచ్చి ‘ప్రసవ వేదన పడుచున్న తన కోడలికి కొడుకు పుట్టునో, కూతురు పుట్టునో చెప్పమని అడుగుతుంది. అప్పుడు సత్యరాజాచార్యులు జాతకాన్ని బట్టి కుమారుడు పుడతాడని చెబుతాడు. అలాగే కొడుకు పుడతాడు అయితే ఆ దేశపువారు కూతురు పుడుతుందని చెప్పిఉంటారు. వారికీ ఇతనికి కొంత చర్చ జరుగుతుంది. అయితే సత్యరాజాచార్యులు ఏమి మాట్లాడకుండా మౌనంగా తలూపి ఊరుకుంటాడు.

గ్రహాలభయం : మహాకాయుడొకరోజు రాజబసభలో జరిగే జ్యోతిష్క విద్వాంసుల తీర్పును, వారి న్యాయ విధి విధానాలను చూడటానికి తినతోపాటు సత్యరాజాచార్యుల వారిని తీసుకొని వెళతాడు. అక్కడ 5 మంది విద్వాంసులుంటారు. వృశ్చిక రోముడు, సర్ప రోముడు, ఖడ్గ రోముడు, అగ్ని రోముడు, కంటక రోముడు, సర్ప రోముడు, ఖడ్గ లేఖకుని పేరు అతి కాయుడు.

వృధాచారాలు : మొదటి వజ్రహస్తుడు, ప్రహస్తుడు, కైకసిల వృత్తాంతం, వజ్రహస్తునికి తన కామ రూప

“శిథిలాలయమ్ములో శివుడు లేడోయి ప్రాంగణమ్మున గంట పలుకలేడోయి” - దేవులపల్లి

ప్రభావం చేత ప్రహస్తునిగా మారిపోయే అవకాశం ఉంటుంది. అలా తప్పచేసి తప్పించుకుని తిరుగుతూ వుంటాడు. చివరికి వజ్రహస్తుడే తప్పచేశాడనే సంగతి అతడు అదృశ్యుడవడం వల్ల తెలిసిపోతుంది. మాయలు, మంత్రాలు ఉంటాయి.

లంచాలు : న్యాయాన్ని, అన్యాయంగానూ, అన్యాయాన్ని న్యాయంగానూ చెప్పడానికి విద్వాంసులు లంచం పుచ్చుకున్నారని సభలోని వాళ్లంతా కేకలు వేస్తారు.

జ్యోతిశ్శాస్త్రం పై వ్యతిరేక ఉపన్యాసం :

ఉపన్యాసకుడు “ఈ పాడుజ్యోతిశ్శాస్త్రము వివేకమును పాఠద్రోలి బుద్ధిని మ్రింగివేసి యాలోచన నడగద్రొక్కి తెలివిగల వారిని సహితము సమస్త విషయములందును వంచకలయిన మూఢులకు దాసులను జేయుచున్నది. శాస్త్రనామము ధరించిన యీ పిశాచము యొక్క సమ్మోహన యంత్రమును పోగొట్టుకొని భ్రమపడి మనుష్య ప్రకృతి కలంకారమయిన స్వాతంత్ర్యమును పోగొట్టుకొని మనమందఱమును నిష్కారణముగా బుద్ధిపూర్వకముగా దెచ్చుకొన్న కష్టముల పాలయి బాధపడుచున్నాము. మనమొకయిల్లు కట్టుకోవలెనన్నచో మనకిష్టమయిన తావునను సమయమునకు కట్టుకొనక మూర్ఖసిద్ధాంతి చెప్పిన తావునను ముహూర్తమునను కట్టుకొనవలసినవార మగుచున్నాము; నుయ్యి త్రవ్వించుకో దలచుకొన్నచో మన మనస్సువచ్చిన యనుకూలమైన తావున త్రవ్వించుకొనక మూర్ఖసిద్ధాంతి చూపిన మూలను త్రవ్వించుకొనవలసినవార మగుచున్నాము. మన బిడ్డకు పెండ్లి చేయదలచుకొన్నచో మన కనుకూలుడుగా కనబడు వరుని నిర్ణయించ వీలయిన కాలమునందు వివాహముచేయక మూర్ఖ సిద్ధాంతి పెట్టిన నిశాముహూర్త కాలమునందొ యెప్పుడో ప్రవర్తనచేత గాకపోయినను జన్మపత్రముచేత నతడు మంచివాడన్న వరుని కిచ్చి పెండ్లిచేయ వలసినవార మగుచున్నాము. మనమొక యూరికి పోదలచుకొన్నచో మనకు తీఱికయైన సమయమున దలచుకొన్నచో మన కవకాశముగా నున్ననాడు చేయించుకొనక మూర్ఖసిద్ధాంతి చెప్పిన తిథివారముల యందే తల గొఱిగించుకోవలసిన వార మగుచున్నాము. మనము క్రొత్తబట్టను కట్టుకోదలచినచో కావలసినప్పుడు కట్టుకొనక మూర్ఖసిద్ధాంతి తెలిపిన దినమును వారమును వచ్చువఱకును వేచియుండ వలసినవార మగుచున్నాము. వేయేల? మనము క్రొత్తగా భార్యవద్ద పరుండ దలచుకొన్నను, గృహమున బ్రవేశింపదలచుకొన్నను రోగమునక మందు పుచ్చుకోదలచుకొన్నను, మూర్ఖసిద్ధాంతియే మనకు కాలనిర్ణయము చేయవలెను. ఇట్టి నిత్యకృత్యములలోనే మనకు స్వాతంత్ర్యము లేనిచో లోకములో నింతకంటె క్రూరదాస్యము మఱియేముండును?”1. వీరేశలింగం రచనలు-మూడవ సంపుటం. సత్యరాజాచార్యులు-పుట-338

పై మాటలను గమనిస్తే నేటి సమాజంలో సాంఘిక దురాచారాలు ప్రజల మూఢ విశ్వాసాలు సిద్ధాంతులు స్వప్రయోజనాలకోసం సృష్టించే తప్పుడు భయాలు, శాపాలు మొదలైనవన్ని మనం తెలుసుకోవచ్చు.

ముగింపు : అవినీతి, లంచగొండితనం, వ్యభిచారం, వేశ్యవృత్తి, బాల్య వివాహాలు, సతీ సహగమనం జాతికి ఒక చీడపురుగులా ఉండేవి. ఆనాటి కూహనా సంస్కార వాదులు స్త్రీలకు విద్య నేర్వకపోవటం వల్ల, వివేకం వికసించి విజ్ఞానం లేకపోవటం వల్ల వారిని అంధకారంలోకి నెట్టారు. అవన్నీ వీరేశలింగం దృష్టిలో పెట్టుకొని సంఘ సంస్కరణోద్ద్యమాన్ని చేపట్టారు. అది ఆ దినాల్లో ఏటికి ఎదురీదినంత కష్టంగా ఉండేది. దయ్యాలు, భూతాలు, భూతవైద్యులు, వాళ్ల అక్రమ సంసాదన, వాళ్ల వలన భయం, చేతబడులు, మోసాలు ఆ రోజుల్లో విపరీతంగా ఉండేవి. ఈ విషయాలన్నీ ఈ నవలలో చిత్రించడం జరిగింది. పాత్ర చిత్రణ, సన్నివేశ కల్పన పాత్రోచిత భాషలు పాటించినట్లు ఈ నవల చదివితే మనకు తెలుస్తుంది.

“ప్రతిమల పెండ్లియేయుటకు వందలు వేలవ్వయింతు” - జాషువా

సూక్తి : 1

V. Rama Rao, HOD, Commerce

విద్య నేర్చుకున్నాక
గురువుని మర్చిపోకు
ధనం వచ్చాక
మిత్రులని మరిచిపోకు
భార్య వచ్చాక
కన్న వారిని మర్చిపోకు
గౌరవం వచ్చాక
గతం మర్చిపోకు
అవసరం తీరాక
సహాయం చేసిన వాళ్ళని మర్చిపోకు

సూక్తి : 2

కోరికలతో జీవించే వ్యక్తికి - సేవా భావం ఉండదు
సేవా భావంతో జీవించే వ్యక్తికి - కోరికలు ఉండవు.

మీ జ్ఞాపక శక్తిని పెంచుకోవడం ఎలా ?

K. Srinivas, M.Com., M.Phil., Lecturer in Commerce(P.G)

నా ఐ.క్యూ. ఎంత ? నా బ్రెయిన్ పవర్ ఎలా ఉంది? నా బ్రెయిన్ హండ్రెడ్ పర్సెంట్ సామర్థ్యంతో పని చేస్తుందా? బ్రెయిన్ వీక్ అయిందా? మతి మరుపు పెరుగుతుందా? ఏకాగ్రత లోపిస్తుందా? జ్ఞాపకశక్తి సన్నగిల్లుతుందా? ప్రతి విషయంలోనూ నా బ్రెయిన్ నెగటివ్ సంకేతాలు ఇస్తుందేమిటి ? చిన్న విషయాలకు కూడా నేనెందుకు హై ఎమోషన్స్ కు గురవుతున్నాను? ఇలా బ్రెయిన్ సంబంధించి.. ఎంతమంది ఆలోచించ గల్గుతున్నారు? నిజంచెప్పాలంటే..మనందరం.. శరీరాన్ని పట్టించుకున్నంతగా మన బ్రెయిన్ ను పట్టించుకోము. దాని పవర్ తెల్లకునే ప్రయత్నం చేయము. నిజంగా మనందరం ఈ దిశలో ఆలోచించి, మన బ్రెయిన్ పవర్ ను ద్విగుణం, బహుళం చేసుకుంటే, మన జీవన విధానం మారుతుంది. ఈ సూత్రాలను పాటిస్తే, మీరు బ్రెయిన్ ను చురుగ్గా ఉ పయోగించగల్గుతారు. క్రియేటివిటీ బాగా అభివృద్ధి చెంది విశిష్ట వ్యక్తిగా మిమ్ముల్ని నిలబెడుతుంది.

నవ్వంటే బ్రెయిన్ కు మంచి లవ్వు : ఒకసారి మనసారా పకపకా నవ్వారంటే చాలు, బ్రెయిన్ లో ఎండాల్ఫిన్ రిలీజ్ అవుతాయి. ఎండాల్ఫిన్ నొప్పి తగ్గిస్తాయి. దూరం చేస్తాయి. మానసికంగా మంచి ఉల్లాసాన్ని అందిస్తాయి. నవ్వేందుకు ఉన్నా ఏ అవకాశాన్ని వదులుకోవద్దు లాఫింగ్ క్లబ్ మీ ఊళ్ళో కంటే వెళ్ళండి ఆరోగ్యం మెరుగు అవుతుంది.

నీరు దండిగా త్రాగాలి : మన బ్రెయిన్ దరిదాపుగా 70% నీటితోనే నిండి ఉంది. ఇది నిజం

“గుడిలోన దైవమా ఆలింపవోయి గుడిలోన దయ్యమా పైకిరవోయి” - పురిపండె అప్పలస్వామి

సరయిన నీరు త్రాగే అలవాటు లేక బ్రెయిన్ డి హైడ్రేట్ అయితే ఎంత సఫర్ అవుతుందో మీరే ఆలోచించండి. రోజు కనీసం 10 నుంచి 15 గ్లాసుల నీరు త్రాగడం ఓ అలవాటుగా చేసుకోవాలి. బ్రెయిన్ చురుగ్గా పని చేయాలంటే నీరు విభిగా త్రాగాలి.

సుగంధ ద్రవ్యాలు - బ్రెయిన్ పవర్ : పసుపులోని “కర్కుమిన్” అన్న పదార్థం బ్రెయిన్ కి చాలా మంచిది. అల్లం పై గ్రీన్ తలనొప్పిని తగ్గిస్తుంది. దాల్చిన చెక్క సుగంధ ద్రవ్యాలన్నిటిలో అత్యంత అత్యధిక కెపటియ ప్రభావం కల్గివున్నది. ప్రతిరోజు ఉదయం టిఫిన్ లేదా టీ తో పాటు పావుచెంచా లేక అరచెంచా దాల్చిన చెక్క పాడి తీసుకొండి బ్రెయిన్ వేగంగా పని చేస్తుంది దాల్చిన చెక్క రెగ్యులర్ గా వుపయోగించే అలవాటు వున్నవారికి మతిమరుపురాదు. యోగాతో బ్రెయిన్ పవర్ : యోగాతో... ఆరోగ్యం మెరగవుతుంది. ఎన్నో శారీరక రుగ్గుతులు తొలిగిపోతాయి. అంతేకాదు యోగా బ్రెయిన్ పవర్ కూడా పెంచుతుంది. సర్వాంగాసనం, శవాసనం, జాను శీర్షాసనం. మత్స్యాసనం, హలాసనం, శీర్షాసనం బ్రెయిన్ ను శక్తివంతంగా తీర్చిదిద్దేందుకు ఉపకరిస్తాయి.

ఇది జర్మనీ భియల్ : మూడు నిముషాలు చేతులు క్రాస్ చేసి కుడిచేత్తో ఎడమ చెవిని ఎడమచేత్తో కుడి చెవిని పట్టుకుని చకచకా మూడు నిముషాలు ప్రిగా గుంజిళ్ళు తీయగలిగితే చాలు బ్రెయిన్ కు మంచి మేలు జరుగుతుంది.

నిద్ర బ్రెయిన్ : రాత్రి నిద్ర పగలు కునుకు ఈ రెండు మీ బ్రెయిన్ ను షార్ట్ గా పని చేసేలా చేస్తాయి. నిద్రసరిగా లేకపోతే బ్రెయిన్ ఏకాగ్రత దెబ్బతింటుంది.

ఏదో ఒక సెన్స్ ను క్లోజ్ చేస్తే : జర్మనీ శాస్త్రవేత్తలేమంటారంటే ఏదో ఒక సెన్స్ ని నిలిపివేసి మిగిలిన సెన్స్ లతోనే రోజు కొంత సమయం గడపండి. కళ్ళు ముసుకొని షవర్ చేయండి. కళ్ళు మూసుకుని ఫ్లీట్ లో టిఫిన్ ని తినే ప్రయత్నం చేయండి. ఈ కొద్ది సమయం బ్రెయిన్ మహాఎలెక్ట్ అయిపోయింత చురుగ్గా ఎంతో సామర్థ్యాన్ని వినియోగిస్తూ పని చేస్తుందని ఇలా రోజుకొక్కసారి బ్రెయిన్ చేత చురుగ్గా పని చేయించినా బ్రెయిన్ చైతన్య వంతం అవుతుందని తెలియచేస్తున్నారు.

మ్యూజికల్ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ నేర్చుకోండి : ఏదో ఒక మ్యూజికల్ ఇన్స్ట్రుమెంట్ ను నేర్చుకోండి. పదినిముషాలు ఓ ఇన్స్ట్రుమెంటును వుపయోగించారంటే మీ బ్రెయిన్ కు కావలసినంత వ్యాయామం.

మెడిటేషన్ : మెడిటేషన్ యొక్క ప్రభావం బ్రెయిన్ పై ఎలా ఉంటుందన్న దిశలో విశ్వ వ్యాప్తంగా జరిగిన పరిశోధనలో తేలిక అంశం ఏమిటంటే బ్రెయిన్ కు వృద్ధాప్యం రాదన్న మాట వయసు పెరుగుతున్నా బ్రెయిన్ మాత్రం నిత్యయవ్వనంగా పనిచేస్తుంది. మెడిటేషన్ చేసినప్పడు లెర్నింగ్, మెమరీ సేల్స్ అవేర్ నెస్, స్ట్రెస్ ను నియంత్రించే బ్రెయిన్ విభాగం యొక్క పరిమాణం తగ్గినట్లు కూడా గమనించారు. బ్రెయిన్ తనను తాను రిపేర్ చేసుకునే సామర్థ్యం కూడా పెరిగి, ధ్యానం, ప్రశాంతతలను అందిస్తుంది.

స్ట్రీడ్ రీడింగ్: ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే స్ట్రీడ్ రీడింగ్ బ్రెయిన్ కు మంచి వ్యాయామం స్ట్రీడ్ రీడింగ్ ఒక రీడింగ్ స్కిల్ అయినప్పటికీ, ఈ స్కిల్ వలన మీ బ్రెయిన్ పదును తేలుతుంది. దీనికి సాధన ఎంతయినా అవసరం. ఎంత సాధన చేస్తే అంతగా ఈ టెక్నిక్ ప్రావీణ్యతను పొందగలుగుతాం.

“వంటింటికి సామ్రాజ్య అమ్మే - శాస్త్ర వంటింటికి సామస్రీ మీద శ్రోస్తూ పేరే” - విమల

బ్రెయిన్ కు మంచి ఆహారాలు : పని చేసేందుకు సహకరించే ఆహారాలు కొన్ని వున్నాయి. వాటి వివరాలు తెలుసుకోండి అరటిపండ్లు, బ్రౌన్ రైస్ అవకాడో మొలకెత్తిన విత్తనాలు, చీజ్, చికెన్, ఆకు కూరలు, ఎగ్ ఓట్స్, ఆరంజెస్, పీనట్, బటర్, పాటాటోస్, సోయా, పాలకూర, వీట్ కార్న్, సొల్జన్, ట్యూన్, టర్కీ, బీన్, బీఫ్, ఇవన్నీ మీ బ్రెయిన్ సామర్థ్యాన్ని పెంచి చురుగ్గా ఉంచే ఆహారాలే . మీ దినసరి ఆహారంలో అతి తరచుగా తీసుకోవడం అలవాటు చేసుకోండి.

తులసి వాసన చూస్తే చాలు : దీనిపై లోతైన పరిశీనలు ఇంకా పరిపూర్ణంగా జరగలేదు. తులసి వాసన చూస్తే చాలు... బ్రెయిన్ ఒక్కసారి ఒళ్ళు విరుచుకుని చకచకా వర్కు చేయటానికి క్షణంలో సిద్ధం అవుతుందని మాత్రం చైనీస్ లిసెర్వర్స్ వెల్లడించారు. ఉదయాన్నే తులసి ఆకులు రెండు త్రుంచి.. గట్టిగా నలిపి వాసన చూస్తే చాలు దాని ప్రభావం బ్రెయిన్ మీద కొన్ని గంటలపాటు వుంటుందన్నది మాత్రం యదార్థం. ఉదయం సాయంత్రం 10 తులసి ఆకుల్ని నమిలితినేయగలిగితే స్ట్రెస్ పై అద్భుతంగా పని చేస్తుంది. స్ట్రెస్ ఫ్రీ బ్రెయిన్ అంటే బ్రెయిన్ లో చురుకుదనం పెరిగినట్లే.

మెమరీ లాస్ ని దూరం చేసే ఫోలిక్ యాసిడ్ : ఫోలిక్ యాసిడ్ సమృద్ధిగా తీసుకుంటుంటే అరవైలో కూడా బ్రెయిన్ ఇరవైలా పనిచేస్తుందన్నమాట. టమాటా, స్ట్రాబెర్రీస్, ఆరంజ్, మష్ రూమ్స్, ఫిష్, ఎగ్, పాలు, పాల పదార్థాలతో ఫోలిక్ యాసిడ్ దండిగా ఉంది. వీటివల్ల ఫోలిక్ యాసిడ్ ను మన శరీరానికి అందించగల్గినా చాలు ఫలితం బ్రెయిన్ పై ఉంటుంది. పీకలదాకా చాలామంది టిఫిన్ అయినా, భోజనం అయినా పీకల దాకా తింటారు. అప్పుడు బ్రెయిన్ కి రక్తం అందక డల్ అవుతుంది. టిఫిన్ అయినా భోజనం అయినా సగం కడుపు నిండగానే ఆపేయాలని ఆయుర్వేద శాస్త్రం చెబుతుంది. బ్రెయిన్ చురుగ్గా పని చేయాలంటే ఆహారం తగ్గించి తినండి.

బ్రెయిన్ ను “ఐడియల్ గా” ఉంచకండి : ఉపయోగించకపోతే బ్రెయిన్ తుప్పపట్టి సామర్థ్యాన్ని కొల్పోయే ప్రమాదం వుంది. వీలయినంత వరకు మీ బ్రెయిన్ కు ఏదో పని పురమాయించండి. డల్ గా పప్పుసుద్దల్లా ఉండేవారు, తమ బ్రెయిన్ ని ఉపయోగించటం చాలా తక్కువ. ఎప్పుడు చురుగ్గా కదులుతూ చకచకా ఆలోచిస్తూ, ఏ పనిలోనైనా దూసుకుపోతూ వుండేవారి సామర్థ్యం పెరుగుతుంది. ఏ పని పాటా లేకుండా ఐడిల్ గా కూర్చోండి, కానీ మీ బ్రెయిన్ కు మాత్రం ఏ ఆలోచన లేకుండా ఐడిల్ గా ఉండకండి.

అక్రూట్: వీటి బద్దలు మెదడు ఆకారంలో ఉంటాయి. రోజుకు ఒక ఐదు తినవచ్చు . వీటివల్ల మెదడు శక్తివంతం అవుతుంది తెలివిగా ఆలోచిస్తుంది. స్వజనాత్మక శక్తి పెంచుతుంది. తెలివిగలవారు చాలా మంది వీటిని వాడుతుంటారు.

ఈ విషయాలను గమనించి విద్యార్థులు అందరూ మీకు వీలైనవి సౌకర్యంగా ఉన్నవి పాటించి మీ మెమరీ పవర్ పెంచుకుని జీవితంలో మీ ఆశయాలను సాధించుకుంటారని ఆశిస్తూ...

“ఆశోకపువ్విడెలిలో శొక్కు తెగిన ఒంటరి ఒంటెలాగుంది జాబల్లి” - శ్రీశ్రీ

అమ్మ

P. Gopinath, II M.B.A., Roll No.106

నిన్ను చూసిన మొదటి క్షణంలో ...
నా మనసు నీ ప్రేమకు వశమైంది !
లోతైన నీ నీలి కళ్ళ ఆకాశంలో ...
నా ప్రపంచం ఓ అద్భుతంలా కనిపించింది !
మంచు కన్నా చల్లనైన నీ స్వర్గంలో ...
నా జీవిత గమ్యం వెలుగుచూసింది !
నులి వెచ్చని నీ ప్రేమ కౌగిలిలో ...
నా పసి హృదయం మేలుకుంది !
విశ్వం కన్నా విశాలమైన నీ ఒడిలో ...
నాబడి రూపుదిద్దుకుంది...!
నువ్వు ఇచ్చిన శిక్షణ - నా వ్యక్తిత్వం
నువ్వు నేర్పిన వినయం - నా విజ్ఞానం
నువ్వు చూపిన విజ్ఞత - నా విశ్వాసం
నువ్వు నింపిన ధైర్యం - నా బలం
నువ్వు చెక్కిన శిల్పం - నా హృదయం
నువ్వు చేసిన దానం - నా ప్రాణం
అడగకముందే ప్రాణం అనే వరాన్ని ఇచ్చిన నీకు
బదులుగా నేనేమివ్వగలను.....

“నా గుండెనుండి ప్రాణం వేరయ్యే చివరిక్షణం
వరకు నిన్ను నా ప్రాణంలా కాపాడుకుంటా...” అనే
మాట తప్ప.

“ఆచార్య దేవో భవ”

D. Bhushalini, I B.Sc., Roll No.35

పల్లవి.. గురువులు అందరికీ దండాలండి
మా గుండెల్లో మీరెప్పుడు ఉండాలండి
1 వినయము విధేయత మాకు నేర్పండి
చెడునూ స్వార్థాన్ని తొలగించండి ||గురువులు||
2 అల్లరంటే మాకెంతో ఇష్టమండి
ఆట, పాటలు మా స్నేహితులండి ||గురువులు||
3 ఆటల్లో పడితే హెల్ప్ వర్క్ చేయమండి
అందుకు మీరు మొట్టికాయ వేయద్దండి ||గురువులు||
4 మీ క్రమశిక్షణలో మమత్తనుంచండి
మీ పూలబాట పై మమ్ము నడిపించండి ||గురువులు||
5 అంధకారం అనే బీకటిని తొలగించే మాగురువుగారండి
మా భవిష్యత్తునువెలిగించే మీరే మా దేవుడండి ||గురువులు||

నాన్న

G. Hema Latha, II Inter, Roll No.419

నాన్న అన్న పదము కన్న
కమ్మగ ఉండదు ఆ వెన్న
లక్ష్యం వైపు దూసుకెళ్ళే బాణం
మనమైనా నాన్న అనే విల్లు లేకపోతే
దాని విలువ సున్నా, నాన్న పెంపకం రేపటి మన
భవిష్యత్తుకు నిలుపుటద్దం నాన్న
అలాంటి నాన్న దేవుడి కన్న మిన్న
మనలో జీవాన్ని నింపి
అల్లారు ముద్దుగా పెంచి
మనలోని లోపాలను సరిచేస్తూ
మన భవిష్యత్తుకు పునాదులు వేస్తూ
మనకు గమ్యం చూపేదే నాన్న
అసురాగానికి రూపం నాన్న
నాన్నగారి భుజం పైకి ఎక్కి
దేవుడు వైపు చూస్తున్నప్పుడు తెలియలేదు
నేను ఉన్నది దేవుడు భుజంపై అని
సన్ను మొదటి సారిగా ఆనందంగా
సన్ను మోస్తూ ప్రపంచాన్ని చూపించింది మా నాన్నే
నా చేయిపట్టి నడిపించేది మా అమ్మ అయితే
ఆ సడకలు చూసి మురిసిపోయేది మా నాన్న
నాన్నకు ప్రేమను ఎలా దాచుకోవాలో తెలియదు
అమ్మకు ప్రేమను ఎలా చూపించాలో తెలియదు
కానీ ప్రేమించడం మాత్రం తెలుసు
వాళ్ళు ఏమి చేసిన మన మంచి కోరే చేస్తారు.
కొబట్టి అమ్మ, నాన్నను గౌరవిద్దాం
వాళ్ళ మనసుతెలుసుకుని మెలుగుదాం
నాన్న తన జీవితాన్ని.. ఆనందాన్ని ప్రేమని అన్ని
మనకు పంచుతున్నాడు, అలాంటి నాన్న నిజంగా
దేవుడు కంటే ఎక్కువ
ధనంపోయిన, ఆనందం, పోయినా మళ్ళీ వస్తాయి
కాని నాన్న పోతే మళ్ళీ రాడు
నాన్న ఉన్నప్పుడు ఆయన విలువ, భార, సంతోషం
తెలుసుకుని ఆయనతో ఆనందంగా ఉందాం.... !

“రాజ జీవించె రాతివ్రిగహములందు, సుకవి జీవించె ప్రజల నౌలుకలయందు” - జాషువా

గురు సందేశం

N. Lavanya, I.D.Ed., Roll No.19

ఒకరోజు గురువు తన ప్రియ శిష్యునితోపాటు దగ్గరలోవున్న అడవిలో ప్రయాణిస్తున్నారు. నడుస్తూ ఉండగా గురువుగారు నాలుగు మొక్కలను చూశారు. అవి చూడడానికి ఎలా ఉన్నాయంటే మొదటిమొక్క అప్పుడే చిగురిస్తున్న మొక్క అన్నమాట. రెండవ మొక్క కొంచెం పెద్ద మొక్క. మూడవది దీనికన్నా ఇంకొంచెం పెద్ద మొక్క , చివరిగా నాలుగవది చాలా పెద్ద చెట్టు.

గురువుగారు తన శిష్యుణ్ణి పిలిచి ఇక్కడున్న మొక్కలను గమనించమన్నాడు. ఆ శిష్యుడు గమనించాడు. “ముందు నువ్వు నీ ఎదుట వున్న చిన్న మొక్కను తొలగించు అని చెప్పాడు. అప్పుడు ఆ శిష్యుడు గురువుగారి మాట ప్రకారము చాలా సులభంగా మొదటిమొక్కను తొలగించాడు మరోసారి గురువుగారు రెండవ మొక్కను కూడా తొలగించమని చెప్పాడు. శిష్యుడు ఇంకొంచెం కష్టపడి ఆమొక్కను తొలగించాడు. మళ్ళీ గురువుగారు మూడవ మొక్కను తొలగించమన్నాడు. శిష్యుడు తన శక్తింతా ఉపయోగించి ఆ మొక్కను కష్టపడి తొలగించాడు. చివరిగా నాల్గవ మొక్కను తొలగించడానికి ప్రయత్నించమన్నాడు. ఆ శిష్యుడు గురువు మాట కాదనుకుండా ఆ చెట్టు చుట్టూ తన రెండు చేతులూ వేసి తొలగించడానికి ప్రయత్నించాడు. కాని అది చేయలేకపోయాడు. అప్పుడు గురువుగారు చూడు నాయనా చెడు అలవాటు అనేది ఈ విధంగానే మానుకోవడానికి కష్టంగా వుంటుంది. “మొక్కై వంగనిది, మానై వంగునా” ఈ సామెత ప్రకారం అలవాటు పడిన చెడు బుద్ధి నుండి బయటపడడం ఎంత కష్టమో అదేవిధంగా చిన్నప్పటి నుండి మన మాతృభాషను దూరంపెట్టి, పరాయి భాషనుపక్కన పెట్టుకుని ఉంటే జీవితంలో మన మాతృభాషను మరిచిపోయే అవకాశం ఉంది. ఇది నీకు మాత్రమే చెప్పే సూచన కాదు. ఇది అందరికీ వర్తిస్తుంది.

“పుట్టగానే మనం పరిగెత్తడం మొదలు పెడతామా? అలా చేయం కదా! మొదట బోర్లా పడతాం. తర్వాత పాకుతాం, ఇంకొంత సమయానికి నడుస్తాం అలా అలా పరుగెత్తడం ప్రారంభిస్తాం కదా! ఏ పనినైనా మొదటి నుంచే పాటిస్తే అది నీ జీవితంలో ముందడుగు వేయడానికి తోడ్పడుతుంది. అని శిష్యునికి సందేశాన్ని ఇచ్చాడు గురువుగారు

నేడు సమాజంలో పిల్లలందరు పైవేటు పాఠశాలలో చేరుతున్నారు. అక్కడ కేవలం ఆంగ్ల భాషకే ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారు. తెలుగు భాషను పిల్లలు మరిచేలా చేస్తున్నారు. వారి యొక్క బోధన తప్పని అనడం లేదు. మన మాతృభాషను మరచకూడదు అని చెప్పున్నాను. తెలుగు భాష యొక్క గొప్ప తనాన్ని, ప్రాధాన్యతను, భాషయొక్క విలువలను మన పిల్లలకు చెప్పాల్సిన బాధ్యత తల్లిదండ్రులకు ఉంది. చిన్నప్పటి నుండి మాతృభాష మీద పట్టులేపోతే జీవితంలో మాతృభాష గురించి ప్రత్యేక శిక్షణ తీసుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ఇప్పుడు చెప్పిన కథలో మనం విన్నాం. “మొక్కై వంగునది, మానై వంగునా! ఈ సామెత నిజమేకదా, చిన్న వయస్సు నుండి పిల్లలకు తెలుగు నేర్పాల్సిన అవసరం ఎంతో ఉంది. ఈ కథలో శిష్యుడు గురువుగారు చెప్పినట్టు చెట్టును తొలగించమన్నప్పుడు ఆ శిష్యుడు తిరిగి ప్రశ్నించలేదు చెయ్యనని చెప్పలేదు. తనవల్ల కాకపోయిన గురువుగారి మాట జవదాటలేదు. తనవంతు ప్రయత్నం తాను చేశాడు.

మన దేశంలోని సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు, కట్టుబాట్లు, ఆచారాలు వీటన్నింటి గురించి మన పెద్దవారు మనకు ఎన్నో హితబోధలుచేస్తారు. వాటికి సక్రమముగా మనం పాటించాల్సిన బాధ్యత మనకు ఉంది. పెద్దవారికి ఎదురు చెప్పకూడదు. ఎక్కువగా మన తెలుగు సంప్రదాయాలను పాటించాలి.

“త్రిలింగ దేశం మనదేసోయ్, తెలుంగులంటే మనమేసోయ్” - పైడిపాటి సుబ్బరామ శాస్త్రి

దేశభక్తి

V. Tagore Pavan Kumar, I.B.Sc. (MSCS)

భారతదేశం యొక్క ప్రాముఖ్యత: భారతదేశం సర్వదేవతా నిలయం. భారత దేశంలో అన్ని మతాలవారు నివసిస్తున్నారు. భారతదేశానికి చాలా చరిత్ర కలదు. శ్రీ మహావిష్ణువు శ్రీరాముని అవతారంలో, శ్రీకృష్ణుని అవతారంలో ఈ భారత భూమి మీద శాంతిసాధన చేశారు. ఈ దేశంలో అనేక పవిత్ర నదులు ప్రవహిస్తున్నాయి. గంగ, యమున, గోదావరి, కృష్ణ, తుంగభద్ర వంటి అనేక నదులు ఈ దేశాన్ని పరమ పవిత్రంగా చేశాయి. ఈ దేశంలో అనేక రాజులు సత్యవాక్కుతో పరిపాలిస్తూ ప్రజలను కన్న బిడ్డల్లా చూసుకున్నారు.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ ఆధిపత్యం: ఇలా ఇంత పవిత్ర చరిత్ర కలిగిన భారతదేశాన్ని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ అధీనం చేసుకొని ప్రజలను చాలా కష్టాలకు గురి చేసింది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం భారత (ప్రభుత్వ) ప్రజలను చాలా ఇబ్బందులు చేయసాగింది. మన ప్రజలు పండించిన పంటను తీసుకోసాగింది. అలా చాలా సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. అలా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉన్న ప్రజలు చాలా చీరాకుకు గురైయ్యారు. చాలా మంది తిరుగుబాటు చేయసాగారు. కాని ఎవరి వల్ల కాలేదు. అలాంటి సమయంలో చాలా మంది స్వాతంత్ర్య పోరాట సమరవీరులు అల్లూరి సీతారామరాజు, భగత్ సింగ్, టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు, సుభాష్ చంద్రబోస్ వంటి ఎంతో మంది బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పోరాడి వీర మరణం పొందారు.

ఆ తరువాత మహాత్మాగాంధీ, జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ, సుభాష్ చంద్రబోస్ వంటి చాలా మంది వ్యక్తులు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంపై తిరుగుబాటు చేసారు. మహాత్మా గాంధీజీ ఉప్పు సత్యాగ్రహం, క్విట్ ఇండియా వంటి అనేక ఉద్యమాలు చేసారు. ఝాన్సికి రాణి అయిన లక్ష్మీబాయి ఒక ఆడ పులిలా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పై విరుచుకు పడింది. తన కత్తితో ఎంతోమంది బ్రిటిష్ వారి తలలు నేలపడవేసింది.

1930న ఉప్పు సత్యాగ్రహం జరిగింది దీనిని దండి ఉద్యమం అని కూడా అంటారు. 1942న క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం జరిగింది. అలా చాలా ఉద్యమాలకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం 15 ఆగస్టు 1947 అర్ధరాత్రిన స్వాతంత్ర్యం లభించింది. కాని చాలా విషాదకరమైన విషయం ఏమిటంటే తన శాంతి మార్గంతో ఎవ్వరికి హింస తలపెట్టని మహాత్మా గాంధీని ఒక తుపాకీ గుండుతో చంపారు. అది ఎవరో కాదు గాడ్సే అది ఒక విషాదకరమైన సంఘటన. 15 ఆగస్టు 1947న మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది కాని 17 ఆగస్టు న “మన మొదటి ప్రధానమంత్రి జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ” డిల్లీలోని ఎర్రకోటలో తొలిసారి త్రిరంగ జెండాను ఎగరవేశారు. మన దేశ జెండాను మూడు రంగులలోనింపి మన దేశానికి ఒక జెండాని తయారుచేసిన వారు ఎవరంటే “పింగళి వెంకయ్య” గారు. మన శాతీయ జెండాలో మూడు రంగులు కలవు. అందులో కాషాయం, తెలుపు, పచ్చరంగు, అందులోని రంగులు ఒక విషయం గురించి చెబుతాయి.

- కాషాయం - త్యాగానికి గుర్తు
- తెలుపు - శాంతికి గుర్తు
- పచ్చరంగు - పాండి పంటలకు గుర్తు
- అశోకచక్రం - అభివృద్ధికి గుర్తు

అలా ప్రతి సంవత్సరం ఆగస్టు 15న ప్రతి పాఠశాలలో, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలలో ఆ రోజున వారు ఆ మూడు రంగుల జెండాను ఎగరవేస్తారు. పాఠశాలలో చాలా కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి. దేశం గురించి పాటలు పాడతారు. ఆటలు ఆడతారు. ఆ రోజున పిల్లలు చాలా హుషారుగా పాఠశాలకు వెళ్తారు. మనం ప్రతి సంవత్సరం స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం జరుపుకుంటాం. కాని చాలామంది దానికి న్యాయం చేయటం

“చొవటానికి మా దగ్గరకు రొకండి, బతకటానికి నొనొనొవు ఛస్తున్నవొళ్ళం”-ఘంటసాల సర్పల

లేదు. గాంధీజీ ఏమన్నారంటే “అర్ధరాత్రి ఎప్పుడైతే ఆడపిల్లలు ఒంటరిగా భయం లేకుండా ఎప్పుడు బయటకు వస్తారో అప్పుడే మనకు స్వాతంత్రం వస్తుంది” అని అన్నారు. కాని ఈ సమాజంలో చాలా అత్యాచారాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. కనుక దానిని నిర్మూలించడానికి మనవంతు కృషి చేద్దాం. “దేశం మనకేమిచ్చిందో కాదు ! దేశానికి మనమేమిచ్చామో తెలుసుకోవాలి.”

“జైహింద్”

ఉత్తమ మిత్రుడిని ఎంచుకో - జీవితాన్ని ఉన్నతంగా మలుచుకో

M. Majeera Kishore, I.B.Sc., Roll No.1

అలల ప్రయాణం తీరం వరకు, కలల ప్రయాణం మెలకువ వరకు, కాని స్నేహ ప్రయాణం మరణం వరకు. మానవుడు తన జీవితంలో తనంతట తానుగా స్నేహితులను ఎంచుకుంటాడు. ఈ ఎంపిక మనిషి జీవన భాగ్యాన్ని మార్చగలదు. ఉత్తమ లక్షణాలు కలిగిన మిత్రుడు మన చేతిలో నిరంతరం వెలిగే ‘జ్యోతి’ వంటివాడు మనం ప్రయాణిస్తున్న మార్గం సరిఅయినదా కాదా అనేది చెప్పగలుగుతాడు.

ఒక వ్యక్తి ఉన్నత స్థానాన్ని చేరుకోవడానికి అలాగే అధోగతిపాలు కావడానికి స్నేహం కారణం అవుతుంది. దుర్జన స్నేహం కారణంగా ఎంతటి గొప్ప వ్యక్తి అయినా చివరికి ఓటమిని అనుభవించవలసి వస్తుంది. దీనికి ఉదాహరణగా మహాభారతంలో మహారథుడు కర్ణుడిని చెప్పకోవచ్చు. సజ్జన స్నేహంతో మనకు సామర్థ్యం లేకపోయినా విజయం చేకూరుతుంది. దీనికి ఉదాహరణగా రామాయణంలో సుగ్రీవుడిని చెప్పకోవచ్చు.

మనం ఎంచుకునే మిత్రుడు మనలాగే ఉండాలని అవసరం లేదు. కాని వారికి తప్పకుండా సద్గుణాలు ఉండాలి. ఏ విధంగా ఒక పుల్లకూడా గంధపు చెక్క మధ్య ఉంచితే ఆ సువాసనను వెదజల్లుతుందో అదే విధంగా మనతో నిరంతరం ఉండే మిత్రుడు సద్గుణాలు మనకు కూడా అలవడుతాయి.

నిజమైన స్నేహితుడు మనలోని సద్గుణాలు మనసులో పొగుడుకుని మనలోని దుర్గుణాలను మనకు తెలియజేస్తాడు. ఒక మంచి పుస్తకం ఒక మిత్రునికి సమానమైతే ఒక ఉత్తమ గుణాలు కలిగిన మిత్రుడు ఒక గ్రంథాలయంతో సమానమవుతాడు.

స్నేహం ఒక భావం, భావం ఒక జీవం, జీవం ఒక ప్రాణం, ప్రాణం ఒక రూపం, ఆ రూపానికి ప్రతిరూపం నిజమైన స్నేహం. నిజమైన స్నేహానికి గొప్ప ఉదాహరణ శ్రీకృష్ణుడు కుచేలుడు తన మిత్రుడు అడగకపోయినా, ఉన్నత స్థానంలో కూర్చోబెట్టి, ఉపచారాలుచేసి, సంపదను ఇచ్చాడు. కాబట్టి నిజమైన మిత్రుడు తన మిత్రుడు కూడా గొప్ప స్థానాన్ని చేరుకోవాలని కోరుకుంటూ అలా ఉన్నత స్థానాన్ని పొందడానికి సహకరిస్తాడు. “స్నేహమేరా జీవితం - స్నేహమేరా శాశ్వతం”

వీడువు

Ch. Pushya Ragini, II M.Com., Roll No.15

చెప్పలు లేనివాడు చెప్పలు కోసం ఏడుస్తూంటే, చెప్పలు ఉన్నవాడు తిరగలేక ఏడుస్తున్నాడు
 జాబులేనివాడు జాబుకోసం ఏడుస్తుంటే, జాబుఉన్నవాడు జీతం చాలక ఏడుస్తున్నాడు
 జీవితంలో ఏది శాశ్వతమో ఏది అశాశ్వతమో తెలిసే సమయంలోగా జీవితం ముగిసిపోతుంది.
 ఈ మధ్యలో బ్రతికిన నాలుగురోజులు కోసం కోపం, పగ, అని ఏడవకుండా, ఉన్న జీవితం సంతోషంగా గడపాలని ... ఎల్లకాలం నీ స్నేహం కోసం నీ స్నేహం కావాలని కోరుకుంటూ, నీ ప్రియమైన నేస్తం,

“శౌర్మిక వీరుల ఘర్మజలానికి ధర్మజలానికి ఖరీదుకట్టే షరొబులేడోయ్” - శ్రీశ్రీ

తెలుగందం ... తెలుగే ... అందాం... !

P. Yamini, I B.Sc., Roll No.17

గోదావరి గిలిగింతందం	-	కృష్ణా నడుమ కప్పింతందం
రాయలవారి రుచులందం	-	కోస్తా వారి కులుకందం
హైదరు వారి అరుపందం	-	తెలుగు వారి రూపందం
యాస యాసకో తియ్యదనం	-	తెలుగు భాషకే ఆ గొప్పతనం
తెలుగు భాషకై పోరాడిన గిడుగు	-	ప్రజలిచ్చిన బిరుదు పిడుగు
పాఠమెరుగని కోయిల	-	పాడిన తియ్యని గానం తెలుగు
వరుసలు పిలుచే తెలుగు	-	వర్ణించలేదు ఏ పలుకు
జగమెచ్చిన భాష తెలుగు	-	జన్మంతా వదలకు ఆ వెలుగు

“జై తెలుగు తల్లి” తెలుగు భాషను మరువ వద్దు సంస్కృతి, సాంప్రదాయాన్ని విడువ వద్దు.

రోజులు కాదు, నెలలు కాదు

యేళ్ళు గడిచినా మన మేలుకోలేని జీవితం

పరాయి పాలనలో మగ్గిన మాన-మానవత్వాలు

తిరిగి లేచిన తిరుగుబాటు - తెల్లవారిని తరిమిగొట్టు

అమర వీరుల ఆత్మత్వగం - వీర జవానుల విజయగీతం

స్వరాజ్యం వాళ్ళందించిన వరం - దాన్ని మరువకూడదు మనమందరం

70కి పైగా నిండిన ఈ స్వాతంత్ర్యంలో

ఆడవారిని అమ్మంటూ - ఆట బొమ్మలుగా చూస్తుంటే

దరిద్ర దేవత - భరతమాతకు జంటుంటే

నిరుద్యోగరాశి - నీ నిలువటద్దమయ్యిందే

కోట్లకోట్ల దేవతలున్నా - నా ఈ దేశంలో...

కూడు పెట్టి రైతుకు కూడు లేకపోయినే...

ఒదిన “అమ్మ”

P. Guna Priya, I B.Sc., Roll No.62

అనగనగా ఓ వనితమ్మ	ఆమె పేరే లలితమ్మ
పుట్టినంటికి మహాలక్ష్మి	మెట్టినంటికి దరిద్రలక్ష్మి
ముగ్గురన్నల ముద్దుల చెల్లెమ్మ	తల్లిదండ్రుల గారాల బుల్లెమ్మ
కట్టుకున్న వాడికి కొయ్యబొమ్మ	అత్తమామలకు ఆడబొమ్మ
ఇద్దరు బిడ్డలకు అమ్మ	కిరాతకుల చేతి కీలు బొమ్మ
పచ్చగ పెరిగిన మొగ్గమ్మ	నీరు లేక వాడిన పూవమ్మ
మంచి మనసున్న మహారాణమ్మ	మచ్చలేని జాబిలమ్మ
కష్టం తెలియని జానకమ్మ	కన్నీరు పొంగిన సీతమ్మ
పెదాలకు దూరమైన నవ్వు తనదమ్మ	ప్రేమకు నోచుకొని మా వదినమ్మ
ముగ్గురమ్మల మూలపుటమ్మ	నిన్నే నమ్మెను చల్లగా చూడమ్మ ..

“ఓ నా ప్రియమైన మాతృదేశమా తల్లివి తండ్రివి దైవానివి నీవేనమ్మా” - శరబండ రాజ

స్వచ్ఛ్ భారత్

V. Subbamma, I.B.Sc., Roll No.49

పరిసరాలు పరిశుభ్రతకోసం ప్రధానమంత్రి మోదీగారు స్వచ్ఛ్ భారత్ అనే కార్యక్రమాన్ని న్యూఢిల్లీలోని రాజ్ ఘాట్ ప్రాంతంలో అక్టోబరు 2, 2014లో ప్రారంభించారు. దీనికి తోడు మరో 4061 పట్టణాలను ఎంపిక చేశారు. మన భారత ప్రధాని మోదీ గారు స్వచ్ఛ్ భారత్ అనే నినాదాన్ని భారతదేశం మొత్తానికి అనువర్తింపచేశారు. దీనికి ఎందరో రాజకీయ వేత్తలు, సినీ నటులు మద్దతుని యిచ్చారు. ఇందులో ఎంతోమంది పేదలు, ధనికులు అందరూ రాజకీయ వేత్తలు సినీనటులు భాగస్వాములైనారు. “చీపిరి పట్టండి, శుభ్రత పెంచండి” అని ఎన్నో రకాల నినాదాలను ఇచ్చారు. ఈ స్వచ్ఛ్ భారత్ కార్యక్రమానికి మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారాచంద్రబాబునాయుడుగారు కూడా ఎంతో మద్దతు మరియు ప్రాముఖ్యతను యిచ్చారు.

ఈ కార్యక్రమములో మన రాష్ట్రంలోని ప్రజలందరూ చాలా ఎంతో అంతఃకర్ణ శుభ్రత పొల్గినాటి. మన రాష్ట్ర యువకులు కూడా ఎంతో ముందుకు వచ్చారు. కానీ ఒకసారి, రెండుసార్లు వస్తే సరిపోదు. మనం మన ఇంటిని శుభ్ర పరుచుకుంటాం ఎందుకంటే అది మన ఇల్లు కాబట్టి. అలాగే మనం మన చుట్టూ ఉన్న పరిసరాలను శుభ్రపరుచుకుంటే మన సమాజం బాగుంటుంది. సమాజం బాగుంటే తద్వారా రాష్ట్రం బాగుంటుంది. రాష్ట్రం బాగుంటే తద్వారా ప్రపంచం బాగుంటుంది. ఈ బాగున్న ప్రపంచంలోనే మనం ఉంటాం కాబట్టి మనం బాగుంటాం, మన ఆరోగ్యం బాగుంటుంది మన పెద్దలు “ ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం” అని అంటారు. అంటే మన ఇల్లు - చుట్టూ ఉన్న పరిసరాలు బాగుంటేనే మన ఆరోగ్యం బాగుంటుంది అని అర్థం. మనం అనగా ప్రతి ఒక్కరు ఈ సూత్రాలను గుర్తుంచుకోవాలి.

శుభ్రమైన ఇల్లు, పరిసరాలు ఇవే స్వచ్ఛమైన భారతానికి ఆభరణాలు
చెత్త ఇక్కడ, ఎక్కడ, అక్కడ వేయద్దు, చెత్తకుండీలో మాత్రం వేయండి
పాఠశాల, బడి, కళాశాల అని పరిశుద్ధం చేద్దాం, భావి భారత పౌరులను గౌరవిద్దాం
చెత్తను, చెత్తకుండీలోనే వేద్దాం, మంచి పౌరులుగా నిరూపించుకుందాం
పరిసరాలను శుభ్రం చేద్దాం, ఆరోగ్యవంతులుగా జీవిద్దాం

గురువులు

P. Sandhya, I B.Sc. (MSCS), Roll No.430

గమ్మం ఏమిటో తెలియని జీవితాలకు దారి చూపించేది గురువు. అజ్ఞానంలో ఉన్నవారికి జ్ఞానం నేర్పించి గురువు. బాధ్యతలేని వారికి హక్కులు, విధులు ఏమిటో తెలిపించి గురువు. చరిత్రలేని మాకు చరిత్ర గురించి విశ్లేషించింది గురువు. చరిత్ర యొక్క ప్రాముఖ్యతను క్షుణ్ణంగా వివరించింది గురువు. క్రొత్త భాషలు నేర్పించి మాతృభాష వట్ల మక్కువ కల్పించింది గురువు. భాషేదైనా, మతమేదైనా, కులమేదైనా మనుషులంతా ఒక్కటే అని మాకు తెలిపింది గురువు. అజ్ఞానపు చీకట్లను తొలగించి విజ్ఞాన జ్యోతిని వెలిగించింది గురువు.

మా విద్యాభివృద్ధికి కారకులైన మా గురువులకు ఏమిచ్చి ఋణం తీర్చుకోగలం. వారు చెప్పినట్లు నడుచుకొంటూ, వినయంతో పదిమందికి సాయపడుతూ, సమాజంలో మంచి వ్యక్తిగా నిలిచినప్పుడే వారి ఋణం తీర్చిన వారమవుతాం. ఇంత చేసిన మా గురువులకు ఇవే మా కృతజ్ఞతలు

“Teacher is a profession that makes all professions”

రెండుకళ్ళనుంచి చూపులు సూదుల్లావచ్చి మాంసపుముద్దలపై విచ్చలవిడిగా తిరుగుతుంటాయి-జయప్రభ

నిత్య సత్యాలు

K. Asha Keerthi, II M.Com., Roll No.18

భోజనంలో “విషం” పడితే ఎంత ప్రమాదమో, చెవిలో “విషయం” పడితే కూడా అంత ప్రమాదం. తినే భోజనం గురించి ఎంత జాగ్రత్తగా ఉంటామో, వినే మాటలు గురించి అంత జాగ్రత్తగా ఉండాలి.

కొన్నిసార్లు మన చెవులు గ్రహించే మాటలు వలన మన స్వభావం మారిపోవచ్చు. అందుకే వీలైనంత వరకు మంచి మాటలు వింటూ ఉండండి.

మంచి చెప్పే వారిని గౌరవించకపోయినా, వారి మాటల్లో మంచిని మాత్రం గ్రహించండి. చాడీలు చెప్పేవారికి మాత్రం దూరంగా ఉండండి. ఎందుకంటే రేపు మీ గురించి ఇంకొకరికి చెడుగా చెప్పతారు.

కుండ చెప్పిన నీతి

ఒకసారి కుండను ఎవరో అడిగారట ?

నువ్వు ఎలాంటి పరిస్థితులలో అయినా చల్లగా ప్రశాంతంగా ఉంటావ్ కదా! ఇది ఎలా సాధ్యం? అని. అప్పుడు కుండ నేనెప్పుడూ ఒకటే గుర్తుపెట్టుకుంటాను నేను వచ్చింది మట్టిలో నుండే, వెళ్ళేది మట్టిలోనికే. మధ్యలో ఆవేశం, గర్వం లాంటివి అవసరమా ? అని చిరునవ్వుతో జవాబు ఇచ్చింది.

జీవితం

1. ఖరీదైన వస్త్రం ధరించిన విడువక తప్పదు
2. ఎంత పంచామృతాలు తిన్నా విసర్జించక తప్పదు
3. ఎంత ఖరీదైన కారు ఎక్కినా దిగి నడవక తప్పదు
4. ఎంత ఎత్తుకు వెళ్ళిన తిరిగి నేల పైకి రాక తప్పదు
5. ఎంత గొప్ప ప్రదేశాలు చూచిన తిరిగి నీ సొంత గూటికి రాక తప్పదు
6. ఎంత గొప్ప అనుభూతి పొందిన తిరిగి మామూలు స్థితికి రాక తప్పదుఇదే జీవితం...

జోక్స్

N. Priyanka, II M.Com., Roll No.20

పైకి తీసుకొచ్చిన బుక్ : ఒక బుక్ సెల్లర్ నిర్వహించిన సర్వేలో ఒక మహిళను ఇలా అడుగుతాడు.

బుక్ సెల్లర్: మిమ్మల్ని జీవితంలో బాగా పైకి తీసుకొచ్చిన బుక్ ఏది?

మహిళ: మా వారి చెక్ బుక్

వాన దేవుడి టార్ట్లైట్ : బావా వర్షం వచ్చేటప్పుడు ఉరుములు ఎందుకు వస్తాయి

భూమి పూర్తిగా తడిసిందో లేదో తెలుసుకోటానికి వానదేవుడు టార్ట్లైట్ వేసి చూస్తాడు

పెళ్ళాం కావాలి : ఓ అతి తెలివి గడుగ్గాయి పెళ్ళి చేసుకుందామని పేపర్లో ప్రకటన ఇవ్వాలి అనుకున్నాడు.

అందరూ వధువు కావాలి అని ప్రకటన ఇవ్వటం చూసి విసికి కాస్త వెర్రెటీగా ఉంటుంది అని “పెళ్ళాం కావాలి” అని ప్రకటన ఇచ్చాడు. అంతే మర్నాడు వేలకొద్ద ఉత్తరాలు వచ్చిపడ్డాయి. అన్నిటి సారాంశం ఒక్కటే “ఆలస్యం చేయకుండా వచ్చి మా ఆవిడని తీసుకుపోవచ్చు” అని

CLASS : C - Come L - Late A - And S - Start S - Sleeping

“ఇస్కోటనే సత్కవీంద్రుని కమ్మని కలము నిప్పలలోన గణిపా” - జాషువా

జీవన విలువలు

B. Deepika, II M.Com., Roll No.28

ఎన్ని మతాలున్నా
 అసలైన మతం మానవత్వం మాత్రమే
 ఆనందంగా ఉన్నప్పుడు మాట ఇవ్వకూడదు
 కోపంగా ఉన్నప్పుడు మాట్లాడకూడదు
 బాధలో ఉన్నప్పుడు నిర్ణయం తీసుకోకూడదు
 అప్పుడు మాత్రమే జీవితం ఆనందంగా వుంటుంది.
 ఎంత తక్కువ మాట్లాడితే - అంత విలువ
 ఎంత తక్కువ ప్రేమిస్తే - అంత మనశ్శాంతి
 ఎంత దూరంగా ఉంటే - అంత గౌరవం
 ఎంత హద్దుల్లో ఉంటే - అంత మర్యాద
 ఎంత తక్కువ ఆశిస్తే - అంత ప్రశాంతత
 ఎంత నిగ్రహంతో ఉంటే - అంత అగ్రస్థానం
 అమ్మ ప్రేమ కళ్ళతో చూడగలం కాని..
 నాన్న ప్రేమ కన్నీళ్ళతోనే తెలుసుకోగలం
 అమ్మలో సగమై - నాన్నలో సగమై అన్నపు నీవై
 నన్ను కంటి పాపలా చూసుకొనే అన్నయ్యా
 నీ చల్లని ఆశీర్వాదమే నాకు బహుమానం
 అమ్మ అంటే తెలపడానికి భాష చాలడం లేదు
 కాని చెప్పాలన్న ఆశ ఆగడం లేదు
 నాకు మరో జన్మ అంటూ వుంటే
 నీకు అమ్మగా పుట్టాలని ఆ దేవుణ్ణి
 మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటాను

నీరు చెట్టు మనిషి

M.M. Sridurga, I.B.Sc., Roll No.16

చీపురు పట్టు చెత్తను నెట్టు
 స్వచ్ఛ భారత్ నీ పట్టు
 ప్రగతికి అదే తొలి మెట్టు
 చెట్టు ఆరోగ్యానికి నిశానే
 తెగ నలికితే తప్పదు పరేషాన్
 ఊరు వాడా పచ్చగుండాలే
 పిల్లా పాప చల్లగుండాలే.
 అడిగితే అన్నం పెట్టేది తల్లి
 అన్నీ తానై అండగా ఉండేది చెట్టు
 దాహంతో ఉన్న ప్రతీ మనిషికి, బుట్టడు
 బంగారంకంటే చుక్క నీరు విలువైనది.
 నీరు చెట్టును పెంచుతుంది
 ప్రతీ నీటిబిందువు మనకు ఆత్మ బంధువు
 ప్లాస్టిక్ నిరోధించు పర్యావరణాన్ని రక్షించు
 అవి మన ఆరోగ్యాని పెంచు
 నీటి కాలుష్యాన్ని నిరోధించండి
 జీవ నదులను కాపాడండి
 వ్యర్థాలను తగ్గించండి
 పర్యావరణాన్ని కాపాడండి.
 స్వేచ్ఛా భారత్ నుండి స్వచ్ఛ భారత్ వైపు
 ఓ అడుగు ముందుకు వేద్దాం
 రండి ప్రమాణం చేయండి - మీ బాపూజీ

తేనెటీగ

P. Manasa, II M.Com, Roll No.16

ఒక పక్షి చెట్టుమీద కూర్చుని, తేనె టీగను గమనిస్తుంది.
 దాని కష్టాన్ని చూసి, తేనెటీగా! నువ్వు ఎంతో కష్టపడి పువ్వు పువ్వు దగ్గర సంపాదించి పోగేసిన తేనెను
 మనిషి తీసుకెళ్లి పోతారు బాధగా లేదా అనగా, అందుకు తేనెటీగ నవ్వి... ! తేనె సంపాదించడం ఒక
 కళ, నేను పోగేసిన తేనె మనిషి దొంగిలించగలడు కానీ,నాకళ్ళను దొంగిలించలేడు, నేను మళ్ళీ
 సంపాదించగలనన్న నమ్మకం నాకు ఉన్నప్పుడు, బాధపడి కాలాన్ని వృధా చేసుకోవడం అనవరం.. ! అని
 సమాధానం ఇచ్చిందట.
 మన మీద మనకు నమ్మకం ఉన్నప్పుడు ఎవరెన్ని మాటలు అన్నా మన టాలెంట్ మనకు ఉంటుంది...!

“జీవితం కలిగిపోయే మంచు ఉన్నదొంటిలో నలుగురికీ పంచు” - గోపాల చక్రవర్తి

తెలుగంటే

Rashika Mohazabeen, I D.Ed., Roll No.42

- తెలుగంటే - నన్నయ్య పద్యం
- తెలుగంటే - చిన్నయ్య వ్యాకరణం
- తెలుగంటే - శ్రీనాథుని సీసం
- తెలుగంటే - పోతన భాగవతం
- తెలుగంటే - గోదావరి గలగల
- తెలుగంటే - కృష్ణానది కళకళ
- తెలుగంటే - అన్నమయ్య పాట
- తెలుగంటే - కూచిపూడి ఆట

మొత్తంగా చెప్పాలంటే తెలుగంటే
అమ్మ పేగుబంధం, నాన్న ప్రేమ గంధం.

ఒంటరి తనమంటే

K.N. Sudha , II M.Com., Roll No.26

నీకు తెలుసా !
ఈ కన్నీటి చుక్క
ఎన్ని భావాల ప్రతిరూపమో
ఎంత సంఘర్షణా ప్రతి ఫలమో
ఎంత వేధనా భరితమో
కాదు ... కాదు ...
నీపై నాకున్న ఆపలేని ... అంతేలేని ప్రేమకు
ప్రతిరూపమని
ఒంటరి తనమంటే
చెంపమీద జారే నీటిచుక్క ఆరడానికి
గాలి కూడా సహకరించకపోవటం !

సమయపాలన

G Naga Babu, II B.Com., Roll No.245

సమయం తెలిపే గడియారం.....
సమయపాలన నేర్పే గడియారం.....
గంటల సడితో నిద్రలేపే గడియారం.....
ముచ్చటైన మూడు ముల్లల గడియారం.....
సృష్టిస్థితిలయల ముల్లు గడియారం.....
మన కదలికల నియంత్రణే గడియారం.....
ఎంతెత్తుకెదిగినా ఒదిగుండమనిచెప్పేముల్లు జ్ఞమణం..
సమయపాలన... సమిష్టితత్వం..... సమసమాజం

విజయ శంఖారావం

T. Rama Krishna, II M.C.A., Roll No.409.

గవ్వం దూరమే కావచ్చు
లక్ష్మం పెద్దదే కావచ్చు
లక్ష్మ ఛేదనలో కొన్ని కష్టాలు ఎదురవొచ్చు
మార్గమధ్యలో కొందరు నీపై రాళ్ళు విసరోచ్చు
కొందరు నీపై పువ్వులు విసరోచ్చు
భాదలలో కృంగి పోకు
ఆనందంలో పొంగి పోకు
సాధించాలనే తపన,
సాధిస్తాననే నమ్మకం
సాధించగలననే ధైర్యం నాలో ఉన్నంత వరకూ
నీ విజయాన్నాపగలిగే శక్తి అపజయానికి లేదు
దాహం తీర్చలేదని సముద్రాన్ని
అందలేదని చందమామని,
దారి చూపించలేదని మార్గాన్ని వెలివేస్తామా||
ఓపికగా ప్రయత్నిస్తే సముద్రపు నీరే నీ దాహం
తీరుస్తుంది.
ఓర్పుగా ఆలోచించు అందని చందమామ
అయినా సరే నీ సొంతం అవుతుంది
నేర్చుగా ముందుకెళ్ళు ఆ మార్గమే నీకు దారిని
చూపిస్తుంది.
మనది కాని సంపద, ఎవరి వల్లనో వచ్చిన కీర్తి
కష్టంలేని విజయం కేవలం తృప్తిని మాత్రమే
ఇస్తాయి, సంతృప్తిని ఇవ్వలేవు
ఇంకెంత కాలం నీ విలువైన సమయం
వృధా చేస్తావ్ ఎక్కువెట్టిన బాణం వలె
సూర్యుని కిరణాలవలె ముందుకు కదులు
గెలుపు అనే నీ పరుగులో ఆగితే అలసట
ఒక్కసారి ఆ అలసటను అధిగమించి చూడు
విజయం నీ సొంతం.

“అయ్యో పాలింకివావటానికున్నట్టు, మనసింకివావటానికీ మాత్రులుంటే ఎంతబాగుండు”-పాటిబండ్రజ్జి

వ్యవహారిక భాష

N. Bhargavi, I.D.Ed., Roll No.9

ఆగష్టు 29వ తేదీన గిడుగు రామమూర్తి పంతులుగారు జన్మించారు. ఆయన తెలుగు భాషను గ్రాంథికంలేని వ్యావహారిక భాషగా మార్చేందుకు ఎంతో పోరాటం చేశారు. కావున ఆయన పుట్టిన రోజు సందర్భంగా ప్రతి సంవత్సరం ఆగష్టు 29వ తేదీన తెలుగు భాషా దినోత్సవం జరుపుకుంటాం.

తెలుగు సాహిత్యంలో ఎందరో మహానుభావులు మనకు అర్థవంతమైన నీతి కథలను, సాహిత్యాలను, నీతి పద్యాలను అందించారు. వాటిలోని అర్థం ఎంతో మాధుర్యంగా ఉంటుంది. నన్నయ, తిక్కన, ఎర్రన రచించిన రచనలు, గిడుగు రామమూర్తి తెలుగులో మనకు ఎన్నో రచనలు, కవితలు, కథలు, సాహిత్యాలు అందించారు.

త్రిభాషా సూత్రాన్ని అనుసరించి అన్ని పాఠశాలలో ఇంగ్లీషు, హిందీ తో పాటు తెలుగును కూడా నేర్పించాలి. ప్రతి విద్యార్థికి చిన్నప్పటి నుండి మాతృభాషపై పట్టు ఉంటే ఎక్కడికి వెళ్లినా వేరే భాష రాకపోయినా మాతృభాషతో సంభాషించవచ్చు. మానవునికి మాట్లాడం అనేది శక్తివంతమైన సాధనం.

భాషను సరిగ్గా నేర్చుకుంటే ఎంతో ఉపయోగకరం. తెలుగు భాష అన్నింటిలో ప్రధానమైంది. తెలుగు భాషకు ప్రాచీనమైన చరిత్ర ఉంది. సాహితీ పరిశోధనల ద్వారా తెలుగు భాషను వాడుకలోకి తీసుకువచ్చారు.

సంస్కృతంలో రాయబడిన రామాయణ, మహాభారతాలను తెలుగులోనికి అనువదించారు. తెలుగును మనం వ్యవహారిక భాషలో మాట్లాడుకోవడానికి గల కారణం ఆనాడు గిడుగు రామమూర్తి పంతులు గారు వ్యవహారిక భాష ఉద్యమం చేసి గ్రాంథికం నుండి వ్యవహారికంలోని అనువదించారు.

ప్రతి పాఠశాలలో తెలుగుని చిన్నప్పటి నుండి నేర్పించడం వల్ల తెలుగు భాష మీద పట్టు సాధించి మాతృభాషను మరువకుండా చేయాలి. మన వాడుక భాషలో మాట్లాడేటప్పుడు కూడా ఎక్కువగా తెలుగును ఉపయోగించాలి. పరభాషను నేర్చుకోవాలి. కానీ ఆ భాషనే ఎల్లప్పుడూ మాట్లాడకూడదు. “దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స”.

పరభాషను గౌరవిద్దాం మనభాషను ప్రేమిద్దాం

K. Sridevi Pravallika, I B.Sc., Roll No.

ఒక ఊరిలో ఇద్దరు స్నేహితులుండేవారు. వాళ్ళపేర్లు, రాము, సోము. రాము బాగా చదువుకున్నాడు. సోము అంత బాగా చదువుకోలేదు. రాము ఆంగ్లం బాగా నేర్చుకున్నాడు. సోము, తెలుగుభాష అంటే మహా ఇష్టం. అంతేకాదు సోము స్వచ్ఛమైన తెలుగు మాట్లాడేవారు. రాము ఆంగ్లం బాగా మాట్లాడేవారు. ఒక రోజు ఇద్దరు ఒక అడవిగుండా ప్రయాణిస్తున్నారు. దారిలో ఒక దొంగ వారిని అడ్డగించి వారి దగ్గరవున్న నగలు, బంగారం, డబ్బులు అన్ని ఇవ్వాలని కోరగా, వారు దానికి తిరస్కరించి రాము ఇంగ్లీషులో ఏదేదో, తిట్టేస్తున్నాడు. సోము మాత్రం తెలివిగా నేను ఒక పాడుపు కథ వేస్తాను. దానిని విప్పమన్నాడు. అలాగే అని తలూపి అడగమన్నాడు దొంగ. సోము అడిగిన పాడుపు కథ ఏటంట్.

నీతోనే ఉంటుంది నీతోనే పుడుతుంది

నీతోనే పెరుగుతుంది నీతోనే చనిపోతుంది ఏమిటది? దీని సమాధానం దొంగకి

తెలియక వారిని వదిలేశాడు. ఇంత ఆంగ్లం నేర్చుకుని, ఏమి ప్రయోజనం, సమయానికి ఉపయోగపడని చదువు ఉన్నా ఒకటి లేకపోయినా ఒకటి అని ఊరిలోకి వచ్చినాక అందరు సోముని మెచ్చుకున్నారు. అందరు సోముని మెచ్చుకుని, రాముని తిట్టిపోశారు. తన తప్ప తెలిసుకుని రాము బాధపడి తెలుగుభాషని గౌరవించడం మొదలు పెట్టాడు. ఇంతకీ ఆ పాడుపు కథ జవాబు :- “తెలుగుభాష”

“స్త్రుతిస్తే పద్యం, అరిస్తే వాద్యం” - శ్రీశ్రీ

సామాజిక మాధ్యమాలు వాట్సాప్, ఫేస్ బుక్, ట్విట్టర్ వలన లాభాలు, నష్టాలు

G. Sumanjali, I.D.Ed., Roll No.7

ఉపోద్ఘాతము: ప్రస్తుత సమాజంలో సామాజిక మాధ్యమాలు అయినటువంటి టి.వి., సినిమాలు అనేకం ప్రజలను ఎంతో మార్పుకు గురి చేస్తున్నాయి. మరియు కొన్ని అంశాలు అభివృద్ధి పథంలోకి నడిపిస్తుంటే మరికొన్ని నష్టాల వైపుకు నడిపిస్తున్నాయి. ఈ మాధ్యమాలు ప్రజలకు కొన్ని ఆధునిక విషయాలను ఎంతో త్వరితంగా అందిస్తున్నాయి. అవి ప్రధానంగా క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

- 1) వాట్సాప్, 2) ఫేస్ బుక్, 3) ట్విట్టర్

వీటికి సంబంధించిన విషయాలను మనం క్రింది విధంగా తెలుసుకుందాం.

1) వాట్సాప్ లాభాలు : ప్రస్తుత కాలంలో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రజలందరూ స్మార్ట్ ఫోన్ వినియోగిస్తున్నారు. వీటిలో ప్రధానంగా వాట్సాప్ ను ఎంతో అధికంగా వినియోగిస్తున్నారు. ఇవి వ్యక్తులకు సంబంధించిన ఫోటోలు, ఇతర సమగ్ర వివరములు అన్ని ఇతరులకు ఎంతో వేగంగా చేరవేస్తున్నాయి. వీటిని వ్యాపార, వాణిజ్య, యువకులు విద్యారంగంలో ఎంతో ఉత్సాహంగా స్మార్ట్ ఫోన్ లో వాట్సాప్ ను వినియోగిస్తున్నారు.

నష్టాలు : 1) వాట్సాప్ విద్యార్థులు, యువకులు, అధికంగా వినియోగించడం ద్వారా విద్యలో వెనుకబడిపోతున్నారు. 2) వాట్సాప్ ద్వారా చెడుచిత్రాలు, మెసేజీలు, అశ్లీలమైనవి ఇతరులకు పంపుతున్నారు.

3) వాట్సాప్ వలన రాత్రి, పగలు లేకుండా అంకితమైపోతున్నారు. అందువలన మనం ఎంతో జాగ్రత్తగా అవసరమైన విషయాలకు మాత్రమే వాట్సాప్ ను వినియోగించాలి.

ఫేస్ బుక్ లాభాలు: ప్రస్తుత ప్రపంచంలో ఫేస్ బుక్ తెలియనివారు ఉండరు. ప్రతీ ఒక్కరూ ఫేస్ బుక్ ను వినియోగిస్తున్నారు. అభివృద్ధి చెందిన, చెందని దేశాలవారు కూడా వినియోగిస్తున్నారు.

- 1) విద్యార్థులు తమ మనోభావాలను ఫోటోలను దీనిలో పోస్టు చేయవచ్చు
2) ఫేస్ బుక్ ద్వారా యువకులు తమ పూర్తి వివరాలను తెలుపవచ్చును.
3) విద్యకు సంబంధించిన విషయాలు, కళాశాలల వివరాలు తెలుసుకోవచ్చును.
4) ఫేస్ బుక్ ప్రతి ఒక్కరి విషయాలను పూర్తిగా ఇది తెలుపుతుంది. అందువలన ప్రతిఒక్కరూ ప్రతిరోజూ జరిగే విషయాలను ఇందులో అప్ లోడ్ చేయడం జరుగుతుంది. అందువలన ఫేస్ బుక్ వల్ల కొన్ని లాభాలున్నాయని చెప్పవచ్చును.

నష్టాలు: 1) ఫేస్ బుక్ లో నకిలీ అకౌంట్స్ చాలా ఉంటాయి.

- 2) కొంతమంది ఫేస్ బుక్ లో చాటింగ్ చేసి మోసపోవడం
3) కొంతమంది అకౌంట్స్ ను మార్డ్రేసి చెడ్డ చిత్రాలను పెట్టి బ్లాక్ మెయిల్ చేయడం
4) ఇతరుల వివరాలను హక్కిక్ చేసి చెడుగా పెట్టడం
5) యువతులు, స్త్రీలు, ఫేస్ బుక్ ల ద్వారా 65% మంది ఇబ్బంది పడుతున్నారని సర్వేలో తేలింది.

అందువలన ఫేస్ బుక్ అనేది అవసరం మేర ఉపయోగించాలి.

3వదిగా ట్విట్టర్ కు సంబంధించిన లాభాలు, నష్టాలు గురించి తెలుసుకుందాం.

3) ట్విట్టర్ లాభాలు : 1) ట్విట్టర్ కూడా ప్రస్తుత ప్రపంచంలో యువతీ యువకులకు, విద్యార్థులకు, వ్యాపారస్తులకు, రాజకీయ నాయకులకు ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది.

“సువ్య్ర ఆడదొనివంటూ హిషుటైజ్ చేస్తుంది - ఆ పైటని తగలెయ్యాలి” - జయప్రభ

- 2) ట్వీట్టర్ ద్వారా మంచి విషయాలను ట్వీట్ చేయడం మరియు చెడు విషయాలను నో చెప్పడం జరుగుతుంది.
- 3) రాజకీయ నాయకులకు ఇది ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది.
- 4) విద్యార్థులు, విద్యాపరమైన విషయాలను ట్వీట్ చేయడం జరుగుతుంది.
- 5) అభివృద్ధి అనేది ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రజలందరికీ తెలియడానికి ఈ ట్వీట్టర్ ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది.

అదే విధముగా ట్వీట్టర్ వలన నష్టాలు కూడా అధికంగా ఉన్నాయి.

నష్టాలు : 1) ట్వీట్టర్ కొంతమంది వ్యక్తులు చెడు విషయాలను ఇతరులకు ట్వీట్ చేయడం ద్వారా సమాజంలో ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు.

2) ట్వీట్టర్ ద్వారా సాంకేతికత తెలిసిన యువకులు ఇతరులకు అసభ్యకరమైన అంశములను పంపడం జరుగుతుంది.

అందువలన వీటిని తగినంత మేరకు వినియోగించాలి.

ముగింపు :- ఈ విధంగా ప్రస్తుత సమాజంలో ప్రతీ చోట ఫేస్ బుక్, ట్వీట్టర్, వాట్సాప్ అధికంగా వినియోగిస్తున్నారు. వీటిని మనం మంచి విషయాలకు మాత్రమే వినియోగించాలి.

- 1) యువకులు, విద్యార్థులు వీటిని తగినంత మేరకు మాత్రమే వినియోగించాలి.
- 2) విద్యారంగంలో అభివృద్ధికి మాత్రమే వీటిని ఉపయోగించాలి.
- 3) నూతన, సాంకేతిక విషయాలు తెలుసుకోవడానికి ఉపయోగించాలి.

ఈ విధంగా మంచి విషయాలకు ఈ సామాజిక మాధ్యమాలు ఉపయోగించడం ద్వారా ప్రపంచ దేశాలు అభివృద్ధి పథంలో ముందుకు సాగుతాయి.

గడచిపోయినట్టి క్షణము తిరిగిగాదు

కాలమూరకెప్పుడు గడుపబోకు

దీపమున్నయప్పుడె దిద్దుకోవలెనిల్లు

విలువ తెలిసి చదువు తెలుగుబిడ్డ

-- నార్ల వెంకటేశ్వరరావు

విద్యలేనివాడు విద్యాధికులచెంత

నుండినంత పండితుండుకాడు

కొలని హంసలకడం గొక్కెరయున్నట్టు

విశ్వదాభిరామ వినురవేమ

-- వేమన

విద్య నిగూఢ గుప్తమగు విత్తము రూపము పూరుషాళిన్

విద్య యశస్సు భోగకరి, విద్య గురుండు, విదేశ బంధుడున్

విద్య విశిష్ట దైవతము, విద్యకు సాటిధనంబులేదిలన్

విద్య నృపాల పూజితము, విద్యనెరుంగని వాడు మర్ముడే

-- భర్తృహరి (తెలుగు - ఏనుగు లక్షణ కవి)

“ఒక పీరుడు మరణిస్తే వేలజిలది ప్రభవించును” - సోమసుందర్

సార్నాథ్

V. Madhu Latha, I B.A., Roll No.308

కాశీ రాజ్యంలో సార్నాథ్ ఒక అడవి ప్రాంతం. సార్నాథ్లో ఒక అందమైన వనం ఉండేది. ఈ వనంలో జింక జాతులు జీవిస్తూ ఉండేవి. వాటిలో అందమైన తెలివైన బంగారు రంగు జింక పుట్టింది. అది వాటికి రాజు అయ్యింది. వాటికి కాశీరాజు బ్రహ్మదత్తుని వల్ల కీడు కలుగుతూ ఉండేది. రాజు జింకల వేట కోసం వస్తూండేవాడు. కొన్ని జింకల్ని చంపి తీసుకుపోతుండేవాడు. చచ్చినవి చావగా, మిగిలినవి పొదల్లో దాక్కుని నిద్రపోతారు లేకుండా భయంతో చస్తూ వుండేవి. దీనికి ఏదో ఒక పరిష్కారమార్గం చూడాలనుకుని ఆలోచించాయి. జింకలన్నీ ఒకరోజున తమ రాజు బంగారు జింక సమక్షంలో సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకున్నాయి.

“ఈ రోజు నుండి మనం ప్రతిరోజూ ఇంటికి ఒకరి చొప్పున రాజుగారికి ఆహారంగా పోవాలి. కాబట్టి రాజుగారు వేటకు రాకుండా ఉండాలి” అని తీర్మానించుకుని కాశీ, రాజుకు, తమ బంగారు రాజు ద్వారా విన్నపం పంపాయి. దానికి కాశీ రాజు అంగీకరించాడు. ఆ అంగీకారం ప్రకారం రోజూ వంతులవారి “ఒక్కొక్క జింక” రాజుగారి వధశాలకూ పోతూ ఉండేవి. ఇలా కొన్ని రోజులు జరిగింది. ఒక రోజున రేపటి మాపో ప్రసవించే ఒక తల్లి జింక వంతు వచ్చింది. అప్పుడు ఆ తల్లి జింక బంగారు జింక దగ్గరకి వచ్చి “రాజా! నేను రెండు రోజుల్లో ప్రసవిస్తాను, అప్పుడు నేను నా వంతు ప్రకారం పోతాను. ఇప్పుడు వెళ్తే నాతోపాటు నా బిడ్డ కూడా చనిపోతాడు. ఇప్పుడు చావడం నా వంటే ! కానీ నా బిడ్డ వంతు కాదు, కాబట్టి ఈ రోజు నా తరపున మరొకరిని పంపండి. తర్వాత వారి వంతు వచ్చినప్పుడు నేను వెళ్తాను, నా బిడ్డను కాపాడండి, అని వేడుకుంది. ఆ విన్నపం బంగారు జింకకు సబబుగాతోచి, అందరినీ సమావేశపరచి విషయం చెప్పాడు జింకలరాజు.

కానీ, ఒక జింక ఒప్పుకోలేదు. “మా ప్రాణాలు ముందుగా తీసుకోలేం” అన్నాయి. “సరే”నని జింకలన్నింటినీ పంపాడు జింకలరాజు. తల్లి జింకను కూడా పంపేశాడు. చివరికి, ఆ తల్లి స్థానంలో తానే బలిశాలకు వెళ్ళాడు. బంగారు రంగు జింకను చూసిన వంటవాళ్ళు దాన్ని చంపక, విషయం తమ రాజుగారికి చెప్పారు. రాజు దిగివచ్చి..

ఓ బంగారు జింక ! నీవు రాజువి, నిన్ను వధించను, ఈ విషయం తెలిసి కూడా నీవు ఎందుకు వచ్చావు?” అని అడిగాడు. జింకలరాజు విషయం చెప్పాడు. విషయం తెలిసిన కాశీరాజుకి కన్నీరు ఆగలేదు.

“రాజు అంటే నీలా రక్షించేవాడు కానీ, నేను భక్తిస్తున్నాను, కాబట్టి జింకల రాజా ! ఈ రోజు నుండి మీ సార్నాథ్లోని జింకల వనంలో వేట నిషేధిస్తున్నాను. రేపటి నుండి మీరెవరూ మాకు ఆహారంగా రానవసరంలేదు. సంతోషమేనా! వెళ్ళరా !” అన్నాడు. అయినా జింకలరాజు కదలేదు.

“అభయం ఇచ్చానుగా.. వెళ్ళవే ! అని అడిగాడు కాశీరాజు

“రాజా! జింకజాతులు ఒక్క సార్నాథ్లో ఉన్నాయా! చాలా చోట్ల ఉన్నాయి గదా! అన్నాడు.

“సరే ! ఈ జంబూ ద్వీపంలో నివసించే సమస్త వనాలలోని జింకల వేటను నిషేధిస్తున్నాను వెళ్ళరా ! అన్నాడు. అప్పటికి జింకలరాజు కదలేదు. “ఇంకా ఏమిటి?” అడిగాడు రాజు “రాజా! జింకలు మాత్రమే జీవులు కాదు.” “అయితే ... ఈ భూమ్మీదున్న అడవుల్లో ఉన్న జంతువులన్నింటినీ అభయం ఇస్తున్నాను ” అన్నాడు. “రాజా! జింకలే జీవులు కాదు ! పక్షులు, జలచరాలు అన్నీ జీవులే !”

“అయితే సమస్త జీవకోటికి అభయం ఇస్తున్నాను. ఏ జీవిని చంపకూడదని ఆజ్ఞాపిస్తున్నాను అభయం ఇస్తున్నాను.

“మంచిది మహారాజా! ఇక వస్తాను” అంటూ జింకల రాజు వెళ్ళి పోయాడు.

ఈ కథలో “ బహుజనహితం” అంటే సర్వజీవుల హితమే! తన రక్షణ తన జాతి రక్షణ వరకే జింకలరాజు ఆలోచించలేదు.. ఇలాంటి కథలు బౌద్ధంలో కొకొల్లలు. మన సంకల్పం అంత విశాలంగా ఉండాలి. స్వార్థ రహితంగా ఉండాలి.

ఎన్ని మెట్లు ఎక్కానైనా, ఎంత యెత్తుకెదిగొన్నా - ఎన్ని ముసకలేశమైనా, ఎంత లోతు చూశానా - సైరె

స్నేహం

L. Mahendra, II B.Com., Roll No.219

స్నేహం అద్భుతమైంది. నిజమైన మిత్రులకు మించిన ఆస్తి లేదు స్నేహానికి ఎల్లలు లేవు. అది సరిహద్దుల్ని చెరిపేస్తుంది. వికాసానికి బాటలు వేస్తుంది. మంచి మిత్రుడు తోడుంటే ఆయుధం ధరించినంత ధైర్యం ఉంటుంది. జీవితమనే ఉద్యానవనంలో అందమైన పుష్పం స్నేహం. హృదయపు తలుపును ఒక్కసారి తడతే అందులోని మాధుర్యమంతా ప్రతి హృదయంలో గుభాళిస్తుంది. ప్రతిఫలాన్ని ఆశించని ఆ బంధం మొగ్గలా ప్రారంభమై మహావృక్షంగా ఎదిగి జీవితాంతం తోడునిస్తుంది. ఇద్దరు వ్యక్తులకు, ఇరువురి మనసులకు సంబంధించిన ఈ 'స్నేహం' తరతరాలకు తీసి జ్ఞాపకాలను పంచుతుంది. కాలాలకతీతంగా మైత్రీ మధురిమను పెంచుతుంది. కన్నవారితో, కట్టుకున్నవారితో, తోడబుట్టిన వారితో చెప్పకోలేని విషయాలను మిత్రులతో చెప్పకోవడం మిత్రత్వం గొప్పదనం. కష్టసుఖాల్లో అండగా ఉండేవారు. నిస్వార్థంగా సాయం అందించేవారు నిజమైన మిత్రులు.

స్నేహం ఓ మధురమైన అనుభూతి. దీనికి వయసుతో నిమిత్తం లేదు. ఆటపాటలాడే బాల్యం నుంచి వృద్ధాప్యం వరకు అందరిలో స్నేహభావం ఉంటుంది. అటువంటి స్నేహానుభూతిని అనుభవిస్తేనే తెలుస్తుంది. సృష్టిలో నా అనేవారు, బంధువులు లేని వారైన ఉంటారేమో గాని స్నేహితులు లేని వారుండరు. ఇంట్లో చెప్పలేని సమస్యలు, బాధలు సైతం వీరితో ఎటువంటి దాపరికం లేకుండా చెప్పకొని ఓదార్పు పొందుతాం. అదే స్నేహం. స్నేహం ప్రకృతి వంటిది. అది ఆహ్లాదంతో పాటు ఎంతో హాయినిస్తుంది. 'జీవనయానంలో స్నేహం శ్వాస వంటిది'. అమ్మ, ప్రేమ, స్నేహం ఈ రెండే జీవితంలో ముఖ్యం. స్నేహితులతో కలిసి ఉంటే కలిగే ఆనందం చెప్పలేనిది. ప్రతి ఏటా ఆగస్టు నెలలో వచ్చే మొదటి ఆదివారం రోజున ప్రపంచమంతా 'ఫ్రెండ్ షిప్ డే' ను ఘనంగా నిర్వహించుకుంటారు.

స్నేహం పాతబడిన కొద్ది బాగుంటుంది - చింగ్ చౌ

శత్రువు ఒక్కడైనా ఎక్కువే. మిత్రులు వంద అయినా తక్కువే - వివేకానందుడు

విశ్వాసం లేకుండా స్నేహం ఉండదు - గౌతమ బుద్ధుడు

మనిషికి అవసరంలో ఆదుకున్న మిత్రుడికన్నా, ప్రియమైనది ఏదీ ఉండదు - గురునానక్

అహంకారికి మిత్రులుండరు - ఆస్కార్ వైల్డ్

ఇచ్చింది మరిచిపోవడం, పుచ్చుకున్నది జ్ఞాపకం ఉంచుకోవడమే స్నేహం - గాంధీ

ఎవరితోనైనా స్నేహం చేయడం సులభమే, కానీ ఎక్కువకాలం నిలుపుకోగలడమే కష్టం - కార్లినల్

చెడ్డ మిత్రులకన్నా మిత్రుడు లేక పోవడమే నయం - మార్టిన్ లూథర్ కింగ్

నీ తప్పను, నీ తెలివి తక్కువ పనులను నీ ముందుంచువాడే నిజమైన స్నేహితుడు - బి ఫ్రాంక్లిన్

మనిషిని బట్టి అతని స్నేహితుడు ఉంటారు - చందన్

మాటలకే పరిమితమయ్యే మిత్రుడెప్పుడు నీ మిత్రుడుగా ఉండలేడు - లియోటాల్ స్టామ్

మిత్రున్ని మించిన అద్దం లేదు మిత్రుడు లేకుండా ఏ మనిషి సర్వ సంపూర్ణుడు కాలేడు - బెర్నార్డ్

స్నేహం కన్నా గొప్పది ఈ లోకంలో లేదు - రెవన్స్ చౌదరి

“పుటక న్రిది చొవు న్రిది బతుకంతా దేశానిది” - శాశోజి

సర్దుకుపోవటం

K. Sai Pujitha, II B.Com., Roll No.249

సర్దుకుపోవటం, సర్దుకోవటానికి కొంచెం తేడా వుంది సర్దుకోవటం అంటే ఒక చోటవుండవల్లిన వస్తువులు లేదా మరేదైన దానిని దాని స్థానంలో వుంచటాన్ని లేదా తరచుగా మనం ఇంట్లో చేసే పనులుగా కూడా చెప్పవచ్చు. "సర్దుకుపోవటం అనేది మనుషులందరిలో వుండవల్లిన లక్షణం. ముఖ్యంగా స్త్రీలకు ఆడవారు ఎక్కువగా దీనిని గుర్తుంచుకోవాలి. సర్దుకుపోవటం వలన ఒక మనిషి భాదపడినా మిగతా ఇద్దరూ సంతోష పడతారు. ఎదుటివారి సంతోషం కోసం గాని లేదా గొడవలను ఆపివేయటంలో ఇది ఉయమోగపడుతుంది. ఎదుటివారు మనపట్ల చెడుగావున్న సర్దుకుపోయే మనస్థత్వం వుంటే మంచిగా వారి మాటలను అర్థం చేసుకొని సమాధానం ఇవ్వగలం.

సర్దుకుపోయే సమయాలు :

- 1) పెళ్ళి అయిన ప్రతి అమ్మాయికి తల్లిదండ్రులు చెప్పే మాట ఎవరిని ఇబ్బంది పెట్టకుండా నువ్వే సర్దుకుపోతూవుండు.
- 2) కొన్ని సార్లు మనం తప్పచెయ్యకుండానే మనపై కొన్ని నిందలు పడుతువుంటాయి. అయినా సరే మన వాళ్ళే కదా! అని సర్దుకుపోతుంటారు.
- 3) ఉమ్మడి కుటుంబంలో వుండే ప్రతి ఒక్కరు సంతోషంగా ఉండటానికి సర్దుకుపోవటం కూడా కారణం అవుతుంది.
- 4) ఇద్దరు మనుషులు కలిసి బ్రతకాలంటే ఎవరో ఒకరు ఖచ్చితంగా సర్దుకుపోతూ ఉంటారు. లేదా ఇద్దరి సర్దుకుపోయే మనస్థత్వం కలిగి వుంటే మరింత సంతోషమైన జీవితం అనుభవిస్తారు.
- 5) కొంతమంది ప్రయాణం చేసే సమయంలో ఎక్కువగా సర్దుకుపోవాలి ఎందుకంటే మన చుట్టు వున్నది, మనంకాదు అనేకమంది అనేకమైన మస్తుత్యాలు అందుకని ఎప్పుడైనా ఎక్కడైనా, ఎవ్వరి దగ్గరైన ఉండవల్సింది సర్దుకుపోయో మనస్థత్వం.
- 6) ముందుగా మనం మన కుటుంబంలో సర్దుకుపోవటం నేర్చుకోవాలి. అప్పుడే బయటి ప్రపంచంలో సర్దుకుపోవటం అలవాటువుతుంది. మనం చేసే ఉద్యోగం, చదువుకొనే కళాశాలలో మనల్ని ప్రేమించే మనుషుల వద్ద మనం అంటే ఏమిటో తెలుస్తుంది. మన మనస్థత్వం గురించి తెలుస్తుంది.

ఆడవారికి చిన్నతనం నుంచే సర్దుకుపోవటం అలవాటువుతుంది. అంటే భోజనం చేసే సమయంలో అమ్మ మనకు నచ్చని కూర వండినప్పుడు పచ్చడి లేదా పెరుగుతో అన్నం తినటం లేదా మనకోసం వేరే కూర వండటం జరుగుతుంది. సర్దుకుపోవటం అనేది ఎక్కువగా మన ఇంట్లో మనకోసం కష్టపడే తల్లిదండ్రులలో కనిపిస్తుంది. నాకు పెళ్ళి అయిన తరువాత నా తల్లిదండ్రులు నాకు చెప్పిన మాటలు ఎప్పటికీ మర్చిపోలేను. మా అమ్మగారు నాకు చెప్పిన మాట నువ్వు ఎవ్వరికి భారమవ్వకూడదు. మనసులో ఎంత భాద, కోపం వున్నా అందరితో సంతోషంగా సర్దుకుపోవాలి. మా నాన్నగారు చెప్పిన మాట ఎదుటివారు మనతో ఎలా ప్రవర్తించినా మనం దానిని మంచిగా అర్థం చేసుకోవాలి. ఏదైనా మనం అర్థం చేసుకొనేదాన్ని బట్టి వుంటుంది, అని నాకు చెప్పారు. సర్దుకుపోవటం ఆడవారికే కాదు, మగవారికీ కూడా వల్లిస్తుంది. మగవారు కూడా సర్దుకుపోయే సందర్భాలు కొన్ని వున్నాయి. కాని ఆడవారి కంటేకాదు.

“పాఠం ఒప్పజెప్పకపోతే పెళ్ళిచేస్తారని పంతులు గొర్రన్నప్పడే భయమేసింది” - సావిత్రి

ఒక రాజుగారి కూతురు కథ

M. Swathi, IIM.Com., Roll No.2

ఒక ఊరిలో ఒక రోజు ఉండేవారు ఆయనకి ఆరుగురు కుమార్తెలు. ఆ రాజుగారికి ఒక అలవాటు ఉండేది, అది ఏమిటంటే ఆయన కుమార్తెలు ఆయనను రోజు పొగుడుతూ ఉండాలి. ఆయనకు ఉన్న 5 గురు కుమార్తెలు ఆయనను పొగుడుతారు కాని ఒక్క కుమార్తె మాత్రం ఆయనను పొగడదు. అందువలన ఆ రాజుగారికి ఆ కుమార్తె అంటే కోపం.

రాజుగారి కుమార్తెలకు పెళ్ళి చేసే సమయం వచ్చింది ఆయన తన 5గురు కుమార్తెలకు మంచి ఆస్తి పరులను ఇచ్చి పెళ్ళి చేశారు. కాని ఆ ఒక్క కూతురికి మాత్రం ఏమి తెలియని అడవి మనిషిని ఇచ్చి పెళ్ళి చేశారు. ఆ కూతురు తన నాన్నగారితో ఒక మాట అంటుంది. అది ఏమిటంటే నా కాలు చెప్ప నీ తలకి తగిలేటట్టు చేస్తాను నాన్న అని చెబుతుంది. తన ఇంటి నుండి వెళ్ళిపోతుంది. తన భర్తతో తను అడవిలోనికి అడవి మనిషితో ప్రవేశిస్తుంది. తనకు ఏమి తెలియదు. తనకు ఒక్కొక్క పని నేర్చుతుంది. అడవిలో కట్టెలు కొట్టడం, అమ్మడం నేర్చుతుంది.

ఇక ఆహారం విషయం అతను చెట్ల ఆకులను తింటాడు. అయితే అతని భార్య ఆ ఆకులకు కారం, ఉప్పు రాస్తుంది. అతను ఆ ఆకులు వేరేగా ఉన్నాయి అని చెప్పి ఆ ఆకులను తినడం ప్రారంభించాడు. అతను ఉప్పు కారం లేని ఆకులను తినడం మానేశాడు. అలా రోజులు సాగుతూ ఉండగా మంచి, చెడ్డ అన్నింటినీ తెలుసుకుంటున్నాడు. అలా అలా పెరుగుతూ పెరుగుతూ కోటిశ్వరులు అయ్యారు. తరువాత ఆ కుమార్తె ఉంది కదా! ఆ కుమార్తె తన తన సొంత ఊరు వచ్చి కాపురం పెట్టింది. వారు క్రొత్త ఇల్లు కట్టుకున్నారు. దానికి గృహప్రవేశ ఆహ్వానం అందరికీ పంచారు. తన తండ్రికి కూడా పంపించింది. అతనికి తన కూతురని తెలియదు. వాళ్ళు చాలా ధనికులు అని చెప్పకోవడంతో ఎవరో అని రాజుగారు చూడడానికి వెళతారు.

ఆ కూతురు తన నాన్నగారు వస్తున్నారని తెలుసుకొని తను బంగారపు చెప్పను ఇంటి గుమ్మానికి కడుతుంది. ఆ చెప్ప రాజుగారి తలకు తగులుతుంది. అంటే కూతురు తన పంతం నెరవేర్చుకుంది. ఇక్కడ మనం రెండు విషయాలను చూడవచ్చు. ఒకటి నిజాన్ని నిర్ణయంగా మాట్లాడాలి. అది మాట్లాడేటప్పుడు మన ఎదురుగా ఎవరు వున్నా సరే మనం నిర్ణయంగా ఉండాలి. అంటే తల్లిదండ్రులను గౌరవించవద్దని కాదు. తల్లిదండ్రులను గౌరవించాలి. పిల్లల మాటలను తల్లిదండ్రులు కూడా అర్థం చేసుకోవాలి.

రాజుగారు నిజంగా మంచి పనులు అంటే ప్రజలకు సహాయం చేస్తే పొగడమని అడగనవసరం లేదు. ఆ కూతురే పొగిడేది. అంటే మనం చేసే పనులను బట్టి మనం ప్రతిఫలం ఆశించాలి.

“సుపెక్కడలుచుకున్న రైలు ఒక జీవితకాలం లేటు” - ఆరుద్ర

కాలయాపన (టైమ్ పాస్)

A. Pavani, II B.Com. Roll No.244

కాలయాపన అంటే కాలాన్ని వృధా చేయడం. మానవ జీవితంలో కాలం అనేది చాలా ముఖ్యమైనది. ఏ సమయంలో చేయవలసిన పనిని ఆ సమయంలోనే చేయాలనేది నానుడి.

అనగా ముఖ్యంగా విద్యార్థి దశలో సమయం అనేది చాలా విలువైనది. మరియు ముఖ్యమైనది. విద్యార్థులుగా మనం కాలాన్ని వృధా చేయకూడదు. ఆ కాలం మళ్ళీ తిరిగిరాదు. మనకు ప్రతి నిమిషం విలువైనది. ఏ రోజు పనిని ఆ రోజే తప్పనిసరిగా చేసినట్లయితే పరిష్కార సమయంలో మనకు ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. మనం కాలాన్ని వృధా చేయకుండా ఎంతో విలువతో కూడినదిగా వాడుకోవాలి.

ఆలస్యం, అమృతం, విషం అనేది కాలానికి సంబంధించిన సామెత. గడిచిన కాలం తిరిగిరాదు. మనం ఆయా సమయంలో చేయవల్సిన పనిని చేయకుండా కాలయాపన చేసి తరువాత భాదపడటం వలన మనకు ఏం ప్రయోజనములేదు. కాబట్టి గడిచిన కాలాన్ని ఎవరూ తీసుకురాలేరు. కాబట్టి గడిచిన కాలాన్ని మర్చిపోయి ప్రస్తుత కాలానికి సంబంధించిన పనులను త్వరగా పూర్తి చేసుకోవాలి. తరువాత చేద్దాములే అనుకుంటాము. అలా అనుకోకుండా ఉంటే కాలం వృధా అవ్వకుండా ఉంటుంది.

మానవ జీవితంలో ప్రతి ఒక్కరు ఏదో ఒక సమయంలో కాలాన్ని వృధా చేస్తూ ఉంటారు. కాలయాపన వలన మనకు, సమాజానికి, దేశానికి కూడా నష్టం వాటిల్లుతుంది. ఎందుకంటే చదివే టైములో చదవకుండా పనిచేసే టైములో చదువుతుంటాము. అలా చేయకుండా ఏ సమయంలో ఏ పని చేయాలో ఆ పనిని చేస్తే బాగుంటుంది. కాబట్టి విద్యార్థులందరూ ఏ కొంచెం టైము దొరికినా పరీక్షలకు సంబంధించి చదువుకొంటూ ఉండాలి. చదవకుండా వెళ్లి పరీక్ష సమయంలో వెనక్కి ముందుకు తిరిగి పక్కన వానిని అడిగి, అడిగి వాళ్ళని విసిగించి వాళ్ళ టైమును కూడా వృధా చేయడం జరుగుతుంది.

రాజకీయనాయకులు తమ భాద్యతలను నిర్వర్తించకుండా కాలయాపనం చేయడం వలన రాష్ట్రానికి, సమాజానికి ఎంతో నష్టం వాటిల్లుతుంది. రాజకీయ నాయకులు తమ భాద్యతలను ఎప్పటికప్పుడు నిర్వర్తిస్తూ ఉండాలి అప్పుడే సమాజం మరియు రాష్ట్రానికి కూడా ముప్పు వాటిల్లకుండా ఉంటుంది. అప్పుడే రాష్ట్రం మరియు సమాజం కూడా బాగుంటుంది.

అదే విధంగా ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులకు భోదించవల్సిన విషయాలు, పాఠాలు చెప్పకుండా కాలయాపన చేయడం వలన విద్యార్థుల జీవితం / విద్యార్థుల బాల్యం చాలా ప్రలోభాలకు గురౌతుంది. కొందరు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు / ప్రైవేటు ఉద్యోగులు తమ కర్తవ్యాలు / భాద్యతలు విధులను నెరవేర్చకుండా కాలయాపన చేయడం వలన దేశం ఆర్థికంగా నష్టానికి గురౌతుంది. ఉద్యోగస్తులు కాలయాపన చేయడం వలన ఆయా విభాగాలకు సంబంధించిన పనులు జరగకుండా ఉండడం వలన దానికి సంబంధించిన భాద్యతలు నిత్యం కార్యాలయాల చుట్టూ తిరుగుతూ ఇటు వాళ్ళు అటువాళ్ళు ఇంకా వాళ్ళు వీళ్ళు కూడా కాలాన్ని వృధా చేస్తుంటారు. కాలాన్ని ఎప్పుడూ వృధా చేయకుండా ఉండాలి. జరిగిపోయిన కాలాన్ని ఎవరూ తీసుకురాలేరు. కాబట్టి కాలాన్ని విలువైనదిగా వాడుకోవాలి.

“మాటకు దండంపెడతొ పాటకు దండంపెడతొ, మాటనుపాటను సమ్మిసిన మనిషికి దండంపెడతొ”-సిరొరె

సోమరి స్నేహితులు

B. Teja Sri, I Inter

ఒక కోడి పెట్ట తన చిన్ననాటి మిత్రులైన బాతు, సీమ కోడిలతో కలిసి ఒక పాడుబడ్డ గుడిసెలో జీవిస్తూ ఉండేది. కోడిపెట్ట తన కోడిపిల్లలకు రోజూ ఆహారం సమకూరుస్తూ ఉండేది. ఒక రోజు కోడిపెట్టకు ఒక గోధుమ గింజ దొరికింది. ఆ గింజను తన ఇద్దరు మిత్రులు దగ్గరికి తీసుకొచ్చి “మిత్రులారా! నాకొక గోధుమ గింజ దొరికింది. మీరెవరైనా దీనిని భూమిలో నాటుతారా ? ” అని అడిగింది. నేనే నాటనంటే నేను నాటనని బాతు, సీమకోడి తెగేసి చెప్పాయి. చేసేదేమీ లేక కోడిపెట్ట ఆ గోధుమ గింజను భూమిలో నాటింది. కొన్నాళ్ల తరువాత గోధుమ పంట కాపుకొచ్చింది. ఆ గోధుమలను చూపిస్తూ కోడిపెట్ట “మీలో ఎవరు ఈ గోధుమను మిల్లుకు తీసుకు వెళతారు ? ” అని అడిగింది. మళ్ళీ మునిపటిలాగే “నేను వెళ్లనంటే నేను వెళ్లనని” చెప్పేతాయి. అవి రెండూ. “ఇకేం చేస్తాను, నేనే తీసుకెళతాను” అని గోధుమ పంటను మిల్లుకు తీసుకెళ్ళింది కోడిపెట్ట. వచ్చేటప్పుడు ఒక పాత్ర నిండా గోధుమ పిండిని తీసుకు వచ్చింది. మళ్ళీ ఇద్దరు మిత్రులనూ పిలిచి “నేనే గోధుమ గింజను వెదికాను. దానిని భూమిలో నాటాను. పంటను మిల్లుకు తీసుకెళ్ళి, పిండిని ఇంటికి తీసుకు వచ్చాను. కనీసం ఈ సారి మీలో ఎవరైనా ఆ పిండితో కాసిన్ని రొట్టెలు చేస్తారా? ” అని అడిగింది. మళ్ళీ అదే సమాధానం- “నేను చేయను” అన్నాయి. చేసేదేమీ లేక కోడిపెట్ట తన పిల్లల సహాయంతో రొట్టెలు చేసింది. మళ్ళీ మిత్రులను పిలిచి “ ఈ రొట్టెలు మీలో ఎవరైనా తింటారా? ” అని అడిగింది. “నేను తింటాను, నేను తింటాను” అని సంతోషంగా, ఉత్సాహంగా చెప్పాయి ఆ రెండూ. ఆ సమాధానం విన్నకోడిపెట్ట “లేదు నేనొకదానినే, నా పిల్లల్లో కలిసి ఈ రొట్టెలన్నీ తింటాం. మీరు ఈ ఛాయలకు కూడా రావడానికి వీలేదు” అని వాటిని బయటకు గెంటేసింది.

స్నేహ బంధం

M. Ramya, Ch. Naga Ramya

ఇద్దరి పరిచయానికి కారణం స్నేహం. ఈ సృష్టిలో అన్నిటికంటే గొప్పది స్నేహబంధం. స్నేహం అనేది ఎవ్వరు విడదీయలేనిది. స్నేహం అంటే ఆనందంలో ఉన్నప్పుడే కాదు, బాధల్లో ఉన్నప్పుడు కూడా నేను ఉన్నాను అని ధైర్యం చెప్పేదే స్నేహం.

“ అమ్మ అవ్వోయతనీ,,

నాన్న భాద్యతనీ ...

అన్న అనురాగాన్ని...

చెల్లి మమకారాన్ని...

గురువు స్టూర్తిని కల గలిపి...

అందించే అనుబంధం

కడదాక విడిపోని సంబంధం స్నేహబంధం”.

“నువ్వు పెదవి విప్పి ఒక్కమాట...

చెప్పకపోయినా నీ మౌనాన్ని దాని వెనుక

ఉన్న భాదని అర్థం చేసుకు వాళ్ళే నిజమైన స్నేహితులు”....

“ఎంత చక్కనిదోయి ఈ తెలుగుతోట.ఎంత పరిమళమోయి-ఈ తోటపూలు”-కందుకూరి రెమభద్రరావు

అమ్మ-నాన్న

P. Rama Krishna, Jr. Inter

అమ్మ అనే పిలుపు వెలుగు నిచ్చే సూర్యుడు ...
అమ్మ అంటే నీలి సరస్సులో పొంగిన అలలు
అమ్మ అంటే నీలి మబ్బులో మెరిసే చంద్రుడు ...
అమ్మ ఒక దేవత
అమ్మ మనకు ఎల్లప్పుడు వెంట ఉండే నీడ ...
అమ్మ మనకు అమృతం ఇచ్చిన....
విషం ఇచ్చిన సంతోషంగా ఉండాలి ...
ఆనందం అయిన బాధ అయినా...
జననం అయినా మరణం అయినా
కడవరకు అమ్మ తోనే ఉండాలి

నాన్న అన్న పదము కన్న కమ్మగా ఉండదు ఆ వెన్న ...
లక్ష్మం వైపు దూసుకెళ్ళే బాణం మనమైనా ...
నాన్న అన్న విల్లే లేకపోతే మన విలువ సున్నా..
నాన్న పెంపకం రేపటి మన భవిష్యత్తుకు నిలుపుటద్దం నాన్న ..
అలాంటి నాన్న దేవుడి కన్నా మిన్న !

ఆకలి

V. Mounika, III B.Sc. (MPC)

పసికందుకి పాలకోసం ఏడవమని	'తెల్లెదెవరు'?
లేగదూడను ఆవు పొదుగు దగ్గరకు	'చెర్లెదెవరు?
చేప పిల్లకు ఈత	'నేర్లెదెవరు'?
కోకిలకు పాట	'నేర్లెదెవరు'?
కాకికి 'కావ్ కావ్' అని అవరడం	'నేర్లెదెవరు'?
మంట లేకపోయిన మన కడుపు	'కాల్లెదెవరు' ?
సోమరితనం నుండి కష్టపడే తత్వానికి	'నడిపించెదెవరు'?
కారణం	"ఆకలే కదా...."

"నొకుగొదులు లేవు, నొకుషప్పులులేవు" - దేవులపల్లి

ఒబామా

S. Poojitha, III B.Sc.(MPCS), Roll No.550

బరాక్ హుస్సేన్ ఒబామా 1961 ఆగష్టు 4వ తేదీన ఆమెరికాలోని హెనోలూలులో పుట్టారు. ఇది హవాయి రాష్ట్రపు రాజధాని ఒబామా తండ్రి పేరు బరాక్ ఒబామా సీనియర్, కెన్యా దేశస్తుడు. తల్లి స్టాన్లీ ఆన్డన్ హమ్ శ్వేత జాతీయురాలు.

తల్లిదండ్రుల జాతులు, దేశాలు వేరయినప్పటికీ ఒబామా అమెరికా వాసిగానే పెరిగాడు. నల్లజాతి వారితోనే గుర్తింపు పొందాడు. 1962లో హవాయి యూనివర్సిటీలో డిగ్రీ పూర్తయింది. 1964లో ఒబామా తల్లిదండ్రులు ఆన్, బరాక్ సీనియర్ విడాకులు తీసుకున్నారు. 1967 సం॥లో ఇండోనేషియాలో విద్యార్థి లోలోతో ఆన్ వివాహం జరిగింది. అప్పటికి ఒబామా వయస్సు 6 సంవత్సరాలు. ఆన్ కు కూతురు పుట్టింది. ఒబామా ఇండోనేషియన్ గా లేక అమెరికన్ గా పెంచాలనే సంశయం ఏర్పడింది ఆన్ కు. ఆమెరికన్ గా పెరగడమే మంచిదని భావించి ఒబామాని తన తల్లి దగ్గరే ఉంచింది. 1980లో ఆన్, లోలోకు విడాకులు ఇచ్చింది. తర్వాత మహిళల ఆర్థిక పురోగతి కోసం శ్రమిస్తూ వివిధ దేశాల్లో పర్వటించింది. తర్వాత మహిళల ఆర్థిక పురోగతి కోసం శ్రమిస్తూ వివిధ దేశాల్లో పర్వటించింది.

అమ్మమ్మ దగ్గర చదువుకుంటున్న సమయంలో ఒబామా పదేళ్ల వయస్సు ఉన్నప్పుడు తన తండ్రిని కలిసాడు. ఒబామా తల్లి మీరిద్దరూ మంచి స్నేహితులవుతారు అని లేఖ రాసింది. ఆన్, బరాక్ ఒబామా సీనియర్ మంచి స్నేహ పూర్వకంగా విడిపోయారే తప్ప వారి మధ్య శత్రుత్వం లేదు. అంతేకాక పరస్పరం ఉత్తరాలు రాసుకునే వారు.

హైస్కూలు చదువు పూర్తిచేసిన ఒబామా ఆ తర్వాత బి.ఎ. చదువుకోసం లాస్ ఏంజిల్స్ లోని ప్రతిష్టాత్మకమైన ఆక్సిడెంటల్ కాలేజీలో చేరాడు. జాతి వివక్షికి వ్యతిరేకంగా క్యాంపస్ లో జరిగిన ఆందోళనల్లో చురుకైన పాత్ర వహించాడు. 1981లో ఆక్సిడెంటల్ కాలేజీలో తొలి సంవత్సరం పూర్తి చేసుకుని సెంకండ్ ఇయర్ లో న్యూయార్క్ నగరంలోని కొలంబియా యూనివర్సిటీలో చదువు కొనసాగించారు.

ఒబామా ఎక్కువగా ఒంటరిగా గడిపేవాడు. ఏకాంతంలో కూర్చుని విపరీతంగా పుస్తకాలు చదివాడు. రాజకీయాలపై, రాజనీతి తత్వశాస్త్రంపై ఆసక్తి కలిగింది. 1983లో కొలంబియా విశ్వవిద్యాలయంలో ఒబామా గ్రాడ్యుయేషన్ పూర్తయింది. రాజనీతి శాస్త్రంలో డిగ్రీ లభించింది. సామాజిక కార్యకర్తగా పనిచేయాలన్నది ఒబామా ఆకాంక్ష ఇలాంటి సందర్భంలో షికాగో నగరపు దక్షిణ దిశన నల్లజాతి ప్రజలు నివసించే నైబర్ హుడ్ కాలనీల్లో పనిచేసే మనుషుల కోసం వెదుకుతున్నాడు కల్ మన్. అక్కడ పేద ప్రజలకోసం కమ్యూనిటీ ఆర్గనైజర్ గా పని చేసే వ్యక్తికోసం చూస్తూ ఒబామా మంచి లక్షణాలను చూసి ఈ పనికి ఒబామాని తీసుకున్నాడు.

ఒబామా నల్లవాడు కావటం, తను ఇచ్చే తక్కువ జీతానికి అంత బాగా చదువుకున్న నల్లజాతి యువకుడు దొరకటం కెల్ మన్ కు బాగా నచ్చింది. ఒబామా ప్రతిభావంతుడు, ఉత్సాహవంతుడు, ప్రపంచాన్ని మార్చాలని తలపోసే కలలు కన్న వైఖరి కలవాడు.

షికాగోకి 1985లో ఒబామా వచ్చాడు. మనుషుల్లో మంచితనాన్ని, మాత్రమే చూడగలిగే, ఆదర్శవాద దృష్టి బలంగా ఉండి, ఒక్కొక్కరి జీవితంలోని సమస్యలు, బాధలు

“వివిధండ్ల మెడలోన వేయుటేకై కన్నెన నీ మూర్తి గొంపనేలేదు” - పెంకటపార్వతీశ కవులు

ఓపికగా విని, తోచిన విధంగా పరిష్కారాలు చెప్పడం, ఓదార్పు ఇవ్వటం ఒబామాకి చక్కగా తెలుసు.

మొదట్లో సమావేశానికి రమ్మని పిలిస్తే జనాలు సరిగ్గా స్పందించేవారు కాదు. ఫోను చేసి అపాయింట్‌మెంటు తీసుకున్నా ఇంట్లో మనిషి ఉండేవారు కాదు. అడిగితే సగం తలుపు తెరిచి లేడని తలుపేసేవారు. ఈ అనుభవాలన్నీ నిస్పృహకు లోను చేసాయి. తొలిదినాల్లో జనాల్ని కలిసి ఇంటర్వ్యూ చేయడం మాత్రమే ఒబామా పని. తర్వాత ప్రజలు శ్రద్ధా సక్తులు చూపించే పనిని చేపట్టినప్పుడు అతనికి తగిన ప్రతిస్పందన లభించింది.

ఒబామా చిత్తశుద్ధిని నమ్మలేమని, నువ్వు తెల్లవాడివే అని ఒబామాని ఆరోపించారు. అయినా ధృఢ చిత్తంగల ఒబామా ఇలాంటి విమర్శలకీ నిందలకీ వెరవలేదు. వర్ణ వివక్షకి సంబంధించిన అంశాలు అతణ్ణి మరింత ఆలోచింపజేశాయి. అమెరికన్ సమాజంలో నల్లవాళ్ళూ తెల్లవాళ్ళూ కలిసి జీవించడం అనేది అందరూ ఆమోదించాల్సిన విషయం. వివక్ష విభేదాలు అన్ని సమసిపోవాలన్నది ఒబామా అభిప్రాయం.

1988 చివరలో హార్వర్డ్ లా స్కూల్‌లో చేరాడు. ఒబామా బాగా చదివాడు. మనుషులతో పరిచయాలు పెంచుకున్నాడు. 'లా రివ్యూ'కి పోటీ పడ్డ తొమ్మిదిమందిలో ఒబామా ఒకరు. చివరకు అధ్యక్షుడిగా ఎన్నికయ్యాడు. 'లా రివ్యూ'కి ఎన్నికయిన తొలి నల్లజాతి అధ్యక్షుడు, ఆఫ్రో-అమెరికన్ ఆయనే.

అదేవిధంగా షికాగో విశ్వవిద్యాలయం లా విభాగంలో పార్ట్‌టైమ్ అధ్యాపకునిగా చేరాడు. అక్కడ ప్రొఫెసర్‌గా పన్నెండేళ్ళపాటు రాజ్యాంగం చట్టం బోధించాడు. మొదట లెక్చరర్‌గా, తర్వాత సీనియర్ లెక్చరర్‌గా పనిచేశాడు. ఇల్లినాయి రాష్ట్రంలో విస్తృతంగా పర్యటించాడు. తక్కువ ఆదాయాలు గల నిరుపేదలయిన నల్లవాళ్ళని ఓటర్లుగా నమోదు చేయించే కార్యక్రమం విజయవంతంగా నిర్వహించాడు.

'క్రైయిన్ షికాగో' బిజినెస్ 1993లో ప్రకటించిన 'అండర్ 40'లో ఎంపిక చేసిన వారిలో ఒబామా ఉన్నారు.

1992 అక్టోబర్ 3న ఒబామా, మిషెల పెళ్లి జరిగింది. మొదటి కూతురు మలై 1998లో, రెండో కూతురు నటషా 2001లో పుట్టారు.

రాజకీయాల్లో కీలకపాత్ర పోషించాలనుకున్న ఒబామాకి 1995లో ఒక మంచి అవకాశం వచ్చింది. స్టేట్ సెనెటర్ పామర్ రాష్ట్ర జనరల్ అసెంబ్లీని వదిలి కాంగ్రెస్‌కు పోటీ చేయాలనుకుంది. ఆ స్థానంలో స్టేట్ సెనెట్‌కు పోటీ చేయాలనుకున్నాడు ఒబామా. పామర్ అతనికి మద్దతు పలికింది. కాంగ్రెస్‌కు జరిగిన ఎన్నికల్లో పామర్ ఓడిపోయి తిరిగి స్టేట్ సెనెట్‌కు పోటీ చేస్తానని ప్రకటించింది. దీనితో ఒబామాకి పోటీ తీవ్రమైంది. కానీ సాంకేతిక కారణాల వల్ల తను తప్పకుండా స్టేట్ సెనెటర్‌గా ఒబామా ఎన్నికయ్యాడు. 1997 నుండి 2004 వరకు ఇల్లినాయి స్టేట్ సెనెటర్‌గా పనిచేసిన ఒబామా ఏకపక్ష వైఖరిని అనుసరించలేదు.

జీవితంలో గెలుపు, ఓటమిలు సహజం. అవజయాలు పాఠాలు నేర్పూతాయి. 2000 సంవత్సరంలో అమెరికా ప్రతినిధుల సభకి పోటీ చేసిన ఒబామా ఓడిపోయాడు. 2002 సంవత్సరంలో అమెరికా సెనెట్‌కి పోటీ చేయాలనే ఆలోచన. మూడోసారి ఇల్లినాయి స్టేట్ సెనెట్‌కి ఎన్నికయ్యాడు. 2003 సంవత్సరంలో జనవరిలో ఇల్లినాయి హెల్త్ అండ్ హ్యూమన్

"అమ్మ ఒకసైపు - దేవతలంతో ఒకసైపు, సరితూచమంటే నేను ఒరిగేను అమ్మసైపు" - సీనారి

సర్వీసెస్ సెనెట్ కమిటీ చైర్మన్ గా ఎన్నిక. అమెరికా సెనెట్ కి పోటీ చేయాలన్న నిర్ణయం.

2004 మార్చి 16న అమెరికా సెనెట్ కు పోటీ కోసం డెమోక్రటిక్ పార్టీ అభ్యర్థిత్వంను సాధించుకున్నారు. 2004 జూలై 27వ తేదీన బోస్టన్ లో జరిగిన డెమోక్రటిక్ పార్టీ జాతీయ సమ్మేళనంలో ప్రధాన ప్రసంగం చేశారు. అలాగే ఆగస్టు - నవంబర్ ల మధ్య అమెరికా సెనెట్ ఎన్నికల ప్రచారంలో నిమగ్నం అయ్యారు. నవంబర్ 4న అమెరికా సెనెట్ గా ఎన్నిక.

2005 జనవరి 4న వాషింగ్టన్ లో అమెరికా సెనెట్ గా ప్రమాణ స్వీకారం, విదేశీ వ్యవహారాల కమిటీ సభ్యునిగా ఎంపిక. 2006లో దక్షిణాఫ్రికా, కెన్యా లలో పర్యటించారు ఒబామా.

2008 జూన్ 3న పైమరీ ఎన్నికల్లో హిల్లరీ క్లింటన్ ని ఓడించి డెమోక్రటిక్ పార్టీ అభ్యర్థిత్వం సాధించుకున్నారు. ఆపార్టీ అభ్యర్థిత్వం సాధించుకున్న తొలి నల్లజాతీయునిగా నిలిచారు. అలాగే జూలై నెలలో జర్మనీ, ఇరాక్, ఆఫ్ఘానిస్థాన్, ఇజ్రాయిల్ దేశాల పర్యటన చేశారు. ఆగస్టులో అమెరికా అధ్యక్ష పదవికి డెమోక్రటిక్ పార్టీ అభ్యర్థిగా అభికారకంగా లాంచనమై ప్రకటన.

2008 నవంబర్ 2న హవాయిలో అమ్మమ్మ మేడలిన్ మరణించింది. 2008 నవంబర్ 4న అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో గెలుపొందాడు. అమెరికాలో ఎన్నికైన అధ్యక్షునిగా తొలి నల్లజాతీయునిగా చరిత్రను సృష్టించాడు బరాక్ ఒబామా. 2009 మార్చి జనవరి 20న అమెరికాలో 44వ అధ్యక్షునిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. ఒబామా అమెరికా 44వ అధ్యక్షునిగా ఎన్నికవటం చారిత్రక పరిమాణం. ఇరవై ఒకటో శతాబ్దానికే గొప్ప మేలిమలుపు ఆయన గెలుపు. ప్రజాస్వామ్యం అక్షరాలా అమలయ్యే చోట ప్రజలే చరిత్ర నిర్మాతలవుతారని చెప్పడానికి ఒబామా జీవిత కథనే పెద్ద దాఖలా.

వివేకానంద

L. Swathi Prathyusha, III B.Sc. (MPC), Roll No.450

వివేకానంద అసలు పేరు నరేంద్రనాథ దత్త. ఆయన 1863 సంవత్సరంలో జనవరి 12న జన్మించారు. వివేకానందుని తండ్రి పేరు విశ్వనాథ దత్త. తల్లి పేరు భువనేశ్వరీ దేవి. వివేకానంద కలకత్తా లోని ఉన్నత న్యాయస్థానంలో న్యాయవాదిగా పనిచేశారు. వివేకానందుడి ముద్దు పేరు 'నరేన్'. చిన్నతనం నుండే ధైర్యభక్తి కలవాడు.

వివేకానందుణ్ణి బాల్యంలో ఒక ముసలి వ్యక్తి తనకు 'ఆ చెట్టు ఎక్కవద్దు, ఎక్కితే దాని మీద వున్న దెయ్యం నిన్ను తినేస్తుంది' అని చెప్పాడు. ఆ మాట విని వివేకానందుడు ఆ రాత్రంతా ఆ చెట్టు ఎక్కి దాని మీద నుండి దిగలేదు. అంతటి మొండివాడు.

వివేకానందునికి సాహసము, పేదల పట్ల దయా, సన్యాసముపట్ల ఆకర్షణ వంటి లక్షణాలు పుట్టుకతోనే అలవడ్డాయి. హేతుబద్ధంగా ఆలోచించడం, ప్రశ్నించడం తనకు అలవాటు.

వివేకానందుడు ఒకసారి ఒక బంధువు సలహా మేరకు తన తండ్రి దగ్గరకు వెళ్లి 'నాన్న మీరు నాకోసం ఏమి ఆస్తి సంపాదించారు' అని అడిగాడు. అందుకు వాళ్ళ నాన్న తనను నిలువటద్దం ముందుకు తీసుకుని వెళ్లి చూడు నీవు ఎదుగుతున్న బాలుడవు 'చురుకైన చూపులు' 'పదునైన జ్ఞానం' నేను నీ కోసం ఇచ్చాను అన్నారు. అలా, ఆయన సక్రమమైన మార్గంలో ఎదుగుతూ యవ్వనంలోకి అడుగు పెట్టాడు.

“అంత పేరునకంత భర్తాస్థిగాని నై శరీరాస్థి నిజము కృష్ణార్జునుమ్ము” - విశ్వనాథ

వివేకానందునికి యవ్వనంలోకి అడుగుపెట్టాక ప్రశ్నించే తత్వం చురుకైన మేధస్సు ఇలాంటి వాటితో మత నాయకులను మీరు దేవుణ్ణి చూశారా! అని ప్రశించడం మొదలు పెట్టారు. కాని దానికి వారి నుండి సమాధానం రాలేదు. వివేకానందునుకీ రోజురోజుకీ ప్రశ్నించడం మీద ఆసక్తి ఎక్కువవుతుంది.

ఇలాంటి సమయంలో వివేకానందునికి సమీప బంధువు ఒకరు 'నీవు రామకృష్ణ పరమహంసను కలుపు' అని సలహా ఇచ్చారు. అలా 1881లో గురువు, శిష్యుడు ఎదురు పడటం జరిగింది.

వివేకానందుడు, రామకృష్ణ పరమహంసగారిని స్వామి మీరు భగవంతుని చూశారా అని అడిగాడు. నేనుచూశాను. నిన్ను చూసినట్లే దేవుణ్ణి చూశాను. ఇంకా దగ్గరగా కూడా చూస్తాను అని సమాధానమిచ్చారు. అప్పుడు ఆయన అనుమానికి సమాధానం లభించింది. మిగిలింది ఆయన రామకృష్ణుని మార్గంలో దేవుణ్ణి దర్శించడమే. ఇది ఇలా ఉండగా 1884లో వివేకానందుని తండ్రి మృతి చెందాడు. అప్పటి దాకా ధనిక కుటుంబంగా ఉన్నవారు పేదరికంలోకి వచ్చి కష్టాలు కూడా చూడటానికి అలవాటు పడ్డారు. ఆగస్టు 1886లో వివేకానందుడు సన్యాసం తీసుకున్నాడు.

చికాగో నగరంలో మహాసభలు జరుగుతున్నప్పుడు స్వామి వివేకానందుడు మానవులను మూడు విధాలుగా వోలుస్తూ ఇలా చెప్పాడు. 'దేవుడు పిండి కలిపి రొట్టెను కాలిస్తే అది సరిగ్గా కాలక పచ్చిపచ్చిగా తెల్లగా తయారయింది. దాని నుండి 'తెల్లజాతీయులు' ఏర్పడ్డారు. అది తినటానికి పనికిరాదని ఇంకొ రొట్టెను కాలిస్తే అది మాడిపోయి నల్లగా తయారయింది. దాని నుండి వచ్చిన వారే 'నల్లజాతీయులు' అది తినటానికి పనికి రాదని ఇంకొ రొట్టెను కాలగా అది దొరగా కాలి తినటానికి పనికి వచ్చే విధంగా తయారైంది. అలా పనికి వచ్చే విధంగా ఏర్పడిన వారే 'భారతీయులు' అని చెప్పారు.

వివేకానందుని మంచి మాటలు:

- 1) కాలి క్రింద ఉంది కదాని ధూళిని "చులకనగా చూడకు" కళ్ళలో పడినప్పుడే తెలుస్తుంది దాని సత్తా ఏమిటో
- 2) మీరు అర్థిస్తున్న సమస్త సహాయం, శక్తి మీలోనే ఉన్నాయి. ఇక మీ భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దుకోండి.
- 3) ఆత్మ విశ్వాసం కలిగి ఉండండి. మహానైతి విశ్వాసాల నుండే మహత్తర కార్యాలు సాధించబడతాయి.
- 4) గమ్యం తెలియకే, నియంత్రణ లేని మనస్సు మనల్ని పతనమొందిస్తుంది. అధోగతిపాలు చేస్తుంది. నిగ్రహంతో, లక్ష్యంవైపు సాగిపోయే మనస్సు విముక్తిని ప్రసాధించి, విజయశిఖరాలను అధిరోహింపచేస్తుంది.
- 5) జీవిత రహస్యం భోగానుభవంలో లేదు. అనుభవం ద్వారా జ్ఞానర్షనలో ఉంది.
- 6) లేవండి, ధైర్యంతో సమర్థులై నిలబడండి, మీ భవితకు మీరే విధాతలని గుర్తించండి.
- 7) మతం యొక్క అసలు రహస్యం ఆచరణ రూపంలో నిరూపితమవుతుంది. కానీ సిద్ధాంతాల్లో కాదు. సత్త్వవర్ధన, సదాచరణ -అదేమత సారాంశం.
- 8) పద్దం వికసించినప్పుడు దానిలోని మకరందం కోసం తేనెటీగలు వాటంతట అవే వస్తాయి. అదే విధంగా మీలోని 'సౌశీల్యం' అనే పద్యాన్ని వికసించనివ్వండి. అప్పుడు ఫలితాలు వాటంతట అవే చేకూరతాయి.
- 9) అద్భుతానికి, నిస్వార్థానికి, శ్రమకు, అనుగ్రహానికి, మాతృత్వానికి ఆదర్శం భారతీయ మహిళ.

కృష్ణశాస్త్రి బాధ ఈ ప్రపంచానికి బాధ, శ్రీశ్రీదేవి ఈ ప్రపంచం బాధ - చలం

అవయవ దానం

N. Priyanka, Jr. Inter, Roll No.34

మనకు ఎన్నో దానాలు తెలుసు. అందులో అవయవ దానం ఒకటి. అవయవదానం అనేది ఒక గొప్ప దానం. మనం చనిపోయిన తరువాత కూడా నలుగురికి సాయపడ్డాము అనే తృప్తిని ఈ సమాజానికి కలిగించిన వారిమి అవుతాం. ఇది ఎంతో గొప్ప పని కాని కొందరు మూర్ఖులు అవయవాలు దానం చేస్తే అది శాస్త్రాల ప్రకారం చాలా తప్పు అని అంటారు. కాని ఆ శాస్త్రాల ప్రకారం చెప్పాలంటే శిబి చక్రవర్తి ఒక గొప్ప వ్యక్తి అలాంటి అతను ఒక పావురం ప్రాణం కాపాడటం కోసం తాను బ్రతికి ఉండగానే తన అవయవాలను దానం చేసాడు. అలాంటిది మనం చనిపోయాక దానం చేయలేమా! ఈ తరం విద్యార్థులు తెలుసుకోవలసిన గొప్ప సత్యం. చదువుకునే మనమే ఈ గొప్ప పనిని తెలుసుకోకపోతే ఇక చదువుకోని వాళ్ళ పరిస్థితి ఏమిటి. మనం చదువుకుంటున్నది ఏదో మార్కులు కోసమో, తల్లిదండ్రులు చదవమన్నారనో అని కాదు. మనం చదువుకుంటున్నది విజ్ఞానం కోసం. అలాగే ఇటువంటి మంచి విషయాల గురించి తెలుసుకోవడం కోసమే. అవయవదానం చేయడం వలన మనం చనిపోయాక కూడా బ్రతికి ఉండవచ్చు. మనం చనిపోయాక మన శరీరం మట్టిలో కలిసిపోతుంది. దాని వలన ఎవరికి ఏమీ ఉపయోగం లేదు. అదే మన అవయవాలను దానం చేయడం వలన మన కళ్ళు, చర్మం, గుండె, కిడ్నీలు, మొ॥ మన అవయవాలు నలుగురికి ఉపయోగ పడతాయి. అవయవదానం చేయండి అని నినాదాలు చేయడం కాదు. అవయవదానం అంటే మన అవయవాలను రాసి ఇవ్వడం మనం చనిపోయాక కొందరికి ఉపయోగపడడం అనేది అవయవదానం అంటే. ఎప్పుడూ మనం ఏదన్నా సాయం చేస్తే దానికి ప్రతిఫలం ఆశిస్తాం. అసలు ప్రతిఫలం అశించనిదే సాయం అని, దానం అని గుర్తుపెట్టుకోండి.

“అవయవదానం మహా దానం అని గుర్తుపెట్టుకోండి” ఇన్ని చెప్పినది ఈమె చేస్తుందా? అని అనుకోకండి నేను కూడా తప్పనిసరిగా నా శరీర అవయవాలను దానం చేస్తాను.

ఈ పైన విషయాన్ని చదివిన వారు ఏదో చదివాము అని అనుకోకుండా అందులోని మంచిని గుర్తించి నలుగురికి తెలియజేయండి. నా ఈ నలుగురి సాయం చేయాలనే చిన్న ఆశను గుర్తించి మీరు నలుగురికి సాయం చేయాలని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీకి మెదడుంది దౌణికి ఆలోచన కొవారి.ఆమెకు వ్యూదయముంది.దౌణి అనుభవం కొవారి- ఉలం

స్త్రీ హక్కుల ఉద్యమ నేతలు

G. Kousalya, Jr. Inter

స్త్రీ హక్కులు ఉద్యమ నేతలలో మాలాది సుబ్బమ్మ ఒకటి. స్త్రీ హక్కులు ఉద్యమ నేతలలో కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారు ప్రముఖులు.

స్త్రీలు అంటే ఆనాడు వంటింటికే పరిమితం. ఆడపిల్ల చదువుకుంటే తప్ప, తల ఎత్తితే తప్ప, చదువుకున్న ఆడపిల్లను చెడిపోయిన ఆడపిల్లగా చూసేవారు. చిన్న వయస్సులో పెళ్ళిళ్ళు చేసేవారు. బాల్య వివాహం నేరం అని ఎవరైనా చెప్పారంటే వారు ఒక పెద్ద వ్యర్థపు మాట పలికిన విధంగా చూసి వారిని నిందించేవారు. భర్త చనిపోతే భార్యను కూడా మంటలలో పెట్టి దహించి వేసేవారు.

తల్లిదండ్రులు ఆడపిల్ల పుడితే బరువుగా భావించేవారు. కడుపులో ఉన్నది ఆడపిల్ల అని తెలిస్తే ఏదో రకంగా కడుపులో నుండి ఆ ఆడపిల్లను తీయించేవారు. ఆ రోజుల్లో వ్యభిచార వృత్తిని కూడా అందరూ ప్రోత్సహించేవారు. అయితే కందుకూరి వీరేశలింగం 'స్త్రీ హక్కుల ఉద్యమ నేతగా' ఎదిగి వ్యభిచార వృత్తిని నిర్మూలించారు. బాల్య వివాహాలను శాస్త్రాల ప్రకారం వ్యతిరేకంచారు. స్త్రీ విద్యను ప్రోత్సహించారు. ఆడపిల్ల చదువుకుంటే ఊరు బాగుంటుందని రాష్ట్రం తరువాత దేశం ఆ తరువాత ప్రపంచమే బాగుపడుతుందనీ చాటారు. స్త్రీ విద్యను ప్రోత్సహిస్తూ 1874లో ధవళేశ్వరంలో 1881లో రాజమండ్రిలో బాలికా పాఠశాలలను స్థాపించారు. ఇలా కందుకూరి వీరేశలింగం ఎన్నో ఉద్యమాలను చేసి స్త్రీ జనరోద్ధరణ కందుకూరిగా చరిత్రలో నిలిచిపోయారు.

మాలాది సుబ్బమ్మగారు కూడా స్త్రీ వాద రచయిత్రి. ఈమె స్త్రీ చైతన్యానికి బహుముఖంగా కృషి చేసారు. స్త్రీ స్వేచ్ఛ అనే పత్రికను నిర్వహించి సుదీర్ఘకాలం గడిపారు. ఇలా స్త్రీలను ప్రోత్సహిస్తూ సంఘాలు నిర్వహించిన వారు ఎందరో.

అందుకే ఈనాడు స్త్రీలు స్వేచ్ఛగా తిరుగుతూ తమకు కావలసిన చదువును చదువుతూ ఇంజనీర్లుగాను, పైలెట్లుగానూ, పోలీసులుగానూ, మరెన్నో ఉత్తమ స్థాయిలను పొందుతూ ఏ విద్యలోనూ ఏ పనిలోనూ మేము తక్కువ కాదని నిరూపిస్తున్నారు.

కాని ఈనాటికి కొన్ని వ్యభిచార వృత్తులు, ఆడపిల్లను పాడు చేసి చంపడం అనేవి ఇప్పటికీ అక్కడక్కడ జరుగుతున్నాయి. వాటిని ఆపడానికి ఆ కందుకూరి వీరేశలింగంగారు లేదా మాలాది సుబ్బమ్మ గారు రావాలని మనం ఎదురుచూడ కూడదు. స్త్రీలారా మనమే మన దేశాన్ని వెలుగెత్తి చూపుదాం. మన సమస్యలను మనమే పరిష్కరించుకుందాం. "ఆడపిల్ల చదువు అవనికీ వెలుగు" అలాగే ఈ ఆడపిల్లే ఒక తల్లిగా, చెల్లిగా, భార్యగా పురుషుని వెంట ఉంటుంది. కాబట్టి మనకు అన్యాయం ఆ పురుషుడే చేస్తే ఏ మాత్రం వెనకాడొద్దు.

"స్త్రీలారా లేవండి ! లేవండి మనలోని ధైర్యాన్ని దేశానికీ చాటండి".

"ఈనాటి ఆడపిల్లే రేపటి అమ్మ అని చాటుదాం"

"భారత మాత కన్నబిడ్డలుగా వెలుగులోకొద్దాం".

"ఉదయం శోభిస్తోంది సుఖోపదం నిరశ, ఉదయించి అట్లానే పుండెల సుఖోపదం దురశ"-శోభి

कबीरदास दोहा

२. जाति न पूछो साधु की पूछ लीजिये ग्याना।

मोल करो तलवार का, पडी रहन दो ग्याना।

भावार्थ: इस दोहे में कबीरदास जी ने जाति पाँति का विरोध करते हुए साधु की पहचान उसके ज्ञान से करने का सुझाव देते हैं, क्योंकि साधु के ज्ञान की उपेक्षा कर उसकी जाति पूछना वैस ही है जैसे तलवार की धार के परखे बिना उसके खाँचे की सुन्दरता पर मोहित हो जाना।

K. SRAVYA

Roll No. 443, Jr. Inter

कबीरदास दोहा

कवि परिचय:- जन साधरण तक जिन कवियों की कविता सहज रूप से पहुँच पाई है. ऐसे कवियों में कबीर दास का स्थान सब से आगे है. कबीर का अर्थ अरबी भाषा में “महान” होता है कबीरदास हिन्दी साहित्य के भक्ति काल की ज्ञानाश्रयी शाखा व संत काव्य धारा के प्रमुख कवि माने जाते है।

गुरू गोविन्द दोऊ खडे, काके लागै पाँय

बलिहार गुरू अपने, गोविन्द दियो बतया।

भावार्थ: इस दोहे में कबीरदास ने गुरू के महत्व को बताते हुए गुरू की भगवान से तुलना की है और गुरू को भगवान से अधिक महात्व दिया है. क्योंकि गुरू भगवान को पाने का मार्ग और उसकी पहचान करवाते है. इसलिए गुरू का महत्व भगवान से अधिक मानते है।

M. ADILA SULTHANA

Roll No. 438, Jr. Inter

रहीम दोहा

तरुवर फल नहीं खात है सरवर पियहि वे पान ।

कहि रहीम परकाज हित संपत्ति संचाह सुजान ॥

भावार्थ: इस दोहा में रहीम का कहना है कि पेड़ अपने फल नहीं खाते हैं और सरोवर अपनी पानी स्वयं नहीं पीता है उसी प्रकार सज्जन लोग धन संपत्ति को अपने लिए नहीं बल्कि दूसरों के हित के लिए जमा करते हैं।

M. RAMYA

Roll No. 414, Jr. Inter

फूल की चाह

चाह नहीं मैं सुरबाला के गहनों में गुँथा जाऊँ

चाह नहीं प्रेमी - माला में बिंध प्यारी को ललचाऊँ

चाह नहीं सम्राटों के शव पर हे हरिडाल जाऊँ

चाह नहीं देवों के सिर पर चढ़ूँ, भाग्य पर इठलाऊँ

मुझे तोड़ लेना वनमाली,

उसे पथ पर देना तुम फेंका।

मातृ - भूमि पर शीश चढाने,

जिस पथ जावें वीर अनेका।

भावार्थ:- कवि माखनलाल चतुर्वेदी जी ने इस कविता में फूल की चाह के माध्यम से देशभक्ति की भावनाओं को व्यक्त किया है। प्रस्तुत कविता ने एक फूल की चाह के बहाने अपने राष्ट्र प्रेम को व्यक्त किया है। फूल की यह इच्छा है कि उसे सुन्दर बालाओं के गहनों में या प्रेमिका की, माला में, सम्राटों के शवों पर या ईश्वर के चरणों में न डालजाकर देश की रक्षा हेतु बलिदान देने के लिए जाने वाले सैनिकों के मार्ग पर डाला जाये। वह सैनिकों के पैरों की धूल में लिप्त होकर स्वयं पर गर्व अनुभव करना चाहता है।

K.J. SATHYAVATHI

Roll No. 407, Inter 1st year

कबीरदास दोहा

काल करे सो आज कर, आज करे सो अब।

पल में परलै होयगी, बहुरि करोगे कब ॥

भावार्थ: इस दोहे के माध्यम कबीरदास जी मानव को उसके जीवन की क्षण भंगुरता से परिचित करवाते है। उनके अनुसार मनुष्य को कोई भी कार्य पयासंभव पूर्ण करना चाहिए क्योंकि मानव इस बात से अपरिचित है कि उसके पास जीवन में कितना समय बचा है।

CH. NAGA RAMYA

Roll No. 406, Jr. Inter

देशभक्ति

हाँ मैं इस देश का वासी हूँ, इस

माटी का क़र्ज चुकाऊंगा जीने का

दम रखता हूँ, तो इस के लिए

मरकर भी दिखलाऊंगा ॥

नज़र उठा के देखता, ऐ दुश्मन मेरे

देश को मरूँगा मैं जरूर पर तुझे

मार कर हीं मरूँगा ॥

कसम मुझे इस माटी की कुछ ऐसा

मैं कर जाऊंगा हाँ मैं इस देश का

वासी हूँ, इस माटी का क़र्ज

चुकाऊंगा ॥

कबीरदास दोहा

२. जाति न पूछो साथु की पूछ लीजिये ग्यान।

मोल करो तलवार का, पडी रहन दो ग्यान।

भावार्थ: इस दोहे में कबीरदास जी ने जाति पाँति का विरोध करते हुए साधु की पहचान उसके ज्ञान से करने का सुझाव देते हैं, क्योंकि साधु के ज्ञान की उपेक्षा कर उसकी जाति पूछना वैस ही है जैसे तलवार की धार के परखे बिना उसके खाँचे की सुन्दरता पर मोहित हो जाना।

K. SRAVYA
Roll No. 443,
Jr. Inter

कबीरदास दोहा

कवि परिचय:- जन साधारण तक जिन कवियों की कविता सहज रूप से पहुँच पाई है. ऐसे कवियों में कबीर दास का स्थान सब से आगे है. कबीर का अर्थ अरबी भाषा में “महान” होता है कबीरदास हिन्दी साहित्य के भक्ति काल की ज्ञानाश्रयी शाखा व संत काव्य धारा के प्रमुख कवि माने जाते हैं।

गुरू गोविन्द दोऊ खडे, काके लागै पाँय

बलिहार गुरू अपने, गोविन्द दियो बतया।

भावार्थ: इस दोहे में कबीरदास ने गुरू के महत्व को बताते हुए गुरू की भगवान से तुलना की है और गुरू को भगवान से अधिक महत्व दिया है. क्योंकि गुरू भगवान को पाने का मार्ग और उसकी पहचान करवाते हैं. इसलिए गुरू का महत्व भगवान से अधिक मानते हैं।

M. ADILA SULTHANA

Roll No. 438,

Jr. Inter

रहीम दोहा

तरुवर फल नहिं खात है सरवर पियहि वे पान ।

कहि रहीम परकाज हित संपत्ति संचाह सुजान ॥

भावार्थ: इस दोहा में रहीम का कहना है कि पेड अपने फल नहीं खाते है और सरोवर अपनी पानी स्वयं नहीं पीता है उसी प्रकार सज्जन लोग धन संपत्ति को अपने लिए नहीं बल्कि दूसरों के हित केलिए जमा करते हैं।

M. RAMYA

Roll No. 414, Jr. Inter

फूल की चाह

चाह नहीं मैं सुरबाला के गहनों में गूँथा जाऊँ

चाह नहीं प्रेमी - माला में बिंध प्यारी को ललचाऊँ

चाह नहीं सम्राटों के शव पर हे हरिडाल जाऊँ

चाह नहीं देवों के सिर पर चढ़ूँ, भाग्य पर इठलाऊँ

मुझे तोड लेना वनमाली,

उसे पथ पर देना तुम फेंक।

मातृ - भूमि पर शीश चढाने,

जिस पथ जावें वीर अनेक।

भावार्थ:- कवि माखनलाल चतुर्वेदी जी ने इस कविता में फूल की चाह के माध्यम से देशभक्ति की भावनाओं को व्यक्त किया है। प्रस्तुत कविता ने एक फूल की चाह के बहाने अपने राष्ट्र प्रेम को व्यक्त किया है। फूल की यह इच्छा है कि उसे सुन्दर बालाओं के गहनो में या प्रेमिका की, माला में, सम्राटों के शवों पर या ईश्वर के चरणों में न डालजाकर देश की रक्षा हेतु बलिदान देने के लिए जाने वाले सैनिकों के मार्ग पर डाला जाये। वह सैनिकों के पैरों की धूल में लिप्त होकर स्वयं पर गर्व अनुभव करना चाहता हैं।

K.J. SATHYAVATHI
Roll No. 407, Inter 1st
year

कबीरदास दोहा

काल करे सो आज कर, आज करे सो अब।

पल में परलै होयगी, बहुरि करोगे कब ॥

भावार्थ: इस दोहे के माध्यम कबीरदास जी मानव को उसके जीवन की क्षण भंगुरता से परिचित करवाते है। उनके अनुसार मनुष्य को कोई भी कार्य पयासंभव पूर्ण करना चाहिए क्योंकि मानव इस बात से अपरिचित है कि उसके पास जीवन में कितना समय बचा है।

CH. NAGA RAMYA
Roll No. 406, Jr. Inter

चित्रा मुद्गल के उपन्यासों में नारी-विमर्श

डॉ. के जानकी देवी
हिन्दी प्राध्यापिका
ए.एन.आर कालेज
गुडिवाडा

हिन्दी कथाकारों ने अपनी रचनाओं में नारी की अवधारणा को ध्यान में रखकर जो विचार व्यक्त किए हैं, वे “स्त्री विमर्श” के अंतर्गत आते हैं। अब विमर्श शब्द का अर्थ है, समीक्षा चर्चा और विचार। वर्तमान समाज में अनेक कुप्रथाओं ने नारी का स्थान उनकी जीवन की दशा-दिशा दयनीय बनने लगी। हिन्दी साहित्य में स्त्री लेखिका अपनी जगह की पूर्णत्व की खोज में प्रयत्नशील हैं। उनमें चित्रा मुद्गल जी सब से अधिक संवेदनशील हिन्दी कथाकार हैं। इनकी रचनाओं में नारी स्वतंत्रता के प्रति सजगता व्यक्त हुई है।

‘स्त्री-विमर्श’ के प्रारंभिक काल में पुरुष प्रधान समाज में नारी की दीन-हीन स्थिति का चित्रण करते हुए लेखिकाओं ने पुरुषों को दोषी ठहराया, किन्तु बाद में इस प्रवृत्ति का स्वयं विरोध भी किया। चित्रा मुद्गल ने अपने उपन्यास “एक जमीन अपनी” में लिखा:- स्त्री को विरोध करते हुए पुरुष की तरह निरंकुश और स्वच्छन्द हो जाना नारी मुक्ति नहीं है।

“नारी विमर्श” की अभिव्यक्ति का मूलस्वर नारियों की आर्थिक, आत्मनिर्भरता एवं नारी पुरुष की समानता के इर्द-गिर्द में धूमता रहा है। नारी के वैयक्तिक एवं पारिवारिक जीवन के प्रति अपन्यासकार की दृष्टि और समस्याग्रस्त नारी के प्रति उनकी संवेदना को रेखांकित करने का भी प्रयास किया गया है। नारी के आर्थिक पक्ष का अंकन करने में और नारी की समस्याओं पर प्रकाश डालने में उपन्यासकार चित्रा मुद्गल की सफलता का निरूपण किया गया है।

“एक जमीन अपनी” उपन्यास में चित्रा मुद्गल ने अंकिता का चित्रण एक स्वाभिमानिनी नारी के रूप में किया है। एक आयोजन में मि. सक्सेना अंकिता से बदतमीजी करता है। तब अंकिता सब के सामने उसे अपमानित करते हैं। वह कहती है - “वह सुअर का बच्चा सक्सेना... आठ नौ पैस उसके गले उत्तर चुके थे और उसके हाथ पाँव अपने वश में नहीं थे। उसके कंधे पर ही हाथ नहीं रखा था... पार्टी की बात थी... वरना वहीं चप्पल उतार लेती... वह भी सीख जाता कि पार्टियों में लडकियाँ बिकने नहीं आती, आती हैं, तो उनके साथ कैसा सुलूक करना चाहिए...।” और इसी बात के कारण उसे मैथ्यू नौकरी से निकालता है। अंकिता को नौकरी से बाहर कराने का मि. मैथ्यू प्रयत्न करता है। अंकिता को धोखे से

एजेन्सी से निकाल दिया जाता है। वह सतशील स्त्री होने के कारण पुरुष को अपने पास आने नहीं देती है। इस कारण ही उसे मैथ्यू एजेन्सी से निकाल देता है। नौकरी के कारण जब स्त्री को अकेली रहना पड़ता है तब समाज भी उसकी ओर वासना भरी नजर से देखता है। अंकिता का मकान-मालकिन उसको संदेह की निगाह से देखा करती है। अंकिता के माध्यम से स्त्री-शोषण के विरुद्ध चित्रा मुद्गल ने प्रगतिशील विचार व्यक्त किए। स्त्री स्वातंत्रता, समानता और अधिकारों से जुड़े कई प्रश्नों पर उपन्यासकार ने प्रकाश डाला है। अंकिता कहती है - “आज का पढा-लिखा विचारशील होनेका दावा करता हुआ स्त्री समाज, स्त्री स्वातंत्र्य, स्त्री समानता और उसके अधिकारों की लड़ाई लड़ता हुआ भी नहीं जानता कि वे अधिकार वस्तुतः है क्या। कैसे होने चाहिए? किस रूप में होना चाहिए? उसकी सामाजिक छवि कैसी हो?” अतः अंकिता स्त्री समाज को बहुत ही महत्वपूर्ण बातों का मार्ग दर्शन करती है। इस रचना में अंकिता के द्वारा स्त्री-समाज में सुधार लाने की दिशा में अपेक्षित कदम उठाने की माँग की गई है।

इसी उपन्यास में अंकिता के माध्यम से नारी के समान अधिकारों की समस्या का भी विवेचन प्राप्त है। स्त्री और पुरुष में जन्म से लेकर ही भेद-भाव किया जाता है। बेटे के जन्म से माँ-बाप खुश हो जाते हैं। किन्तु बेटी के जन्म के बाद निराशा व्यक्त की जाती है। इसी उपन्यास में अंकिता कहती हैं- “मैं स्त्री और पुरुष की समान साझीदारी की पक्षधर हूँ, किन्तु उसके अहंवादी शेषक स्वरूप की नहीं... पुरुष को उसे बाड़े से मुक्त कर बराबरी का दर्जा देना होगा।” अतः स्पष्ट है कि सुशिक्षित नारी समान अधिकार के लिए लड़ती-झगड़ती है। परंतु उसे पूर्ण रूप से समान अधिकार नहीं मिलते। यदि स्त्री को समान अधिकार की प्राप्ति हो जागागी तो अपनी अतिरिक्त स्वतंत्रता के हक के छीन जाने का डर पुरुष को है। इसी कारण पुरुष नारी को समान अधिकार नहीं देता। ‘एक जमीन अपनी’ उपन्यास में अंकिता की प्रतिभा से प्रभावित होकर भोजराज ‘माध्यम’ विज्ञापन संस्था की स्थापना करता है।

भोजराज विज्ञापन जगत के उन उद्योगपतियों में से एक हैं, जो पूरी निष्ठा और ईमानदारी से अपना व्यवसाय करता है। भोजराज का भी परिवार ऐसा है जिस में स्त्री को समान अधिकार मिला है। स्त्री-समानता के बारे में अंकिता की सहेली नीता अपने विचार प्रकट करती है- “ये रूढ़-विचार ही स्त्री-स्वतंत्रता में बाधक है... मैं इस बात को सचमुच जानना चाहती हूँ... इसी समाज में पुरुष सर्वदा अपने मन को जीता आया है... आज भी जी रहा है... पुरुष अपने मन को जी सकता है, स्त्री नहीं?” नीता की सहेली अंकिता कहती है कि स्त्री को मर्द बनकर समाज में समानता की चाह नहीं करनी चाहिए तो स्त्री बनकर उसे समान अधिकारों को प्राप्त करना चाहिए। अंकिता का कहना है कि - “स्त्री किसी भी अमर्यादित कृत्य से कुलच्छिनी

होती है, उसे चुल्लू - भर पानी में डूब मरना चाहिए। पुरुष के लिए ऐसा कोई विधान नहीं? उसके अमर्यादित आचरण के लिए शुद्धियाँ हैं... गोमूत्र पीकर, ब्राह्मणों को खिलाकर प्रायश्चित्त संभव है... वह भी न हो तब भी उसकी इज्जत-आबरू की सींगे नहीं कटतीं...। अतः स्पष्ट है कि समाज में केवल स्त्री को ही सभी मर्यादाओं का पालन करना पड़ता है। हमें धर्मग्रन्थों और पुरानों को पढ़ने से यह पता चलता है कि वैदिक युग में नारियों की स्थिति बहुत ऊँची थी- “यत्र नार्यस्तु पूज्यन्ते रमन्ते तत्र देवता” - यह वाक्य भारतीय सभी आदर्श नारियों को पूजनीय स्थान दिया जाता है। मगर आज नारी विमर्श की चर्चा यत्र-तत्र की गयी है।

पहले नारी अबला थी, पर आज नहीं। अब उसे निज शक्तियों को विकसित करनेका सुअवसर प्राप्त है। आज नारी कहीं भी रहती हो। ग्राम या शहर में, वह कर्तव्य निष्ठा है, संघर्षशील है, संवेदन शील है। उसका अपना स्वतंत्र अस्तित्व है। वे जीवन की गहरी व्यस्तता में भी निज कर्तव्य को विस्मरण नहीं करती हैं। अब नारी हर क्षेत्र में कर्मरत है, उसने समस्त सीमाओं को लांघकर अपने बलबूते स्वयं की विश्व स्तरीय पहचान बना ली है। अब ‘नारी विमर्श’- ‘अबला जीवन हाथ तुम्हारी यहीं कहानी’ या “नारी तुम केवल श्रद्धा हो” तक न रहकर नारी तुम शक्ति हो, संसार रथ की सारथी हो तक विस्तृत हो चला है। इस लिए स्त्री शक्ति स्वरूपिणी थी।

संदर्भ ग्रन्थ:-

1. चित्रा मुद्गल साक्षात्कार
2. एक जमीन अपनी - चित्रा मुद्गल पृ.सं: 40, 112
3. एक जमीन अपनी - चित्रा मुद्गल पृ.सं: 126, 214, 225
4. नारी विमर्श - पृ.सं: 26
5. कामकाजी भारतीय नारी - डॉ. प्रमीला कपूर